

รายงานผลการดำเนินงาน
ประจำปี 2560

โครงการทดสอบสินค้า OTOP เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้า และความปลอดภัยของผู้บริโภค

OTOP
One Tambon One Product

กรมวิทยาศาสตร์บริการ | กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รายงานผลการดำเนินงาน
ประจำปี 2560
โครงการทดสอบสินค้า OTOP เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้า และความปลอดภัยของผู้บริโภค

OTOP
One Tambon One Product

รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2560
โครงการทดสอบสินค้า OTOP เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าและความปลอดภัยของผู้บริโภค

จัดพิมพ์ และเผยแพร่โดย :

กรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.)
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
75/7 ถนนพระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

ISBN : 978-974-7581-25-6

จำนวนพิมพ์ : 1,000 เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ 1 : มิถุนายน 2561

พิมพ์ที่ : บริษัท ซัคเซส พับลิเคชั่น จำกัด
เลขที่ 34 ซอยลาซาล 22 ถนนสุขุมวิท 105 เขตบางนา
แขวงบางนา กรุงเทพฯ โทร. 0897774067

คำนำ

กรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้ดำเนินงานโครงการทดสอบสินค้า OTOP เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้า และความปลอดภัยของผู้บริโภคด้วยตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาและยกระดับสินค้า OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม ทั้งนี้โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการใช้วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมจากผลงานวิจัยและการทดสอบในห้องปฏิบัติการไปพัฒนาสินค้า OTOP ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) โดยดำเนินการลงพื้นที่ถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่ผู้ประกอบการ OTOP ในทุกภูมิภาค ทั้ง 5 ประเภท ได้แก่ 1) อาหาร 2) เครื่องดื่ม 3) ผ้า เครื่องแต่งกาย 4) ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก 5) สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ OTOP ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ร่วมกับการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ และการให้องค์ความรู้ด้านกลยุทธ์การตลาด เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า OTOP

กรมวิทยาศาสตร์บริการยังได้ดำเนินงานโครงการคูปองวิทย์เพื่อโอทอป เพื่อให้บริการวิจัยและพัฒนา การถ่ายทอดเทคโนโลยี และการให้บริการคำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการโอทอป โดยการนำวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนากระบวนการการผลิตให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพตามมาตรฐาน การพัฒนาและออกแบบบรรจุภัณฑ์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์นวัตกรรม โดยกรมวิทยาศาสตร์บริการได้บูรณาการร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ทุกภาคส่วน ได้แก่ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล

กรมวิทยาศาสตร์บริการ ได้จัดทำหนังสือรายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2560 โครงการทดสอบสินค้า OTOP เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้า และความปลอดภัยของผู้บริโภค เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลการดำเนินงานโครงการฯ คาดหวังให้เกิดประโยชน์ในการสร้างการรับรู้ ความเข้าใจในการนำวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปใช้ปฏิบัติเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนายกระดับคุณภาพสินค้า ส่งเสริมคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจชุมชน และขอขอบคุณหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการและชุมชนที่ได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ โครงการฯ ประสบความสำเร็จด้วยดี

กรมวิทยาศาสตร์บริการ
มิถุนายน 2561

สารบัญ

หน้า

คำนำ 3

สารบัญ 4

บทนำ 6

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง "การส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP และ SMEs เพื่อรายได้ที่ยั่งยืน" ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 10

- ครั้งที่ 1 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 10
- ครั้งที่ 2 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 12
- ครั้งที่ 3 กลุ่มจังหวัดภาคใต้ 16
- ครั้งที่ 4 กลุ่มจังหวัดภาคกลาง และภาคเหนือ 19

ประเภทอาหาร และเครื่องดื่ม 23

- โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีและเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน กิจกรรมยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐาน ประเภทอาหาร และเครื่องดื่ม 24
- โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ 24
- โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ 26
- โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในกลุ่มจังหวัดตะวันออก 35
- โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในกลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือ 37
- โครงการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องสำอางสมุนไพร เพื่อการรับรองฮาลาล 46
- โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP อาหารและเครื่องดื่ม ตามหลักเกณฑ์วิธีที่ดีในการผลิตในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 50
- โครงการยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาส้มให้ได้มาตรฐาน 59

ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร 69

- โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีและเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน กิจกรรมยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐาน ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร 70

ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย 79

- โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีและเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน กิจกรรมยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐาน ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย 80
- โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผ้าทอในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 80
- โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) ประเภทผ้าทอสู่การรับรองมาตรฐาน 87

สารบัญ

หน้า

ประเภทของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก 91

- โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีและเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน กิจกรรมยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐาน ประเภทของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก 92
- โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผลิตภัณฑ์จักสาน ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ 92
- โครงการการพัฒนาคุณภาพกระดาษหัตถกรรมสู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน 101
- โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเซรามิก OTOP ให้ได้มาตรฐาน 105
- โครงการพัฒนาเทคโนโลยีการจัดการวัสดุเหลือทิ้ง สำหรับผลิตภัณฑ์ชุมชน ประเภทเครื่องจักสานจากกระจูดและกก 109

ประเภทการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า 115

- โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีและเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน กิจกรรมยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐาน การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า 116
- โครงการเพิ่มกลยุทธ์การตลาดแก่วิสาหกิจชุมชนในภูมิภาค 116
  - การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ และจัดทำสื่อวิดีทัศน์ 122
- โครงการเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ OTOP ด้วยบรรจุภัณฑ์ 124

ภาคผนวก 133

ฐานข้อมูลส่งเสริมและยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP (http://otop.dss.go.th) 138

คณะทำงานจัดทำหนังสือรายงานผลการดำเนินงาน โครงการทดสอบสินค้า OTOP เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าและความปลอดภัยของผู้บริโภค ประจำปี 2560 140

บทนำ

กรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดำเนินงานโครงการยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 – ปัจจุบัน และมีนโยบายในการผลักดันและสนับสนุนการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยและการทดสอบในห้องปฏิบัติการไปพัฒนากระบวนการผลิตสินค้า OTOP เพื่อให้ได้มาตรฐาน โดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่ผู้ประกอบการสินค้า OTOP ทั้ง 5 ประเภท ได้แก่ (1) อาหาร (2) เครื่องดื่ม (3) ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก (4) ผ้า เครื่องแต่งกาย (5) สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ในทุกภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้ เพื่อให้สินค้า OTOP มีคุณภาพได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ลูกค้า และขยายโอกาสเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่วิสาหกิจชุมชน/ชุมชนทั่วทุกภูมิภาคตามเป้าหมายการพัฒนาประเทศของรัฐบาล

วัตถุประสงค์การดำเนินงานโครงการ

1. ผลักดันและสนับสนุนการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยและการทดสอบในห้องปฏิบัติการไปพัฒนากระบวนการผลิตสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
2. ดำเนินงานถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่ผู้ประกอบการ OTOP ทั้ง 5 ประเภท

แนวทางการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพสินค้า OTOP

กรมวิทยาศาสตร์บริการมีแนวทางการดำเนินงานโครงการฯ โดยการสำรวจความต้องการของผู้ประกอบการในการพัฒนาคุณภาพสินค้า OTOP ให้เข้าสู่กระบวนการขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) การตรวจสอบคุณภาพสินค้า OTOP เบื้องต้นโดยห้องปฏิบัติการเพื่อหาสาเหตุและแนวทางการพัฒนา การปรับปรุงและการแก้ไขให้มีคุณภาพตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) การถ่ายทอดเทคโนโลยีองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนากระบวนการผลิตและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ การให้คำปรึกษาเชิงลึก การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ และการส่งเสริมการตลาดแก่ผู้ประกอบการ โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ทุกภาคส่วน ได้แก่ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP ประเภทต่างๆ ทำให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างโครงการ OTOP ของกรมวิทยาศาสตร์บริการ กับแผนพัฒนาสินค้า OTOP ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ในการสร้างรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิต

กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้ประกอบการสินค้า OTOP ที่ยังไม่ได้การรับรองมาตรฐาน
2. ผู้ประกอบการสินค้า OTOP ที่ต้องการยกระดับคุณภาพสินค้า

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สินค้า OTOP มีคุณภาพมาตรฐาน และมีความสามารถในการแข่งขัน
2. ลดต้นทุนในกระบวนการผลิต
3. ลดการสูญเสียจากการส่งคืนสินค้า
4. ผู้บริโภคได้รับสินค้าที่มีคุณภาพและความปลอดภัยตามมาตรฐาน

พื้นที่กลุ่มเป้าหมาย

ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง และภาคใต้

งบประมาณ

44.2282 ล้านบาท

ผลการดำเนินงาน

ผลการสนับสนุนและเสริมสร้างขีดความสามารถของท้องถิ่นและชุมชน โดยการดำเนินงานโครงการทดสอบสินค้า OTOP เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าและความปลอดภัยของผู้ประโภคนั้น กรมวิทยาศาสตร์บริการ สามารถพัฒนาคุณภาพสินค้า OTOP โดยการแก้ไขปรับปรุงกระบวนการผลิต การพัฒนาคุณภาพสินค้า OTOP และผลักดันให้สินค้า OTOP เข้าสู่กระบวนการขอรับรองมาตรฐานในปี พ.ศ. 2560 จำนวนทั้งสิ้น 454 ผลิตภัณฑ์ (วศ. ดำเนินการเอง 219 ผลิตภัณฑ์ จ้างที่ปรึกษาดำเนินการ 235 ผลิตภัณฑ์)

ตารางแสดงผลการดำเนินงานปี พ.ศ. 2560

การพัฒนาคุณภาพสินค้า OTOP	ประเภทสินค้า	จำนวน/ผลิตภัณฑ์
- จำแนกตามประเภทสินค้า OTOP	อาหารและเครื่องดื่ม	328
	ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	30
	ผ้า เครื่องแต่งกาย	31
	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	65
- จำแนกตามการยื่นขอการรับรองมาตรฐาน	มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน	174
	มาตรฐานอาหารและยา	206

ตารางแสดงแผน/ผลการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2560

ผลการดำเนินงาน	แผน	ผล
จำนวนสินค้า OTOP ที่เข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐาน (ผลิตภัณฑ์)	200	454
จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ราย)	3,500	3,981

สรุปผลการดำเนินงาน โครงการทดสอบสินค้า OTOP เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าและความปลอดภัยของผู้บริโภค

STI for OTOP UPGRADE คูปองวิทย์เพื่อโอทอป

สรุปผลการดำเนินงานคูปองวิทย์เพื่อ OTOP ปี 2560
กรมวิทยาศาสตร์บริการ
Department of Science Service

อาหารและเครื่องดื่ม
จำนวน 31 ราย (ร้อยละ 23.85)

อนุมัติคูปองวิทย์
เพื่อโอทอป
130 ราย

ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก
จำนวน 53 ราย (ร้อยละ 40.77)

สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร
จำนวน 27 ราย (ร้อยละ 20.77)

ผ้า เครื่องแต่งกาย
จำนวน 19 ราย (ร้อยละ 14.61)

สรุปผลการดำเนินงาน
โครงการคูปองวิทย์เพื่อ OTOP ปี 2560

จำแนกตามพื้นที่

ภาคเหนือ
7 จังหวัด
ผู้ประกอบการ 41 ราย
(31.54%)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
12 จังหวัด ผู้ประกอบการ 43 ราย
(33.08%)

ภาคกลาง
15 จังหวัด
ผู้ประกอบการ 29 ราย
(22.31%)

ภาคตะวันออก
3 จังหวัด
ผู้ประกอบการ 5 ราย (3.85%)

ภาคใต้
4 จังหวัด ผู้ประกอบการ
12 ราย (9.23%)

อนุมัติคูปองวิทย์
เพื่อโอทอป
130 ราย

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง "การส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP และ SMEs เพื่อรายได้ที่ยั่งยืน" ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

กรมวิทยาศาสตร์บริการ ตระหนักถึงปัญหาสินค้า OTOP ส่วนใหญ่จะมีคุณภาพไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) มาตรฐานอาหารและยา (อย.) ปัญหาด้านการผลิต ทำให้คุณภาพของสินค้าในการผลิตแต่ละครั้งไม่คงที่ จึงได้มีการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง "การส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP และ SMEs เพื่อรายได้ที่ยั่งยืน" ให้แก่ผู้ประกอบการ OTOP และวิสาหกิจชุมชน เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการ OTOP มีความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักถึงการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มาใช้ในการพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีความปลอดภัยต่อผู้อุปโภคและบริโภค ซึ่งเน้นการบูรณาการร่วมกับทางจังหวัด มุ่งเน้นให้มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานยุทธศาสตร์ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในการพัฒนาการผลิต การตลาดและการบริหารจัดการสินค้า รวมทั้งสินค้าเกษตรเชิงคุณภาพหรือสินค้าอื่นๆ เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าผลผลิต พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และช่วยให้สินค้าได้รับการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพและเข้าสู่กระบวนการยื่นขอการรับรองมาตรฐานได้ ช่วยแก้ไขปัญหาต่อเนื่องครอบคลุมตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ โดยใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นพื้นฐานได้อย่างเป็นรูปธรรมตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการในจังหวัดหรือชุมชน ทำให้สามารถพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อนำองค์ความรู้ของกรมวิทยาศาสตร์บริการไปแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการผลิตสินค้าของผู้ประกอบการ OTOP และวิสาหกิจชุมชน ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ อาทิ การคัดเลือกวัตถุดิบ การควบคุมคุณภาพ ในกระบวนการผลิตให้ได้สินค้าที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน พร้อมเพิ่มมูลค่าผลผลิต
2. เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างโครงการ OTOP ของกรมวิทยาศาสตร์บริการ กับแผนพัฒนาสินค้า OTOP ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในการสร้างรายได้และเพิ่มคุณภาพชีวิต
3. เพื่อเผยแพร่ผลงาน ภารกิจ งานบริการทางห้องปฏิบัติการของกรมวิทยาศาสตร์บริการ ให้สาธารณชน ได้รับทราบ

การดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 กรมวิทยาศาสตร์บริการ ได้ดำเนินการจัดสัมมนาฯ จำนวน 4 ครั้ง มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

ครั้งที่ 1 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

วันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ณ โรงแรมอินโดจีน อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อุตสาหกรรมจังหวัด พัฒนาการจังหวัด สาธารณสุขจังหวัด หน่วยงานในสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ หน่วยงานด้านการเงิน ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย และบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมการจัดกิจกรรมในงานสัมมนาฯ ประกอบด้วย

- **การบรรยายพิเศษ เรื่อง การเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP และ SMEs**
  โดย ดร.สุทธิเวช ต.แสงจันทร์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ
- **การบรรยาย ชี้แจงแนวทางการดำเนินงานโครงการคูปองวิทย์เพื่อโอทอป**
  โดย นางสาวอุราวรรณ อุ่นแก้ว ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีชุมชน กรมวิทยาศาสตร์บริการ
- **การเสวนา เรื่อง การยกระดับผลิตภัณฑ์โอทอป ด้วย วทน. อย่างไร**

โดย นางอุไรพรรณ ปรางอุดมทรัพย์ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ นางสาวอุราวรรณ อุ่นแก้ว กรมวิทยาศาสตร์บริการ นายมงคล ดีศิลป์แพทย์ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ ดร.เพ็ญโฉม พจนธารี

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย นางสาวมณฑา ไก่หิรัญ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ ผู้ดำเนินรายการเสวนา โดย นายปัญจ์ยศ มงคลชาติ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

- **การจัดนิทรรศการแสดงภาพรวมในการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์**

การจัดนิทรรศการแสดงภาพรวมในการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ โดยจัดแสดงการลงพื้นที่พัฒนาสินค้า OTOP ตลอดทั้งกระบวนการผลิต เริ่มตั้งแต่การคัดเลือกวัตถุดิบ แหล่งทดสอบผลิตภัณฑ์ การพัฒนานวัตกรรม การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และจัดแสดงตัวอย่างผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในการยกระดับสินค้า OTOP ได้ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

- **การประชุมกลุ่มย่อย เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และชี้แจงแนวทางการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์**

1. กิจกรรม STI for OTOP Upgrade Matching การให้คำปรึกษาเชิงลึก เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการโอทอป และรับสมัครผู้ประกอบการตามแนวทางคูปองวิทย์เพื่อโอทอป โดยวิทยากร จากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
2. กิจกรรมการพัฒนาคุณภาพสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐาน โดย วิทยากร กรมวิทยาศาสตร์บริการ

สรุปผลการประเมินภาพรวมการจัดสัมมนาฯ

จากผู้เข้าร่วมสัมมนาฯ จำนวน 236 คน ได้แจกแบบสอบถามให้ผู้ประกอบการ OTOP จำนวน 150 คน และได้รับแบบประเมินคืน จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 45.33 สรุปได้ ดังนี้

การประเมินระดับความพึงพอใจ : พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในภาพรวมต่อการจัดงานฯ อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ย 4.30) โดยพบว่ามีความพึงพอใจมากที่สุดด้านการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ (คะแนนเฉลี่ย 4.40) รองลงมาคือ วิทยากร พูดเนื้อหาได้น่าสนใจ (คะแนนเฉลี่ย 4.27) และความรู้ ความเข้าใจ ในการยกระดับโอทอป ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (วทน.) (คะแนนเฉลี่ย 4.21)

ข้อคิดเห็น	ข้อเสนอแนะ
ผู้ประกอบการ OTOP ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในภาพรวมต่อการสัมมนา อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด โดยพบว่ามีความพึงพอใจมากที่สุดในด้านการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่	1. ต้องการให้สนับสนุนด้านเงินทุน เนื่องจากผู้ประกอบการบางกลุ่มยังขาดเงินทุนหมุนเวียนในกลุ่มที่ยังไม่มีทุนที่จะดำเนินการต่อไป 2. อยากให้ทุกๆ หมู่บ้าน/ตำบล มีความรู้ในการพัฒนาคุณภาพของสินค้าและช่องทางการจำหน่ายสินค้า 3. อยากให้มีการจัดอบรมอีก เพื่อเป็นการส่งเสริมความรู้ เพิ่มประสิทธิภาพให้กับกลุ่ม OTOP ให้มีความมั่นคง มีความเข้าใจการปฏิบัติงานมากขึ้น

ดร.สุทธิเวช ต.แสงจันทร์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ เป็นประธานในพิธีเปิด ดร.ณัชนพงศ์ วชิรวงศ์บุรี รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ เป็นผู้กล่าวเปิดงาน และนายกล้าณรงค์ พงษ์เจริญ ผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว เป็นผู้กล่าวต้อนรับ มีผู้เข้าร่วมสัมมนาฯ ประกอบด้วยผู้ประกอบการ OTOP จากกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก จำนวน 5 จังหวัด ได้แก่ สระแก้ว ปราจีนบุรี นครนายก ฉะเชิงเทรา และตราด ณ โรงแรมอินโดจีน จังหวัดสระแก้ว วันที่ 23 ธันวาคม 2559

การบรรยายพิเศษ เรื่อง การส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP และ SMEs
เพื่อรายได้ที่ยั่งยืนโดย ดร.สุทธิเวช ต.แสงจันทร์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ

การเสวนา เรื่อง การยกระดับผลิตภัณฑ์โอทอปด้วย วทน. อย่างไร

ประชุมกลุ่มย่อย เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และชี้แจงแนวทางแก้ไขปัญหาผลิตภัณฑ์

จัดแสดงนิทรรศการของกรมวิทยาศาสตร์บริการ

ผู้ประกอบการนำสินค้า OTOP จัดแสดงและจัดจำหน่ายภายในงาน

ครั้งที่ 2 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2560 ณ โรงแรมธนินทรกรีนปาร์ค อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อุตสาหกรรมจังหวัด พัฒนาการจังหวัด สาธารณสุขจังหวัด และศูนย์ประสานงานกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีประจำภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การจัดกิจกรรมในงานสัมมนาฯ ประกอบด้วย

- **การบรรยายพิเศษ เรื่อง การเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP และ SMEs** โดย ดร.สุทธิเวช ต.แสงจันทร์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ

- **พิธีมอบโล่รางวัล แก่ผู้ประกอบการดีเด่น ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**

<u>ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม</u>

1) วิสาหกิจชุมชนข้าวแต๋นแม่บัวลี ตำบลโนนสูง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
2) วิสาหกิจชุมชนไข่เค็มหอมตราแม่สมศรี ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
3) ไร่ภูผาสัก ตำบลหนองบัว อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย
4) วิสาหกิจชุมชุนฮักแพง – แบ่งปัน ตำบลหนองพอก อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด
5) กลุ่มแปรรูปปลาส้มบ้านห้วยบงตรา 1 เดียว ตำบลโนนเมือง อำเภอโนนเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

<u>ประเภทของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก</u>

1) วิสาหกิจชุมชนสหกรณ์จักสานเส้นกกเหล่าพัฒนา ตำบลเหล่าพัฒนา อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม
2) กลุ่มทอเสื่อกกลายขิด ตำบลบ้านกง อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น
3) วิสาหกิจชุมชนเครื่องปั้นดินเผาบ้านกลางก้าวหน้า ตำบลโนนตาล อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

<u>ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย</u>

1) กลุ่มทอผ้าขิดไหมบ้านโพธิ์ค้ำ ตำบลกุดแห่ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู
2) ร้านเอ้ผ้าไทย ตำบลชนบท อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น

<u>ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร</u>

1) กลุ่มเครือวัลย์สมุนไพร ตำบลเขื่อนอุบลรัตน์ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น
2) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพัฒนาอาชีพชุมชนดอนสวรรค์ ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์
3) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านดงกลาง ตำบลบ้านโต้น อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น
4) กลุ่มอาชีพชุมชนหนองใหญ่ ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
5) กลุ่มสบู่สมุนไพรนครหงส์ ตำบลปากชม อำเภอปากชม จังหวัดเลย

- **การเสวนา เรื่อง การเพิ่มมูลค่าสินค้า OTOP อย่างยั่งยืน**

โดย นางหนูเพียร เมฆวัน กลุ่มแปรรูปปลาส้มบ้านห้วยบงตรา 1 เดียว ผู้แทนจากผู้ประกอบการ OTOP ดีเด่น ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม นางเรืองยศ หนานพิวงศ์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสหกรณ์จักสานเส้นกกบ้านเหล่าพัฒนา ผู้แทนจากผู้ประกอบการ OTOP ดีเด่น ประเภทของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก นายสืบพงษ์ ศรีหานาม กลุ่มเครือวัลย์สมุนไพร ผู้แทนจากผู้ประกอบการ OTOP ดีเด่น ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร นางลำดวน นันทะสุธา กลุ่มทอผ้าขิดไหม บ้านโพธิ์ค้ำ ผู้แทนจากผู้ประกอบการ OTOP ดีเด่น ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย นางนวลจันทร์ ศรีมงคล หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด นางสาวอุราวรรณ อุ่นแก้ว ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีชุมชน ดำเนินรายการเสวนา โดย นายปัญจ์ยศ มงคลชาติ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

- **การจัดนิทรรศการแสดงภาพรวมในการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์**

การจัดนิทรรศการแสดงภาพรวมในการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ โดยจัดแสดงการลงพื้นที่พัฒนาสินค้า OTOP ตลอดทั้งกระบวนการผลิต เริ่มตั้งแต่การคัดเลือกวัตถุดิบ แหล่งทดสอบผลิตภัณฑ์ การพัฒนานวัตกรรม การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และจัดแสดงตัวอย่างผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในการยกระดับสินค้า OTOP ได้ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

- **การประชุมกลุ่มย่อย แลกเปลี่ยนประสบการณ์การรับฟังปัญหาและชี้แจงแนวทางการแก้ปัญหา**

สรุปสาระสำคัญ ตามตาราง ดังนี้

ลำดับที่	กลุ่ม	ประเด็นปัญหา	ความต้องการ
1	อาหารและเครื่องดื่ม	1. วัตถุดิบบางอย่างต้องนำมาจากพื้นที่อื่น ไม่สามารถทราบความปลอดภัยของวัตถุดิบได้ 2. มีปัญหาเรื่องการเก็บรักษาวัตถุดิบ 3. อาคารสถานที่ผลิตยังไม่ได้มาตรฐาน 4. การปรับเครื่องมือให้เหมาะสมในกระบวนการผลิต	1. เครื่องมือในการผลิตที่ได้รับมาตรฐาน 2. ต้องการวิธีการรักษาความสะอาดเครื่องมือ โรงเรือนสถานที่ผลิต

ลำดับที่	กลุ่ม	ประเด็นปัญหา	ความต้องการ
2	ของใช้/ของตกแต่ง /ของที่ระลึก	1. ต้องการเรียนรู้การผลิตรูปแบบใหม่ๆ 2. ขาดผู้ผลิตที่ชำนาญ ขาดแรงงาน 3. การผลิตไม่ทันกับความต้องการของตลาด เนื่องจากใช้มือทำทุกขั้นตอน จึงใช้เวลาในการผลิตค่อนข้างมาก 4. การเกิดเชื้อราในผลิตภัณฑ์จักสาน	1. ส่งเสริมการตลาดที่มั่นคงยั่งยืน 2. ความรู้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีรูปแบบหลากหลาย และมีความทนทาน 3. ต้องการฝึกทักษะและออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีรูปแบบทันสมัย และมีมาตรฐานมากขึ้น
3	ผ้า เครื่องแต่งกาย	1. วัตถุดิบมีราคาสูงและขาดแคลนวัตถุดิบในชุมชน 2. เส้นไหมที่ผลิตเองยังไม่ได้มาตรฐาน ตัวไหมตายง่ายในระหว่างการเลี้ยงไหมที่เลี้ยงเอง ให้ผลผลิตน้อย 3. ต้องการสีเคมีที่ปลอดภัย	บรรจุภัณฑ์ไม่ได้มาตรฐานมีต้นทุนสูง และไม่เป็นที่ต้องการของลูกค้า จึงต้องการบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัย และเป็นเอกลักษณ์ มีความโดดเด่นน่าสนใจ คงทนและสวยงาม
4	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	1. ต้องการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่และการสกัดสมุนไพร 2. ต้องการให้ทดสอบผลิตภัณฑ์ก่อนยื่นขอ มผช.	1. มีปัญหาเรื่องโรงเรือนที่ผลิตยังไม่ได้มาตรฐาน 2. ยังไม่มีเครื่องมือในการผลิต 3. พัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่สวยงามทันสมัยเหมาะสม

สรุปผลการประเมินภาพรวมการจัดสัมมนาฯ

จากผู้เข้าร่วมสัมมนาฯ จำนวน 317 คน ได้แจกแบบสอบถามให้ผู้ประกอบการ OTOP จำนวน 288 คน ได้รับแบบประเมินคืน จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 86.11 สรุปได้ ดังนี้

กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมสัมมนาฯ : เป็นผู้ประกอบการ OTOP ประกอบกิจการประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย มากที่สุด จำนวน 116 คน (ร้อยละ 44.27) รองลงมา เป็นประเภทของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก จำนวน 77 คน (ร้อยละ 29.39) และประเภทอาหารและเครื่องดื่มจำนวน 36 คน (ร้อยละ 13.74)

ข้อคิดเห็น	ข้อเสนอแนะ
จากการประเมินระดับความพึงพอใจต่อการจัดสัมมนาฯ พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจในภาพรวมต่อการจัดสัมมนาฯ ครั้งนี้อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ย 4.23) โดยพบว่ามีความพึงพอใจมากที่สุดในข้อการบรรยายพิเศษเรื่อง “การเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP และ SMEs” (คะแนนเฉลี่ย 4.37) รองลงมาคือ ข้อการเสวนาเรื่อง “การเพิ่มมูลค่าสินค้า OTOP อย่างยั่งยืน” (คะแนนเฉลี่ย 4.34) และข้อความรู้ที่ได้รับมีประโยชน์สามารถนำไปใช้ได้ (คะแนนเฉลี่ย 4.34)	1. อยากให้มีโต๊ะรับตัวอย่างผลิตภัณฑ์เพื่อไปตรวจสอบไว้ในงานหรือสามารถตรวจสอบได้ภายในงาน 2. ขอให้เสริมความรู้ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์และการตลาด 3. ขอบคุณที่กรมวิทยาศาสตร์บริการเข้ามาช่วยด้านวิทยาศาสตร์ ทำให้ผู้ประกอบการลดค่าใช้จ่ายลง อยากให้โครงการดี ๆ เช่นนี้ต่อไป 4. อยากให้จัดงานอบรม/สัมมนา 2-3 ครั้งต่อปี

ดร.สุทธิเวช ต.แสงจันทร์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ เป็นประธานในพิธีเปิด ดร.ณัชนพงศ์ วชิรวงศ์บุรี รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ เป็นผู้กล่าวรายงาน และนายชยันต์ ศิริมาศ รองผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้กล่าวต้อนรับ มีผู้เข้าร่วมสัมมนาฯ ประกอบด้วย ผู้ประกอบการ OTOP จากกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 8 จังหวัด ได้แก่ ร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี มุกดาหาร และยโสธร ณ โรงแรมธนินทรกรีนปาร์ค อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2560

การบรรยายพิเศษ เรื่อง การเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP และ SMEs
โดย ดร.สุทธิเวช ต.แสงจันทร์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ

การเสวนา เรื่อง การเพิ่มมูลค่าสินค้า OTOP
อย่างยั่งยืน

ประชุมกลุ่มย่อยเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์
และชี้แจงแนวทางแก้ไขปัญหาผลิตภัณฑ์

การมอบโล่รางวัลแก่ผู้ประกอบการ OTOP และวิสาหกิจชุมชนดีเด่น

ผู้ประกอบการนำสินค้า OTOP จัดแสดงและจัดจำหน่ายภายในงาน

ครั้งที่ 3 กลุ่มจังหวัดภาคใต้

วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2560 ณ โรงแรมเรือรัษฎา อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง โดยมีหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อุตสาหกรรมจังหวัด พัฒนาการจังหวัด สาธารณสุขจังหวัด การจัดกิจกรรมในงานสัมมนาฯ ประกอบด้วย

- **การบรรยายพิเศษ เรื่อง การเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP และ SMEs** โดย ดร.สุทธิเวช ต.แสงจันทร์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ
- **พิธีมอบโล่รางวัล แก่ผู้ประกอบการดีเด่น ในพื้นที่ภาคใต้**

  <u>ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม</u>

  1) พรจันทร์ฟูดส์โปรดักส์ ตำบลปากน้ำ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
  2) วิสาหกิจชุมชนสมใจนึก ตำบลสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

  <u>ประเภทของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก</u>

  1) กลุ่มหัตถกรรมกระจูดวรรณี ตำบลพนางตุง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
  2) กลุ่มอาชีพบ้านค่าย ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส
- **การเสวนา เรื่อง การเพิ่มมูลค่าสินค้า OTOP อย่างยั่งยืน**

โดย นางสารภี อิสโร กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมใจนึก จังหวัดสงขลา ผู้แทนจากผู้ประกอบการ OTOP ดีเด่น ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม นายมนัทพงศ์ เช่งฮวด กลุ่มหัตถกรรมกระจูดวรรณี จังหวัดพัทลุง ผู้แทนจากผู้ประกอบการ OTOP ดีเด่น ประเภทของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก นายชำนาญ รักนิ่ม รองหัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดตรัง นางสาวอุราวรรณ อุ่นแก้ว ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีชุมชน ดำเนินรายการเสวนา โดย นายปัญจ์ยศ มงคลชาติ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

- **การจัดนิทรรศการแสดงภาพรวมในการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปใช้ประโยชน์**

การจัดนิทรรศการแสดงภาพรวมในการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปใช้ประโยชน์ โดยจัดแสดงการลงพื้นที่พัฒนาสินค้า OTOP ตลอดทั้งกระบวนการผลิต เริ่มตั้งแต่การคัดเลือกวัตถุดิบ แหล่งทดสอบผลิตภัณฑ์ การพัฒนานวัตกรรม การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และจัดแสดงตัวอย่างผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในการยกระดับสินค้า OTOP ได้ด้วยวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมโดยมีผลงานวิจัยด้านนวัตกรรมผลิตภัณฑ์จากกรมวิทยาศาสตร์บริการเข้าร่วมแสดง ดังนี้

1) ผงเครื่องแกงส้มกึ่งสำเร็จรูป
2) ครีมเทียมผง
3) ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากเส้นใยพืช
4) ตกแต่งสีลายหินอ่อนด้วยเทคนิค Swirl Colour
5) สารสกัดจากเปลือกมังคุดยับยั้งเชื้อที่ก่อให้เกิดสิว
6) ผลิตภัณฑ์ผ้าทอเส้นใยจากรังไหม
7) โคมไฟจากรังไหม

- **การประชุมกลุ่มย่อย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ รับฟังปัญหาและชี้แจงแนวทางการแก้ปัญหา**

สรุปสาระสำคัญตามตาราง ดังนี้

ลำดับที่	กลุ่ม	ประเด็นปัญหา	ความต้องการ
1	อาหารและเครื่องดื่ม	1. การขาดแคลนวัตถุดิบ ราคาวัตถุดิบไม่คงที่และการจัดเก็บวัตถุดิบที่ไม่ถูกต้อง ก่อนการนำมาใช้ 2. อาคารสถานที่ผลิตไม่ได้มาตรฐาน และการปรับเครื่องมือให้เหมาะสมในกระบวนการผลิต	ต้องการคำแนะนำจาก วศ. เพื่อนำไปพัฒนากระบวนการผลิตให้ผลิตภัณฑ์มีอายุการเก็บรักษานานขึ้น ร่วมกับการศึกษาอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ (shelf life) และวิเคราะห์คุณค่าทางโภชนาการ รวมทั้งต้องการร่วมพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อต่อยอดผลิตภัณฑ์เดิมให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น
2	ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	1. วัตถุดิบบางอย่างต้องสั่งซื้อจากกรุงเทพฯ เช่น จักสานจากใย สังเคราะห์ และผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเส้นใยธรรมชาติ ผลิตภัณฑ์จากไม้ และผลิตภัณฑ์จากหนัง จะมีปัญหาการเกิดเชื้อรา 2. ขาดแรงงานทำให้ผลิตสินค้าไม่ทัน	ต้องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่สวยงามทันสมัย เหมาะสม สามารถรักษาสินค้าให้ปลอดภัยจนถึงมือลูกค้า
3	ผ้า เครื่องแต่งกาย	1. ปัญหาด้านการผลิต เช่น การลงลายเส้นของผ้าปาเต๊ะจะช้ามาก เพราะสีกากเพชรบางครั้งเหลวเกินไป หรือข้นเกินไปต้องการเรียนรู้เทคนิคการย้อมผ้าให้สีติดทนนาน 2. ต้นทุนการทำบรรจุภัณฑ์มีราคาแพง บรรจุภัณฑ์ยังไม่ได้มาตรฐาน รูปแบบยังไม่สวยงามต้องการบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับสินค้า มีลักษณะโดดเด่น น่าสนใจสวยงาม และคงทน 3. วัตถุดิบมีราคาสูง ขาดแคลนวัตถุดิบในชุมชน ต้องการผ่านมาตรฐาน มผช. ขาดเครื่องมือและเครื่องจักรในการผลิต	ต้องการอุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัยและได้มาตรฐาน
4	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	ผู้ประกอบการบางรายกำลังยื่นขอจดแจ้งการผลิตเครื่องสำอาง แต่ประสบปัญหาเรื่องชื่อทางวิทยาศาสตร์ อัตราส่วนสูตรการผลิต	ต้องการปรับปรุงกระบวนการผลิต การพัฒนาสูตรการผลิตให้ได้มาตรฐาน มผช. และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตหลักสูตรใหม่ๆ

สรุปผลการประเมินภาพรวมการจัดสัมมนาฯ

จากผู้เข้าร่วมสัมมนาฯ จำนวน 363 คน ได้แจกแบบสอบถามให้ผู้ประกอบการ OTOP จำนวน 333 คน และได้รับแบบประเมินคืน จำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 81.08 สรุปได้ ดังนี้

กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมสัมมนาฯ : ประกอบกิจการประเภทอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด จำนวน 192 คน (ร้อยละ 67.61) รองลงมา เป็นผู้ประกอบการประเภทของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก จำนวน 38 คน (ร้อยละ 13.38) และประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารจำนวน 27 คน (ร้อยละ 9.51) ประกอบอาชีพอื่นๆ เช่น เกษตรกรรม ธุรกิจส่วนตัว และค้าขาย เป็นต้น จำนวน 50 คน (ร้อยละ 18.52)

ข้อคิดเห็น	ข้อเสนอแนะ
จากการประเมินระดับความพึงพอใจต่อการจัดสัมมนาฯ พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในภาพรวมต่อการจัดสัมมนาฯ ครั้งนี้ อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ย 4.22) คิดเป็นร้อยละ 84.44 โดยพบว่ามีความพึงพอใจมากที่สุดในด้านความเหมาะสมของสถานที่จัดสัมมนา (คะแนนเฉลี่ย 4.40) คิดเป็นร้อยละ 88.00	1. ควรจัดกิจกรรมที่มีความชัดเจน เช่น เน้นเป็นเรื่องๆ ไป เจาะประเด็นปัญหา และนำปัญหามาวิเคราะห์ 2. ควรคัดกลุ่มที่มีความพร้อม เข้มแข็ง มีการผลิตต่อเนื่อง พร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง และพร้อมที่จะพัฒนามารับการฝึกอบรม 3. ต้องการให้ผู้ประกอบการนำสินค้ามาให้หน่วยงานให้คำแนะนำและตรวจสอบ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบการพัฒนาสินค้าต่อไป

ดร.สุทธิเวช ต.แสงจันทร์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ เป็นประธานในพิธีเปิด นางสาวอุราวรรณ อุ่นแก้ว ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีชุมชน เป็นผู้กล่าวรายงาน และนายสายัณห์ อินทรภักดิ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง เป็นผู้กล่าวต้อนรับ มีผู้เข้าร่วมสัมมนาฯ ประกอบด้วย ผู้ประกอบการ OTOP จากกลุ่มจังหวัดภาคใต้ จำนวน 9 จังหวัด ได้แก่ ตรัง สงขลา สตูล นราธิวาส ปัตตานี นครศรีธรรมราช ระนอง พัทลุง และกระบี่ ณ โรงแรมเรือรัษฎา จังหวัดตรัง วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2560

การบรรยายพิเศษ เรื่อง การเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP และ SMEs
โดย ดร.สุทธิเวช ต.แสงจันทร์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ

การเสวนา เรื่อง การเพิ่มมูลค่าสินค้า OTOP อย่างยั่งยืน

ประชุมกลุ่มย่อยเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และชี้แจงแนวทางแก้ไขปัญหาผลิตภัณฑ์

การมอบโล่รางวัลแก่ผู้ประกอบการ OTOP และวิสาหกิจชุมชนดีเด่น

จัดแสดงนิทรรศการของกรมวิทยาศาสตร์บริการ

ผู้ประกอบการนำสินค้า OTOP จัดแสดงและจัดจำหน่ายภายในงาน

ครั้งที่ 4 กลุ่มจังหวัดภาคกลาง และภาคเหนือ

วันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 ณ โรงแรมแกรนด์ฮิลล์ รีสอร์ทแอนด์สปา อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ มีหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อุตสาหกรรมจังหวัด พัฒนาการจังหวัด สาธารณสุขจังหวัด การจัดกิจกรรมในงานสัมมนาฯ ประกอบด้วย

- **การบรรยายพิเศษ เรื่อง การเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP และ SMEs**
  โดย นางอุมาพร สุขม่วง รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ
- **พิธีมอบโล่รางวัล แก่ผู้ประกอบการดีเด่น ในพื้นที่ภาคกลางและภาคเหนือ**
  <u>ประเภทของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก</u>
  1) กลุ่มปั้นชะปีะดงหลวง ตำบลวังฝาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน
  <u>ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร</u>
  1) วิสาหกิจชุมชนเขมชาติ (กลุ่มสายใยต้นกล้า) ตำบลแก่งเสี้ยน อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี
  2) วิสาหกิจชุมชนชมรมสมุนไพรและอาชีพเสริม 2000 แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
  3) กลุ่มบ้านสมุนไพรรินรณี ตำบลเสนา อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- **การเสวนา เรื่อง การเพิ่มมูลค่าสินค้า OTOP อย่างยั่งยืน**

โดย นายอดุลย์ เชื้อจิต กลุ่มปั้นชะปีะดงหลวง จังหวัดลำพูน ผู้แทนจากผู้ประกอบการ OTOP ดีเด่น ประเภทของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก นายเขมชาติ ลิโมทัย วิสาหกิจชุมชนเขมชาติ (กลุ่มสายใยต้นกล้า) จังหวัดกาญจนบุรี ผู้แทนจากผู้ประกอบการ OTOP ดีเด่น ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร นายประกอบ ธีวีระพันธ์ หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครสวรรค์ นางสาวอุราวรรณ อุ่นแก้ว ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีชุมชน นางวรรณดี มหรรณพกุล นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ ดำเนินรายการเสวนา โดย นายปัญจ์ยศ มงคลชาติ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

การจัดนิทรรศการแสดงภาพรวมในการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

- การจัดนิทรรศการแสดงภาพรวมในการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ โดยจัดแสดงการลงพื้นที่พัฒนาสินค้า OTOP ตลอดทั้งกระบวนการผลิต เริ่มตั้งแต่การคัดเลือกวัตถุดิบ แหล่งทดสอบผลิตภัณฑ์ การพัฒนานวัตกรรม การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และจัดแสดงตัวอย่างผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในการยกระดับสินค้า OTOP ได้ด้วยวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมโดยมีผลงานวิจัยด้านนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ จากกรมวิทยาศาสตร์บริการเข้าร่วมแสดง ดังนี้

1) ผงเครื่องแกงส้มกึ่งสำเร็จรูป
2) ครีมเทียมผง
3) มะนาวผง

4) ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากเส้นใยพืช
5) เทคโนโลยีการย้อมสีเส้นกกด้วยสีธรรมชาติ
6) ตกแต่งสีลายหินอ่อนด้วยเทคนิค Swirl Color
7) เครื่องสำอางโปรตีนไหมเพื่อการบำรุงผิว
8) ผลิตภัณฑ์ผ้าทอเส้นใยจากรังไหม
9) โคมไฟจากรังไหม

- **การประชุมกลุ่มย่อยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ รับฟังปัญหาและชี้แจงแนวทางการแก้ปัญหา**

สรุปสาระสำคัญ ตามตารางดังนี้

ลำดับที่	กลุ่ม	ประเด็นปัญหา	ความต้องการ
1	อาหารและเครื่องดื่ม	1. ผลิตภัณฑ์มีอายุการเก็บรักษาสั้น เกิดการเน่าเสีย เหม็นหืนง่าย ทำให้ไม่เป็นที่ต้องการของลูกค้า 2. อาคารสถานที่ผลิตอาหารยังไม่ได้มาตรฐาน อย.	1. ต้องการคำแนะนำจากกรมวิทยาศาสตร์บริการ เพื่อนำไปพัฒนากระบวนการผลิต ให้ผลิตภัณฑ์มีอายุการเก็บรักษานานขึ้น และวิเคราะห์คุณค่าทางโภชนาการ รวมทั้งต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อต่อยอดผลิตภัณฑ์เดิมให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 2. ต้องการให้มีหลักสูตรถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูป เช่น มะนาวผง น้ำผึ้งผงบรรจุถุง น้ำมันรำข้าว หอยทอดบรรจุในซอง การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากบัว
2	ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	1. วัตถุดิบและผลิตภัณฑ์จักสานมีปัญหาเกิดเชื้อราในช่วงฤดูฝน 2. ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่นอกจากเกิดเชื้อรา ยังมีปัญหาเกิดมอด ผลิตภัณฑ์เมื่อปล่อยไว้นานคุณภาพเสื่อมลง บางครั้งใช้งานไม่ได้	1. ต้องการทราบส่วนผสมมาผลิตเอง และให้มีกลิ่นหอม จะได้ลดต้นทุนในการผลิต ผลิตภัณฑ์รองเท้าเด็กอยากได้แหล่งที่จำหน่ายเศษหนังแท้ ผลิตภัณฑ์จากหวายจะขาดแคลนวัตถุดิบในท้องที่ต้องนำเข้าหวายจากต่างประเทศ ผลิตภัณฑ์มีดเหล็กเป็นสนิม 2. ต้องการความรู้ในการเผาเหล็กหรือวัสดุทดแทนเหล็ก
3	ผ้า เครื่องแต่งกาย	1. ต้องการขยายตลาดการค้าเพิ่มขึ้น สำหรับในการจำหน่ายสินค้าไม่มีที่วางจำหน่ายสินค้าที่แน่นอน ต้องการให้ช่วยเรื่องการหาตลาดเพื่อจำหน่ายสินค้า 2. ต้องการความรู้เรื่องการป้องกันสีหลุดลอกและให้สีมีความคงทน เทคนิคการย้อมสี และการเลือกเฉดสีในการย้อม การย้อมสีธรรมชาติและลวดลายที่แปลกใหม่ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การเพ้นท์สีอะคริลิค	1. ต้องการคำแนะนำในการจำหน่ายออนไลน์ 2. ต้องการคำแนะนำเรื่องการตลาด ต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ

ลำดับที่	กลุ่ม	ประเด็นปัญหา	ความต้องการ
4	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	1. ต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ การสกัดสมุนไพรที่เก็บไว้ใช้ผลิตทุกฤดูกาล ต้องการให้ทดสอบผลิตภัณฑ์ก่อนยื่นขอ มผช. 2. สถานที่ผลิตยังไม่ได้มาตรฐานและยังไม่มีเครื่องมือในการผลิตรวมทั้งเครื่องบรรจุผลิตภัณฑ์	1. ต้องการคำแนะนำในการจำหน่ายออนไลน์ 2. ต้องการคำแนะนำเรื่องการตลาด ต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ

สรุปผลการประเมินภาพรวมการจัดสัมมนาฯ

จากผู้เข้าร่วมสัมมนาฯ จำนวน 347 คน ได้แจกแบบสอบถามให้ผู้ประกอบการ OTOP จำนวน 294 คน และได้รับแบบประเมินคืน จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 80.61 สรุปได้ ดังนี้

กลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมสัมมนาฯ : ประกอบกิจการประเภทอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด จำนวน 111 คน (ร้อยละ 43.19) รองลงมาเป็นผู้ประกอบการประเภทของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก จำนวน 80 คน (ร้อยละ 31.13) และประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารจำนวน 38 คน (ร้อยละ 14.79)

ข้อคิดเห็น	ข้อเสนอแนะ
จากการประเมินระดับความพึงพอใจต่อการจัดสัมมนาฯ พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในภาพรวมต่อการจัดสัมมนาฯ ครั้งนี้อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก (คะแนนเฉลี่ย 4.19) คิดเป็นร้อยละ 83.74 โดยพบว่ามีความพึงพอใจมากที่สุดในข้อความเหมาะสมของสถานที่จัดสัมมนา (คะแนนเฉลี่ย 4.34) คิดเป็นร้อยละ 86.75 รองลงมาคือ ข้อการบรรยายพิเศษ เรื่อง “การเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP และ SMEs” (คะแนนเฉลี่ย 4.31) คิดเป็นร้อยละ 86.24	1. ต้องการให้จัดโครงการส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP และ SMEs ขึ้นอีก เพราะมีความสำคัญและเป็นฐานความรู้ความเข้าใจ ที่สำคัญต่อผู้ประกอบ 2. อยากให้มีการอบรมให้ความรู้กับผู้ประกอบการใหม่ที่มีแผนจะทำโครงการแต่ยังไม่ได้เริ่มดำเนินการ เพื่อเป็นการให้โอกาสผู้ประกอบการรายใหม่เกิดขึ้นเยอะๆ 3. มีหลายหน่วยงานที่ลงพื้นที่ทำให้ชาวบ้านสับสน อยากให้หน่วยงานต่างๆ ทำงานร่วมกันแล้วลงพื้นที่ทีเดียว ชาวบ้านจะได้ไม่สับสน

นางอุมาพร สุขม่วง รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ เป็นประธานในพิธีเปิด นางสาวอุราวรรณ อุ่นแก้ว ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีชุมชน เป็นผู้กล่าวรายงาน และนายบรรลือ สง่าจิตร รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ เป็นผู้กล่าวต้อนรับ มีผู้เข้าร่วมสัมมนาฯ ประกอบด้วย ผู้ประกอบการ OTOP จากกลุ่มจังหวัดภาคกลาง และภาคเหนือ จำนวน 8 จังหวัด ได้แก่ นครสวรรค์ พิจิตร กำแพงเพชร อุทัยธานี ชัยนาท อ่างทอง สิงห์บุรี และลพบุรี ณ โรงแรมแกรนด์ฮิลล์ รีสอร์ทแอนด์สปา จังหวัดนครสวรรค์ วันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2560

การบรรยายพิเศษ เรื่อง การเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP และ SMEs
โดย นางอุมาพร สุขม่วง รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ

การเสวนา เรื่อง การเพิ่มมูลค่าสินค้า OTOP อย่างยั่งยืน

ประชุมกลุ่มย่อยเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์
และชี้แจงแนวทางแก้ไขปัญหาผลิตภัณฑ์

การมอบโล่รางวัลแก่ผู้ประกอบการ OTOP และวิสาหกิจชุมชนดีเด่น

จัดแสดงนิทรรศการของกรมวิทยาศาสตร์บริการ

ผู้ประกอบการนำสินค้า OTOP จัดแสดงและจัดจำหน่ายภายในงาน

OTOP
One Tambon One Product

ประเภท อาหารและเครื่องดื่ม

โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีและเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน กิจกรรมยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐาน ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม

สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม เป็นสินค้าชุมชนที่ประเทศไทยมีศักยภาพด้านการผลิต เพราะมีแหล่งวัตถุดิบซึ่งมาจากผลผลิตทางการเกษตรจำนวนมาก การนำองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการให้สามารถผลิตสินค้า OTOP ให้ได้ตามมาตรฐานและปลอดภัย เช่น การใช้หลักเกณฑ์วิธีที่ดีในการผลิต ลดการปนเปื้อนเชื้อจุลินทรีย์ก่อโรคหรือสารเคมี รวมทั้งการรับรองอาหารฮาลาล (Halal Food) ซึ่งเป็นการขยายตลาดไปยังกลุ่มผู้บริโภคที่เป็นมุสลิม ช่วยเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ชุมชน เพิ่มโอกาสในการแข่งขัน และสร้างรายได้แก่ชุมชนและประเทศชาติ กรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) ได้จัดทำโครงการส่งเสริมเทคโนโลยีและเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน กิจกรรมยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐาน ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม โดยลงพื้นที่สำรวจปัญหาของผู้ประกอบการและให้คำแนะนำปรึกษาเชิงลึก เก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์ทดสอบในห้องปฏิบัติการของกรมวิทยาศาสตร์บริการ จัดฝึกอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี ผลักดันให้ผู้ประกอบการเข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐาน รวมถึงช่วยพัฒนากระบวนการผลิตและผลิตภัณฑ์ภายใต้โครงการคูปองวิทย์เพื่อ OTOP ครอบคลุมทุกภูมิภาค ประกอบด้วย

- โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในกลุ่มจังหวัด ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- โครงการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องสำอางสมุนไพรเพื่อการรับรองฮาลาล
- โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP อาหารและเครื่องดื่ม ตามหลักเกณฑ์วิธีที่ดีในการผลิตในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- โครงการยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาส้มให้ได้มาตรฐาน

โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ

ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือประกอบด้วยจังหวัด กำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี โดยเฉพาะในจังหวัดเพชรบูรณ์มีการปลูกมะขามกันมาก ได้ชื่อว่าเป็น “เมืองมะขามหวาน” เนื่องจากมะขามหวานเป็นพืชเศรษฐกิจของจังหวัดมาแต่ดั้งเดิม ภายในจังหวัดมีพื้นที่ปลูกมะขามหวานนับหมื่นไร่ ซึ่งช่วงที่มะขามออกผลจำนวนมากส่งผลให้ผลผลิตมะขามล้นตลาด ดังนั้น กรมวิทยาศาสตร์บริการ โดยกลุ่มผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม สำนักเทคโนโลยีชุมชน จึงศึกษาทดลองยืดอายุการเก็บมะขามหวาน โดยเฉพาะการผลิตมะขามหวานแช่อิ่มในน้ำเชื่อมบรรจุถุงรีทอร์ต และพัฒนาผลิตภัณฑ์ผลไม้ต่างๆ ในท้องถิ่น เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่ม รวมทั้งเพิ่มศักยภาพแก่ผู้ประกอบการผลไม้แปรรูปของไทย เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดในการส่งออกมากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP ในพื้นที่ภาคเหนือให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค
2. ส่งเสริมการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในการสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ของชุมชน

ผลการดำเนินการ

การสำรวจข้อมูลผู้ประกอบการ

ในปี 2560 เจ้าหน้าที่กลุ่มผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม สำนักเทคโนโลยีชุมชน กรมวิทยาศาสตร์บริการ ได้ลงพื้นที่เยี่ยมกลุ่มผู้ประกอบการแปรรูปมะขามในจังหวัดเพชรบูรณ์ พบข้อมูลว่ามีการส่งเสริมปลูกมะขามหวานในเขตพื้นที่เพชรบูรณ์ และมีการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้แก่ มะขามแช่อิ่ม (แบบสด ในน้ำปรุงรส และชนิดอบแห้ง) มะขามอบ และมะขามคลุกปรุงรส ซึ่งผลิตภัณฑ์มะขามแช่อิ่ม (แบบสด) เป็นที่ต้องการของตลาดมากแต่มีอายุการเก็บรักษาสั้น ผู้ประกอบการจึงต้องการเทคโนโลยีเพื่อยืดอายุการเก็บรักษา ความรู้และเทคนิคการแปรรูปมะขามและผลไม้อื่นๆ ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายมากขึ้น

ตารางรายชื่อผู้ประกอบการ และผลิตภัณฑ์เด่น

ลำดับที่	พื้นที่	ผลิตภัณฑ์	ผู้ประกอบการ
1	ตำบลนายม อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์	มะม่วงแช่อิ่ม น้ำมะเม่าพร้อมดื่ม ไวน์มะเม่า	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตอาหารและเครื่องดื่มบ้านนายม
2	ตำบลวังชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์	มะขามหวานไร้เมล็ด (อบแห้ง)	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลไม้บ้านยาวี
3	ตำบลวังชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์	มะขามหวานไร้เมล็ด (อบแห้ง)	ไร่สุชินมะขามหวาน
4	ตำบลตะเบาะ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์	มะขามคลุกปรุงรส	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมอาชีพแปรรูปมะขามหวานบ้านโนนเสาธง

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์

การดำเนินงานต่อเนื่องหลังจากลงพื้นที่รับฟังปัญหา ได้นำผลิตภัณฑ์มาทดลอง วิจัย พัฒนา เป็นผลิตมะขามแช่อิ่ม (แบบสด) ในน้ำเชื่อมบรรจุถุงรีทอร์ตและนำไปให้ความร้อนในเวลาและอุณหภูมิที่เหมาะสม ทำให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพดี และปลอดเชื้อจุลินทรีย์ สามารถเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องโดยไม่ต้องแช่เย็นได้นานมากกว่า 6-8 เดือน จึงได้นำองค์ความรู้ที่ได้นี้ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึก พร้อมสาธิตการแปรรูปมะขามเป็นผลิตภัณฑ์ให้แก่กลุ่มต่างๆ

ลำดับที่	พื้นที่	ชื่อหลักสูตร/หัวข้อบรรยาย	ผู้ประกอบการ
1	ตำบลนายม อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์	การผลิตมะขามแช่อิ่ม (แบบสด) ในน้ำเชื่อมบรรจุถุงรีทอร์ต สาธิตการแปรรูปมะขามเป็นผลิตภัณฑ์ เช่น น้ำมะขามเปรี้ยวเข้มข้นบรรจุขวดแก้ว และบรรจุถุงรีทอร์ต (ไว้ใช้สำหรับปรุงรสอาหาร) แยมมะขาม และมะขามแก้ว	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตอาหารและเครื่องดื่มบ้านนายม
2	ตำบลวังชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์		กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลไม้บ้านยาวี
3	ตำบลตะเบาะ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์		กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมอาชีพแปรรูปมะขามหวานบ้านโนนเสาธง

สรุปผลการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี 3 ราย

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ราย)		จำนวนสินค้า OTOP ที่เข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐาน (ผลิตภัณฑ์)	
จังหวัดเพชรบูรณ์	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
	4 ราย	3 ราย	2 ผลิตภัณฑ์	2 ผลิตภัณฑ์

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2560

โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้

กรมวิทยาศาสตร์บริการ ดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ซึ่งโครงการนี้มีวัตถุประสงค์นำองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานและปลอดภัยต่อผู้บริโภค ช่วยสร้างรายได้ให้ชุมชนมากขึ้น รวมทั้งเพิ่มโอกาสในการแข่งขันสำหรับรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียน ในปีงบประมาณ 2560 ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดตรัง และจังหวัดพัทลุง

ผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่กรมวิทยาศาสตร์บริการลงพื้นที่สำรวจปัญหาของผู้ประกอบการพบว่ายังขาดความพร้อมของสถานที่ผลิต ไม่สามารถควบคุมคุณภาพวัตถุดิบ กระบวนการผลิตยังไม่เหมาะสม ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพไม่สม่ำเสมอ นักวิจัยลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึก ฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัย เพื่อแก้ไขปัญหาข้างต้นและผลักดันให้ผู้ประกอบการยื่นขอขึ้นทะเบียนอาหาร (อย.) และยื่นขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ/สัมมนา/ถ่ายทอดเทคโนโลยี

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร/หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
1	23 พฤศจิกายน 2559	การยืดอายุผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป	จังหวัดตรัง	29
2	22 ธันวาคม 2559	การยืดอายุผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป	จังหวัดสุราษฎร์ธานี	33
3	29 พฤษภาคม 2560	การยืดอายุผลิตภัณฑ์สะตอ	จังหวัดระนอง	25
4	30 พฤษภาคม 2560	การพัฒนาผลิตภัณฑ์เมล็ดมะม่วงหิมพานต์	จังหวัดระนอง	25

ภาพการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ/สัมมนา/ถ่ายทอดเทคโนโลยี

หลักสูตร “การยืดอายุผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป”

หลักสูตร “การยืดอายุผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป”

หลักสูตร “การยืดอายุผลิตภัณฑ์สะตอ”

หลักสูตร “การพัฒนาผลิตภัณฑ์เมล็ดมะม่วงหิมพานต์”

ตารางแสดงผลการดำเนินงานโครงการฯ ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ/พื้นที่/จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีการดำเนินการ/แนวทางแก้ไข
ครั้งที่ 1 วันที่ 22-24 กุมภาพันธ์ 2560 ณ จังหวัดชุมพร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี				
22 กุมภาพันธ์ 2560	กลุ่มกล้วยตากคุณย่า ตำบลท่ายาง อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร	กล้วยอบ	1. สถานที่ผลิตไม่เป็นไปตามมาตรฐาน Primary GMP 2. ผลิตภัณฑ์เกิดสีน้ำตาลคล้ำ ระหว่างรอจำหน่าย	1. แนะนำเรื่องการปรับปรุงสถานที่ผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐาน Primary GMP 2. แนะนำการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมเพื่อยืดอายุการเก็บรักษาและป้องกันผลิตภัณฑ์มีสีคล้ำ
22 กุมภาพันธ์ 2560	วิสาหกิจชุมชนไข่เค็ม อสม. ไชยา ตำบลเลม็ด อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ไข่เค็ม	ต้องการให้ วศ. แปรรูปไข่ขาวเค็มที่เหลือทิ้งจากไข่เค็มที่เกินระยะเวลาทอด	1. แนะนำผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปจากไข่ขาวเค็ม ภายใต้โครงการคูปองวิทย์เพื่อ OTOP ปี 2560 2. วศ. ได้ทดลองแปรรูปไข่ขาวเค็มในรูปแบบพร้อมบริโภค
23 กุมภาพันธ์ 2560	บริษัท ลูกชุบรัตนา ขนมไทย จำกัด ตำบลหัวเตย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ขนมไทย	ต้องการยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์น้ำผัดไทยไชยา	1. แนะนำผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์น้ำปรุงรสผัดไทยไชยา ภายใต้โครงการคูปองวิทย์เพื่อ OTOP ปี 2560 2. วศ. ได้พัฒนากระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์น้ำผัดไทยไชยาโดยวิธีการนึ่ง เพื่อฆ่าเชื้อในภาชนะบรรจุปิดสนิท สามารถยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ได้นานอย่างน้อย 3 เดือน
23 กุมภาพันธ์ 2560	วิสาหกิจชุมชนถุงทองขนมไทย ตำบลน้ำรอบ อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี	- ขนมโก๋อ่อน - ขนมโก๋พ่าย	สถานที่ผลิตไม่เป็นไปตามมาตรฐาน Primary GMP	สถานที่ผลิตไม่เป็นไปตามมาตรฐาน Primary GMP

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ/พื้นที่/จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีการดำเนินการ/แนวทางแก้ไข
23 กุมภาพันธ์ 2560	ฟาร์มเห็ดสุราษฎร์ธานี ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี	- เห็ดทอด - ดอกเห็ดสด	1. ต้องการปรับปรุงอาคารสถานที่ผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐาน GMP 2. ต้องการแปรรูปน้ำเห็ดบรรจุขวดพร้อมดื่ม	1. แนะนำเรื่องการปรับปรุงสถานที่ผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐาน GMP 2. วศ. ให้คำปรึกษากระบวนการผลิตน้ำเห็ดบรรจุขวดพร้อมดื่ม
24 กุมภาพันธ์ 2560	กลุ่มเกษตรกรแม่บ้านท่าโพธิ์ ตำบลท่าทอง อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	- กุ้งแห้ง - กุ้งแก้ว - กะปิ	1. สถานที่ผลิตไม่เป็นไปตามมาตรฐาน Primary GMP 2. ไม่มีการบริหารจัดการวัตถุดิบที่ดี ทำให้ทิ้งวัตถุดิบระหว่างการเก็บเพื่อรอผลิต	1. แนะนำเรื่องการปรับปรุงสถานที่ผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐาน Primary GMP 2. แนะนำเรื่องการบริหารจัดการวัตถุดิบ เพื่อลดการเสื่อมเสียและช่วยควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบก่อนนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์
24 กุมภาพันธ์ 2560	กลุ่มรักษ์ขนมไทยเขาพุฒทอง ตำบลตะกุกใต้ อำเภอวิภาวดี จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ขนมไทย	1. สถานที่ผลิตไม่เป็นไปตามมาตรฐาน Primary GMP 2. ต้องการยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ขนมไทย	1. แนะนำเรื่องการปรับปรุงสถานที่ผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐาน Primary GMP 2. แนะนำการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมเพื่อยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ขนมไทย
ครั้งที่ 2 วันที่ 29-31 มีนาคม 2560 ณ จังหวัดชุมพร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี				
29 มีนาคม 2560	กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร	- กล้วยทอดกรอบ - กล้วยเล็บมือนางอบ	ต้องการปรับปรุงอาคารสถานที่ผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐาน GMP	แนะนำเรื่องการปรับปรุงสถานที่ผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐาน GMP
29 มีนาคม 2560	กลุ่มกล้วยเล็บมือนางอบแห้งทะเลทรัพย์ ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร	กล้วยเล็บมือนางอบ	1. ไม่มีการบริหารจัดการวัตถุดิบที่ดี ทำให้ทิ้งวัตถุดิบระหว่างการเก็บเพื่อรอผลิต 2. ต้องการศึกษาอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์กล้วยอบ 3. ต้องการยื่นขอ มผช. ในผลิตภัณฑ์กล้วยอบ 4. ต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ (คุกกี้กล้วยอบ)	1. แนะนำเรื่องการบริหารจัดการวัตถุดิบ เพื่อลดการเสื่อมเสียและควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบ 2. วศ. เก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์กล้วยอบของกลุ่มผู้ประกอบการเพื่อศึกษาอายุการเก็บรักษาของผลิตภัณฑ์กล้วยอบ 3. แนะนำขั้นตอนการเตรียมเอกสารเพื่อยื่นขอมาตรฐาน มผช. และเก็บตัวอย่างกล้วยอบมาวิเคราะห์ทดสอบด้านจุลินทรีย์เพื่อผลักดันให้ได้มาตรฐาน มผช. ในผลิตภัณฑ์กล้วยอบ 4. แนะนำผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์คุกกี้กล้วยเล็บมือนางอบ ภายใต้โครงการคูปองวิทย์เพื่อ OTOP ปี 2560

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ/พื้นที่/จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีการดำเนินการ/แนวทางแก้ไข
30 มีนาคม 2560	บริษัท คอฟฟี่ฟาร์ม เมอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ตำบลทุ่งตะไคร้ อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร	กาแฟสำเร็จรูป	ตรวจพบปริมาณโคลิฟอร์ม (coliform) ในผลิตภัณฑ์เกินเกณฑ์มาตรฐานกำหนด	แนะนำเรื่องการควบคุมคุณภาพน้ำใช้ในกระบวนการผลิตต้องเป็นไปตามมาตรฐานน้ำดื่ม
30 มีนาคม 2560	น้ำจิ้มสุกี้คุณบุปผา ตำบลปากตะโก อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร	น้ำจิ้มสุกี้	1. ศึกษาอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์น้ำจิ้มสุกี้ 2. ต้องการศึกษาชนิดของสารที่ให้ความข้นหนืดในผลิตภัณฑ์น้ำจิ้มสุกี้ เพื่อลดต้นทุนวัตถุดิบ	1. วศ. เก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์น้ำจิ้มสุกี้จากกลุ่มผู้ประกอบการเพื่อนำมาศึกษาอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์น้ำจิ้มสุกี้ 2. ศึกษาสารเพิ่มความคงตัวเพื่อเพิ่มความข้นหนืดของน้ำจิ้มสุกี้
30 มีนาคม 2560	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีเพื่อการแปรรูป ตำบลวังไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร	- กล้วยเล็บมือนางอบ - กล้วยน้ำว้าท่ายางอบแห้ง	1. ผลิตภัณฑ์เกิดสีน้ำตาลคล้ำ ระหว่างรอจำหน่าย 2. ต้องการให้ วศ. วิเคราะห์ฉลากโภชนาการของผลิตภัณฑ์กล้วยเล็บมือนางอบ และกล้วยน้ำว้าท่ายาง อบแห้ง	1. แนะนำการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมเพื่อลด และชะลอการเกิดสีน้ำตาลคล้ำของผลิตภัณฑ์ 2. วศ. วิเคราะห์ฉลากโภชนาการของผลิตภัณฑ์กล้วยเล็บมือนางอบ และกล้วยน้ำว้าท่ายางอบแห้ง และผลักดันให้ผู้ประกอบการยื่นขอ มผช. ต่อไป
31 มีนาคม 2560	กลุ่มสมุนไพรไข่เค็ม ตำบลขุนกระทิง อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร	ไข่เค็ม	สถานที่ผลิตไม่เป็นไปตามมาตรฐาน Primary GMP	แนะนำเรื่องการปรับปรุงสถานที่ผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐาน Primary GMP
31 มีนาคม 2560	บริษัท ลูกชุบรัตนา ขนมไทย จำกัด ตำบลหัวเตย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ขนมไทย	ต้องการยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์น้ำผัดไทยไชยา	1. ปรับปรุงขั้นตอนการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตให้ได้มาตรฐานด้วยวิธีการฆ่าเชื้อในภาชนะบรรจุปิดสนิทเพื่อยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์น้ำผัดไทย 2. แนะนำผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์น้ำปรุงรสผัดไทยไชยาภายใต้โครงการคูปองวิทย์เพื่อ OTOP ปี 2560

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ/พื้นที่/จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีการดำเนินการ/แนวทางแก้ไข
ครั้งที่ 3 วันที่ 19-21 มิถุนายน 2560 ณ จังหวัดพัทลุง				
19 มิถุนายน 2560	วิสาหกิจชุมชน ป่าเขียว ตำบลลำสินธุ์ อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง	กล้วยไข่กรอบแก้ว	1. ปัญหาการปิดผนึกถุงผลิตภัณฑ์กล้วยไข่กรอบแก้ว พบรอยปิดผนึกถุงผลิตภัณฑ์ไม่สนิท 2. ต้องการยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์กล้วยไข่กรอบแก้ว 3. ต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่	1. แนะนำวิธีการตั้งค่าความร้อนที่เครื่องปิดผนึกและการตรวจเช็ครอยปิดผนึกที่ถุง 2. แนะนำเรื่องการปรับปรุงกระบวนการผลิต การควบคุมคุณภาพน้ำมันทอดซ้ำและการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์เพื่อยืดอายุการเก็บรักษา เพื่อลดการเกิดกลิ่นหืน และรักษาความกรอบให้กับผลิตภัณฑ์ 3. แนะนำการผลิตแป้งกล้วยเพื่อนำไปต่อยอดผลิตภัณฑ์อื่นๆ ต่อไป
19 มิถุนายน 2560	วิสาหกิจชุมชน ธารน้ำใส ตำบลลำสินธุ์ อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง	เครื่องแกง	1. ต้องการยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์เครื่องแกง 2. การเลือกใช้เครื่องชั่งไม่เหมาะสม 3. ต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ (เครื่องแกงพะแนง) 4. ผู้ประกอบการต้องการยื่นขอ มผช. เครื่องแกงเผ็ด	1. แนะนำเรื่องการเตรียมวัตถุดิบเพื่อลดความชื้นในผลิตภัณฑ์ และลดความชื้นในวัตถุดิบเบื้องต้น เช่น ผึ่งวัตถุดิบหลังล้างให้แห้งก่อนนำไปผลิตร่วมกับวิธีการนึ่งฆ่าเชื้อในภาชนะบรรจุปิดสนิท เพื่อยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์เครื่องแกง 2. แนะนำเรื่องการเลือกใช้เครื่องชั่งให้เหมาะสม เพื่อลดและป้องกันน้ำหนักไม่ตรงตามอัตราส่วนในการผลิต และที่ระบุบนฉลาก 3. แนะนำผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการคูปองวิทย์ฯ ปี 2561 เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ เครื่องแกงพะแนง 4. วศ. เก็บตัวอย่างวิเคราะห์ทดสอบผลิตภัณฑ์ และผลักดันให้ยื่นขอการรับรองมาตรฐาน มผช. ต่อไป
20 มิถุนายน 2560	วิสาหกิจชุมชน ผลไม้แปรรูปบ้านควนนายพุฒ ตำบลเกาะเต่า อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง	- ลูกหยีกวน - ลูกหยีเคลือบน้ำตาล	1. ต้องการยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ลูกหยี 2. ต้องการวิธีคำนวณส่วนประกอบเป็นร้อยละของผลิตภัณฑ์ 3. ผู้ประกอบการต้องการยื่นขอ มผช. ลูกหยีคลุกบ๊วย ลูกหยีอบแห้ง และน้ำลูกหยีเข้มข้น 4. ต้องการเพิ่มช่องทางการตลาด	1. แนะนำเรื่องการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมเพื่อยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ 2. สอนวิธีคำนวณส่วนประกอบเป็นร้อยละ เพื่อนำไปใช้แสดงบนฉลากผลิตภัณฑ์ 3. ให้คำแนะนำขั้นตอนการเตรียมเอกสาร และการยื่นขอการรับรองมาตรฐาน มผช. และประสานงานกับสำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม 4. แนะนำเรื่องการตลาดออนไลน์เพื่อเป็นทางเลือกในการเพิ่มช่องทางการตลาด

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ/พื้นที่/จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีการดำเนินการ/แนวทางแก้ไข
20 มิถุนายน 2560	กลุ่มสหกรณ์การเกษตรแม่บ้านพักดีร่วมใจจำกัด ตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง	ข้าวสังข์หยด	1. ต้องการปรับขนาดบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์จมูกข้าว และข้าวกล้องงอก เพื่อความสะดวกและตรงตามความต้องการของผู้บริโภค 2. ต้องการปรับปรุงสถานที่ผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐานกำหนด 3. ผู้ประกอบการต้องการยื่นขอ มผช. ในผลิตภัณฑ์ข้าวสังข์หยด จมูกข้าว ข้าวกล้องงอก รำข้าว และกาแฟข้าวสังข์หยด	1. แนะนำการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์และปรับขนาดบรรจุภัณฑ์ให้เล็กลง เพื่อป้องกันความชื้น กลิ่นหืน และสะดวกในการพกพา 2. แนะนำเรื่องการปรับปรุงสถานที่ผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐาน 3. แนะนำเรื่องการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามมาตรฐาน มผช. และผลักดันให้ยื่นขอการรับรองมาตรฐาน มผช.ต่อไป
20 มิถุนายน 2560	กลุ่มสากลน้ำพริกและแกงไตปลาแห้ง ตำบลคูหาสวรรค์ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง	- น้ำพริก - เครื่องแกง	1. ต้องการยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์น้ำพริกและเครื่องแกง 2. ต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องแกงไตปลา เครื่องแกงส้ม และเครื่องแกงเผ็ดแบบบรรจุขวดพร้อมปรุง และมีอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ได้ประมาณ 6 เดือน 3. ผู้ประกอบการต้องการยื่นขอ มผช. เครื่องแกงส้ม เครื่องแกงเผ็ด และเครื่องแกงกะทิ	1. แนะนำวิธีการฆ่าเชื้อในภาชนะบรรจุปิดสนิท เพื่อยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์เครื่องแกง 2. แนะนำเรื่องแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องแกงพร้อมปรุง บรรจุขวดแก้ว และการยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ 3. แนะนำเรื่องการเตรียมเอกสารและขั้นตอนการยื่นขอการรับรองมาตรฐาน มผช. และผลักดันให้ยื่นขอการรับรองมาตรฐาน มผช. ต่อไป
21 มิถุนายน 2560	วิสาหกิจชุมชนเครื่องแกงแม่บ้านเกษตรกรบ้านห้วยไก่ ตำบลปรางหมู่ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง	เครื่องแกง	ต้องการยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์เครื่องแกง	แนะนำวิธีการฆ่าเชื้อในภาชนะบรรจุปิดสนิท เพื่อยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์เครื่องแกง
21 มิถุนายน 2560	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านทุ่งยาวพัฒนา ตำบลโคกม่วง อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง	เครื่องแกง	ต้องการยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์เครื่องแกง	แนะนำวิธีการฆ่าเชื้อในภาชนะบรรจุปิดสนิท เพื่อยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์เครื่องแกง

ภาพการให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการเพื่อแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์

ครั้งที่ 1 วันที่ 22-24 กุมภาพันธ์ 2560 ณ จังหวัดชุมพร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มกล้วยตากคุณย่า

วิสาหกิจชุมชนไข่เค็ม อสม. ไชยา

บริษัท ลูกชุบรัตนาขนมไทย จำกัด

วิสาหกิจชุมชนถุงทองขนมไทย

ฟาร์มเห็ดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มรักษ์ขนมไทยเขาพุฒทอง

ครั้งที่ 2 วันที่ 29-31 มีนาคม 2560 ณ จังหวัดชุมพร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

กล้วยเล็บมือนางอบแห้งทะเลทรัพย์

บริษัท คอฟฟี่ฟาร์มเมอร์ (ประเทศไทย) จำกัด

น้ำจิ้มสุกี้คุณบุปผา

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีเพื่อการแปรรูป

บริษัท ลูกชุบรัตนาขนมไทย จำกัด

กลุ่มสมุนไพรไข่เค็ม

ครั้งที่ 3 วันที่ 19-21 มิถุนายน 2560 ณ จังหวัดพัทลุง

วิสาหกิจชุมชนป่าเขียว

วิสาหกิจชุมชนธารน้ำใส

วิสาหกิจชุมชนผลไม้แปรรูปบ้านควนนายพุฒ

วิสาหกิจชุมชนเครื่องแกงแม่บ้านเกษตรกรบ้านห้วยไก่

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านทุ่งยาวพัฒนา

สรุปผลการดำเนินงาน

ตารางสรุปผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ราย)		จำนวนสินค้า OTOP ที่เข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐาน (ผลิตภัณฑ์)	
	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
กลุ่มจังหวัดภาคใต้ 4 จังหวัด ได้แก่ ชุมพร สุราษฎร์ธานี ตรัง พัทลุง (ด้านอาหาร)	170	159	20	20

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2560

ในการดำเนินงานส่งเสริมพัฒนาศักยภาพ OTOP ในภาคใต้ ยังพบปัญหาอุปสรรคที่ผู้ประกอบการบางรายประสบปัญหาจากอุทกภัย ทำให้มีผลกระทบกับความพร้อมของสถานที่ผลิตและอุปกรณ์การผลิตอาหารรวมถึงปัญหาด้านเงินทุน ทำให้ไม่สามารถเข้าสู่กระบวนการยื่นขอการรับรองมาตรฐานได้ ทั้งนี้ เพื่อให้มีการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง กรมวิทยาศาสตร์บริการได้ติดตามปัญหาและความต้องการของผู้ประกอบการ เพื่อช่วยแก้ปัญหาและต่อยอดความรู้ของผู้ประกอบการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย ถึงแม้ผู้ประกอบการจะได้รับมาตรฐานแล้ว การจัดการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีปีงบประมาณ 2561 ควรมีหลักสูตรเพิ่มเติมให้ความรู้ในเรื่องการบริหารจัดการด้านการขนส่ง (Logistic Management) เบื้องต้นเพื่อลดต้นทุนการผลิตสินค้า

โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

จังหวัดในกลุ่มภาคตะวันออก เช่น ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด เป็นต้น ที่มีการปลูกผลไม้หลายชนิด ได้แก่ ทุเรียน เงาะ มังคุด สับปะรด ลองกอง สละ ผลไม้สดทุกประเภท รวมทั้งผลไม้ในกลุ่มที่มีอัตราการหายใจสูง ได้แก่ ทุเรียน มีอายุการเก็บผลสดได้ระยะเวลาสั้นๆ หลังการเก็บเกี่ยวจากต้นเกิดการเปลี่ยนแปลงเน่าเสียได้เร็ว จึงมีความจำเป็นต้องมีการแปรรูปผลไม้เป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อการเก็บถนอม และให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองผู้บริโภค ได้แก่ น้ำผลไม้ต่างๆ เช่น น้ำมังคุด น้ำลองกอง นอกจากนี้ผลไม้แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้อีกมาก ได้แก่ ผลไม้แช่อิ่ม แยม เยลลี่ ผลไม้บรรจุในน้ำเชื่อม เป็นต้น เกษตรกรผู้ปลูกผลไม้และวิสาหกิจชุมชนต้องการสนับสนุนองค์ความรู้ เทคโนโลยี ของหน่วยวิจัย สถาบันภาครัฐ เพื่อให้มีแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สู่การผลิตเชิงพาณิชย์

ตามนโยบายเร่งด่วนของภาครัฐที่ให้การสนับสนุนทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวพระราชดำริเรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” และเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้แก่ภาคการผลิตระดับชุมชนและ SMEs กรมวิทยาศาสตร์บริการ ภายใต้สังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีนโยบายส่งเสริมวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (วทน.) ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรแปรรูป จึงได้จัดทำแผนการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสู่ภาคการผลิตระดับชุมชนและ SMEs เพื่อให้การสนับสนุนองค์ความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสินค้าให้ได้คุณภาพ และเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานที่ราชการกำหนด

กรมวิทยาศาสตร์บริการ โดยกลุ่มผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม สำนักเทคโนโลยีชุมชน มีผลงานวิจัยทางด้านการแปรรูปผักและผลไม้ ผลงานวิจัยส่วนหนึ่งได้ถ่ายทอดฝึกอบรมให้แก่ วิสาหกิจชุมชน (OTOP) และ SMEs เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ การถ่ายทอดเทคโนโลยีในครั้งนี้ เพื่อส่งเสริมการแปรรูปผักและผลไม้สด กลุ่มผู้ผลิตสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนากระบวนการผลิตทำให้ยกระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์มีความปลอดภัยต่อการบริโภค สร้างมูลค่าเพิ่ม และเปิดโอกาสให้เกษตรกร ที่มีผลไม้ออกมากในฤดูกาล ให้สามารถแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์จำหน่ายได้ ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาในช่วงที่ในฤดูกาลที่มีผลไม้มาก และมีราคาตกต่ำขายผลสดได้ไม่คุ้มทุน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP และ SMEs พื้นที่ภาคตะวันออกให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค
2. ส่งเสริมการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการสร้างมูลค่าเพิ่มและพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ของชุมชน

ผลการดำเนินการ

การสำรวจข้อมูลผู้ประกอบการ

ในปี 2559 - 2560 กรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) โดยเจ้าหน้าที่ของกลุ่มผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม สำนักเทคโนโลยีชุมชน ได้ลงพื้นที่เยี่ยมกลุ่มผู้ประกอบการแปรรูปผลไม้ในจังหวัดตราด พบข้อมูลว่ามีการส่งเสริมปลูกผลไม้หลายชนิดในเขตพื้นที่จังหวัดตราด และมีการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้แก่ ผลไม้กวน ผลไม้อบแห้ง ผลไม้ทอด และผลไม้ลอยแก้ว (สละลอยแก้ว) ซึ่งผลไม้ลอยแก้วขายดีแต่มีอายุการเก็บสั้น มีความต้องการเทคโนโลยีเพื่อยืดอายุในการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ และต้องการให้สนับสนุนความรู้และเทคนิคการแปรรูปผลไม้ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายมากขึ้น

ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	พื้นที่
บริษัท ผลอำไพ ฟรุตตี้ไทย จำกัด	ผลไม้ทอดสุญญากาศ (สับปะรด ขนุน กล้วย)	ตำบลวังตะเคียน อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด
บริษัท เอเชียแอนด์แปซิฟิค ควอลิตี้เทรด จำกัด	น้ำมังคุดพร้อมดื่ม	ตำบลสะตอ อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด
วิสาหกิจชุมชนทวีทรัพย์บ้านมุมสงบ	ทุเรียนอบแห้งแบบแช่เยือกแข็ง	ตำบลแสนตุ้ง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด
วิสาหกิจชุมชนสละลอยแก้วสุดใจ	สละลอยแก้ว	ตำบลเทพนิมิตร อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด
วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านชุมแสง	สละลอยแก้ว	ตำบลเขาสมิง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด
กลุ่มแปรรูปผลไม้บ้านแหลมโพธิ์	สละลอยแก้ว ผลไม้กวน	ตำบลหนองคันทรง อำเภอเมือง จังหวัดตราด
กลุ่มสละลอยแก้วไร้เมล็ด (เจ๊กุหลาบ)	สละลอยแก้ว	ตำบลวังกระแจะ อำเภอเมือง จังหวัดตราด

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ/ การสัมมนา/ การถ่ายทอด

จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “การแปรรูปผลไม้เพื่อการส่งออก” ในวันที่ 25 – 26 พฤษภาคม 2560 ณ สถานที่ผลิตอาหารของบริษัทผลอำไพ ฟรุตตี้ไทย จำกัด จังหวัดตราด การฝึกอบรมประกอบด้วยการบรรยาย “การแปรรูปผลไม้ และการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออก” และฝึกปฏิบัติการแปรรูปผลไม้ ประกอบด้วย

- ผลิตภัณฑ์เงาะ : แยมเงาะ เงาะแช่อิ่ม และเงาะในน้ำเชื่อมบรรจุถุงรีทอร์ต
- ผลิตภัณฑ์มังคุด : เครื่องดื่มน้ำมังคุดกึ่งสำเร็จรูป และแยมมังคุด
- ผลิตภัณฑ์สับปะรด : ซอสพริกผสมสับปะรด และสับปะรดในน้ำเชื่อมบรรจุถุงรีทอร์ต
- ผลิตภัณฑ์ทุเรียน : ทุเรียนในน้ำเชื่อมบรรจุถุงรีทอร์ต

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์

เจ้าหน้าที่ของกลุ่มผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่มได้ประสานกับกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ในพื้นที่จังหวัดระยอง 3 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มสตรีอาสาพัฒนาหนองตารส อำเภอเมืองระยอง (2) กลุ่มข้าวหลาม 3 รส อำเภอเมืองระยอง และ (3) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านบุนนาค อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ที่เข้าร่วมโครงการคูปองวิทย์เพื่อโอทอป เพื่อลงพื้นที่สำรวจและเก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์เพื่อนำมาศึกษาพัฒนาผลิตภัณฑ์พร้อมผลักดันผู้ประกอบการ OTOP ให้เข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐาน ระหว่างวันที่ 15 – 17 กุมภาพันธ์ 2560 ณ จังหวัดระยอง

กรมวิทยาศาสตร์บริการ ได้วิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์ในโครงการคูปองวิทย์เพื่อโอทอป สร้างมูลค่าเพิ่มและการสร้างโอกาสทางการตลาด ได้แก่ ขนมขบเคี้ยวจากทุเรียนผสมธัญชาติและน้ำผลไม้ กะปิอัดก้อน กะปิผง และข้าวหลามแต่งหน้า โดยเจ้าหน้าที่ วศ. ได้ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึก พร้อมสาธิตการแปรรูปผลิตภัณฑ์และเทคนิคการผลิตให้แก่ผู้ประกอบการ OTOP

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ชื่อหลักสูตร/หัวข้อบรรยาย	พื้นที่
23 กรกฎาคม 2560	กลุ่มสตรีอาสาพัฒนาหนองตารส	การผลิตขนมขบเคี้ยวจากทุเรียนธัญชาติ ผสมน้ำผลไม้	ตำบลตะพง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
24 กรกฎาคม 2560	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านบุญนาค	การผลิตกะปิอัดก้อน กะปิผง	ตำบลชากโดน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
25 กรกฎาคม 2560	กลุ่มข้าวหลาม 3 รส	การผลิตข้าวหลามแต่งหน้า	ตำบลนาตาขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

สรุปผลการดำเนินงาน

ตารางสรุปผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ราย)		จำนวนสินค้า OTOP ที่เข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐาน (ผลิตภัณฑ์)	
	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
จังหวัด ระยอง	3	3	1	1

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2560

โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) ได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีพื้นที่เป้าหมายครอบคลุมหลายจังหวัด เช่น จังหวัดขอนแก่น ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ อุดรธานี เลย หนองคาย เป็นต้น ซึ่งเป็น กลุ่มผู้ผลิตสินค้า OTOP หลายประเภท เช่น อาหาร เครื่องดื่ม ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก ที่เป็นภูมิปัญญาของแต่ละท้องถิ่น

สำหรับสินค้า OTOP ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม กรมวิทยาศาสตร์บริการได้ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาแนะนำกลุ่มผู้ประกอบการผลิตอาหารและเครื่องดื่ม OTOP ในหลายจังหวัด และได้นำสินค้ามาทดสอบในห้องปฏิบัติการ พบว่ายังประสบปัญหาสินค้าประมาณร้อยละ 60 ที่นำมาตรวจสอบในห้องปฏิบัติการไม่ผ่านเกณฑ์ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) กำหนด และผู้ประกอบการขาดพี่เลี้ยงหรือนักวิชาการที่จะให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการเพื่อปรับปรุงคุณภาพสินค้า ซึ่งปัญหาสำคัญของสินค้า OTOP ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม ได้แก่ ขาดความพร้อมของสถานที่ผลิตอาหาร สถานที่ผลิตไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต ปริมาณเชื้อจุลินทรีย์ ความชื้น และค่าวอเตอร์แอคทิวิตีเกินเกณฑ์มาตรฐาน เป็นต้น

ปัญหาของสินค้า OTOP ที่ด้อยคุณภาพไม่เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค ทำให้ผู้ผลิตประสบปัญหาขาดทุนจากสินค้าถูกตีกลับ ผู้บริโภคไม่มั่นใจในคุณภาพสินค้า กรมวิทยาศาสตร์บริการได้เล็งเห็นถึงปัญหาต่างๆ ของสินค้า OTOP จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและกระจายความเหลือจากภาครัฐสู่ภาคการผลิตในระดับชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพของสินค้าให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐาน เพิ่มศักยภาพให้แก่ผู้ประกอบการและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโดยนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีถ่ายทอดสู่ผู้ประกอบการสินค้า OTOP ที่สนใจเข้าร่วมโครงการ เพื่อทดสอบคุณภาพสินค้าก่อนส่งขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) และผลักดันให้ผู้ประกอบการเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานและเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค

ผลการดำเนินงาน

การสำรวจข้อมูลผู้ประกอบการ

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	พื้นที่
2 พฤศจิกายน 2559	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปปลาตำบลน้ำพ่น	- ปลาส้ม - ปลาร้า	ตำบลน้ำพ่น อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี
	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโนนเชียงค้ำ	- กล้วยฉาบรสหวาน - กล้วยฉาบรสธรรมดา - กล้วยฉาบรสบาร์บีคิว - กล้วยน้ำว้าสุกทอดกรอบ	ตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี
3 พฤศจิกายน 2559	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปเครื่องดื่มสมุนไพรบ้านล่าสมบูรณ์	- มะตูมผง - ขิงผง - ชาลูกยอ - ฟ้าทะลายโจรแคปซูล - กระชายดำแคปซูล	ตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์
	วิสาหกิจชุมชนนางเล็ดขนมทิพย์	- ขนมนางเล็ด - ทองม้วนกะทิสด	ตำบลฆ้องชัย อำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์
	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มข้าวงอกฮางกล้องบ้านจาน	- ข้าวฮางผง - ข้าวกล้องบรรจุถุง - ข้าวไรซ์เบอรี่บรรจุถุง	ตำบลโนนนาจาน อำเภอนาดู จังหวัดกาฬสินธุ์
7 ธันวาคม 2559	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโคกป่าฝาง	- ปลาอบรมควัน - ปลาร้า	ตำบลปะโค อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลไม้หัวทราย	- มะม่วงแช่อิ่ม - มะขามแช่อิ่ม - กระท้อนแช่อิ่ม	ตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย
19 มกราคม 2560	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองโน	- ถั่วลิสงคั่วทราย - ถั่วทอดสมุนไพร - ถั่วตัด	ตำบลกุดจับ อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี
	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปถั่วลิสง	- ถั่วลิสงคั่วทราย - ถั่วทอดสมุนไพร - ถั่วตัด - ถั่วเคลือบ	ตำบลขอนยูง อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	พื้นที่
20 มกราคม 2560	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปเนื้อสัตว์ บ้านนาจารย์	- หมูทุบ - หมูเค็ม - ปลาร้าบอง - น้ำปลาร้าต้มสุก - หนังหมูกรอบ	ตำบลนาจารย์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์
	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรถั่วคั่วทราย บ้านคำใหญ่	- ถั่วลิสงคั่วทราย - ถั่วตัด	ตำบลคำใหญ่ อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์
15 มิถุนายน 2560	บริษัท พฤกษาไพร จำกัด	กาแฟปรุงสำเร็จผสมสมุนไพร ยี่ห้อ p-mix coffee	ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย
	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเก่า	- กล้วยอบ - กล้วยเบรกแตก - กล้วยม้วนสมุนไพร - กล้วยฉาบบาร์บีคิว	ตำบลนาหอ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย
16 มิถุนายน 2560	วิสาหกิจชุมชนมะเขือเทศยอยไฮ	- มะเขือเทศแช่อิ่มอบแห้ง - มะม่วงแช่อิ่ม - ปลาส้ม - กุนเชียงปลา	ตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ/สัมมนา/ถ่ายทอดเทคโนโลยี

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร/หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
1	14 - 15 ธันวาคม 2559	การพัฒนาผลิตภัณฑ์ข้าวแปรรูป	ณ ที่ทำการกลุ่มข้าวกล้องวันทร์กมล อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด	29

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการเพื่อแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีการดำเนินการ/ แนวทางแก้ไข
7 - 8 ธันวาคม 2559	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโคกป่าฝาง/ ตำบลปะโค อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย	- ปลาอบรมควัน - ปลาร้า	ต้องการให้ วศ. พัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์เพื่อยืดอายุการเก็บ	- ทดสอบคุณภาพบรรจุภัณฑ์ - แนะนำให้เปลี่ยนบรรจุภัณฑ์เพื่อยืดอายุการเก็บให้นานขึ้น
	วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์กล้วยแปรรูปแม่อารักษ์/ ตำบลสังคม อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย	- กล้วยสุกทอด - กล้วยตาก - กล้วยอบเนย - กล้วยไข่ฉาบ - กล้วยหักมุก - กล้วยกรอบเค็ม	ต้องการให้ วศ. พัฒนากระบวน การผลิตและบรรจุภัณฑ์เพื่อยืดอายุการเก็บ	- แนะนำให้เปลี่ยนบรรจุภัณฑ์เพื่อยืดอายุการเก็บให้นานขึ้น - ทดลองกล้วยอบบรรจุถุงฟอยด์ - ทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์
	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลไม้หัวทราย/ ตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย	- มะม่วงแช่อิ่ม - มะขามแช่อิ่ม	ผู้ประกอบการต้องการยื่นขอ มผช.	- พัฒนากระบวนการผลิตเพื่อให้มีคุณภาพตาม มผช. - ผลักดันให้ผู้ประกอบการยื่นขอ มผช.
	กลุ่มรัตนาวดี (ไร่ภูผาศักดิ์) ตำบลหนองบัว อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย	- แก้วมังกรอบแห้ง - มะม่วงอบแห้ง - กล้วยตาก	- ต้องการให้ วศ. พัฒนากระบวนการผลิตเพื่อยื่นขอ มผช. - ต้องการให้ วศ. วิเคราะห์ฉลากโภชนาการ	- พัฒนากระบวนการผลิตเพื่อให้มีคุณภาพตาม มผช. - ทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์เพื่อจัดทำฉลากโภชนาการ
19-20 มกราคม 2560	กลุ่มแม่บ้านเกษตรโนนเชียงค้ำ ตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี	- กล้วยฉาบรสหวาน - กล้วยฉาบรสธรรมดา - กล้วยฉาบรสบาร์บีคิว - กล้วยน้ำว้าสุกทอดกรอบ	ต้องการปรับปรุงกระบวนการผลิตเพื่อยืดอายุการเก็บ	แนะนำการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมเพื่อยืดอายุการเก็บ
	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองโน ตำบลกุดจับ อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี	- ถั่วลิสงคั่วทราย - ถั่วทอดสมุนไพร - ถั่วตัด	ต้องการให้ วศ. พัฒนากระบวนการผลิตเพื่อยื่นขอ มผช.	- พัฒนากระบวนการผลิตเพื่อให้มีคุณภาพตาม มผช. - ทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์
	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปถั่วลิสง ตำบลขอนยูง อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี	- ถั่วลิสงคั่วทราย - ถั่วทอดสมุนไพร - ถั่วตัด - ถั่วเคลือบ	ต้องการให้ วศ. พัฒนากระบวนการผลิตเพื่อยื่นขอ มผช.	- พัฒนากระบวนการผลิตเพื่อให้มีคุณภาพตาม มผช. - ทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีการดำเนินการ/ แนวทางแก้ไข
19-20 มกราคม 2560	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปเนื้อสัตว์ บ้านนาจารย์ ตำบลนาจารย์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์	- หมูทุบ - ปลาร้าบอง - น้ำปลาร้าต้มสุก - หมูเค็ม - หนังหมูกรอบ	ผลิตภัณฑ์หมูทุบไม่ผ่าน มผช. เนื่องจากค่าความชื้นสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด	พัฒนากระบวนการผลิตเพื่อให้มีคุณภาพตาม มผช.
	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปเครื่องดื่มสมุนไพรบ้านล่าสมบูรณ์ ตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์	- มะตูมผง - ขิงผง - ชาลูกยอ - ฟ้าทะลายโจรแคปซูล - กระชายดำแคปซูล	ต้องการปรับปรุงสถานที่ผลิตให้ถูกต้องตามหลัก Primary GMP	แนะนำการปรับปรุงสถานที่ผลิตและกระบวนการผลิตให้ถูกต้องตามหลัก Primary GMP
	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรถั่วคั่วทรายบ้านคำใหญ่ ตำบลคำใหญ่ อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์	- ถั่วคั่วทราย - ถั่วตัด	ผู้ประกอบการต้องการยื่นขอ มผช.	แนะนำการเตรียมเอกสารเพื่อยื่นขอ มผช.
16 กุมภาพันธ์ 2560	กลุ่มข้าวแต๋นมูลคลุก PASSiON rice/ ตำบลบัวใหญ่ อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น	- ข้าวแต๋นมูลคลุก PASSiON rice - น้ำผลไม้มิกซ์บรรจุขวด	ต้องการให้ วศ. พัฒนากระบวนการผลิต และบรรจุภัณฑ์เพื่อยืดอายุการเก็บ	- แนะนำให้เปลี่ยนบรรจุภัณฑ์เพื่อยืดอายุการเก็บให้นานขึ้น - ทดลองพัฒนากระบวนการผลิตข้าวแต๋นมูลคลุก - ทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์
17 กุมภาพันธ์ 2560	วิสาหกิจชุมชนผลิตแป้งข้าวหอมมะลิ 105 ตำบลหนองแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด	- แป้งข้าวหอมมะลิ 105 - แป้งโดนัทข้าวหอมมะลิ 105 - แป้งข้าวขาวดอกมะลิ	ผู้ประกอบการต้องการพัฒนากระบวนการผลิตแป้งข้าวทอดกรอบสำเร็จรูป	ทดลองพัฒนากระบวนการผลิตแป้งข้าวทอดกอบสำเร็จรูปจากแป้งข้าวหอมมะลิ
	วิสาหกิจชุมชนทำขนมทองม้วนบ้านพิลา ตำบลขี้เหล็ก อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	- โดนัทข้าวหอมมะลิ - คุกกี้เนยข้าวหอมมะลิ - ทองม้วนข้าวหอมมะลิ	- ต้องการให้ วศ. พัฒนาสูตรคุกกี้เนยข้าวหอมมะลิ เนื่องจากผลิตภัณฑ์มีเนื้อแข็งกระด้าง มีกลิ่นแป้งข้าวเยอะเกินไป รสชาติไม่สม่ำเสมอ - ผู้ประกอบการต้องการยื่นขอ มผช.	- ทดลองพัฒนาสูตรคุกกี้เนยข้าวหอมมะลิ - แนะนำการเตรียมเอกสารเพื่อยื่นขอ มผช.
15 - 16 มิถุนายน 2560	บริษัทพฤกษาไพร จำกัด ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย	กาแฟปรุงสำเร็จผสมสมุนไพรยี่ห้อ p-mix coffee	ต้องการให้ วศ. พัฒนาสูตรครีมเทียมเพื่อสุขภาพสำหรับกาแฟปรุงสำเร็จผสมสมุนไพร	ทดลองพัฒนากระบวนการผลิตครีมเทียมเพื่อสุขภาพสำหรับกาแฟปรุงสำเร็จผสมสมุนไพร

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีการดำเนินการ/ แนวทางแก้ไข
15 - 16 มิถุนายน 2560	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเก่า ตำบลนาหอ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย	- กล้วยอบเนย - กล้วเบรกแตก - กล้วยม้วนสมุนไพร - กล้วยฉาบบาร์บีคิว	ต้องการปรับปรุงกระบวนการผลิตกล้วยตากและกล้วยทอดกรอบ	- พัฒนากระบวนการผลิตกล้วยตากและกล้วยทอดกรอบ - ทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์
	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลไม้หัวทราย ตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย	- มะม่วงแช่อิ่ม - มะขามแช่อิ่ม	ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่าน มผช. เนื่องจากค่าความหวานต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด	- ทดลองผลิตมะม่วงและมะขามแช่อิ่มร่วมกับผู้ประกอบการ - ทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์
	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโคกป่าฝาง ตำบลปะโค อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย	- ปลาอบรมควัน - ปลาร้า	ต้องการให้ วศ. พัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์เพื่อยืดอายุการเก็บ	- ทดลองผลิตปลาอบรมควันโดยบรรจุถุงสุญญากาศ - ทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์และศึกษาอายุการเก็บ
	วิสาหกิจชุมชนมะเขือเทศยอยไฮ ตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย	- มะเขือเทศแช่อิ่มอบแห้ง - มะม่วงแช่อิ่ม - ปลาส้ม - กุนเชียงปลา	มะเขือเทศแช่อิ่มอบแห้งไม่ผ่าน มผช. เนื่องจากค่าความหวานต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด	แนะนำให้พัฒนากระบวนการผลิต เพื่อให้มีคุณภาพตาม มผช. กำหนด

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการเพื่อแก้ปัญหาพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์

วันที่ 7-8 ธันวาคม 2559 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโคกป่าฝาง

วันที่ 7-8 ธันวาคม 2559 วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลไม้หัวทราย

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการเพื่อแก้ปัญหาพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์

วันที่ 7-8 ธันวาคม 2559 วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์กล้วยแปรรูป แม่อารักษ์

วันที่ 7-8 ธันวาคม 2559 กลุ่มรัตนาวดี (ไร่ภูผาศักดิ์)

วันที่ 19 - 20 มกราคม 2560 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโนนเชียงค้ำ

วันที่ 19 - 20 มกราคม 2560 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองโน

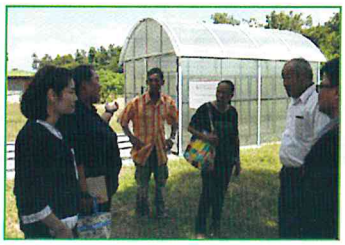
วันที่ 19 - 20 มกราคม 2560 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปถั่วลิสง

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการเพื่อแก้ปัญหาพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์

วันที่ 19 - 20 มกราคม 2560 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปเนื้อสัตว์บ้านนาจารย์

วันที่ 19 - 20 มกราคม 2560 วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปเครื่องดื่มสมุนไพรบ้านล่าสมบูรณ์

วันที่ 19 - 20 มกราคม 2560 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรถั่วคั่วทรายบ้านคำใหญ่

วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2560 กลุ่มข้าวแต๋นมูนคลุก PASSiON rice

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2560 วิสาหกิจชุมชนผลิตแป้งข้าวหอมมะลิ 105

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2560 วิสาหกิจชุมชนทำขนมทองม้วนบ้านพิลา

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการเพื่อแก้ปัญหาพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์

วันที่ 15 - 16 มิถุนายน 2560 บริษัทพฤกษาไพร จำกัด

วันที่ 15-16 มิถุนายน 2560 กลุ่มแม่บ้านเกษตรบ้านเก่า

วันที่ 15-16 มิถุนายน 2560 วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลไม้หัวทราย

วันที่ 15-16 มิถุนายน 2560 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโคกป่าฝาง

วันที่ 15-16 มิถุนายน 2560 วิสาหกิจชุมชนมะเขือเทศยอยไฮ

สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ราย)		จำนวนสินค้า OTOP ที่เข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐาน (ผลิตภัณฑ์)	
	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
จังหวัดขอนแก่น จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย	180	262	30	30

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2560

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการฯ

1. ผู้ประกอบการบางรายยังไม่เห็นความสำคัญของการยื่นขอ มผช. เนื่องจากไม่ใช่มาตรฐานบังคับและไม่ต้องการติดต่อกับหน่วยงานราชการซึ่งมีขั้นตอนยุ่งยาก จึงขาดแรงจูงใจในการยื่นขอการรับรองมาตรฐาน
2. ผู้ประกอบการยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่มให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต และการยืดอายุการเก็บผลิตภัณฑ์

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้ประกอบการต้องการให้กรมวิทยาศาสตร์บริการลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกเพื่อแนะนำการยื่นขอรับรองมาตรฐานและประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่นเพราะสามารถสร้างความเข้าใจและลดความยุ่งยากในการขอรับรองมาตรฐานได้
2. ผู้ประกอบการต้องการให้ กรมวิทยาศาสตร์บริการพัฒนากระบวนการผลิตเพื่อให้สินค้ามีคุณภาพตรงตามที่ มผช. กำหนด และทดสอบผลิตภัณฑ์ก่อนยื่นขอการรับรองมาตรฐาน

โครงการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องสำอางสมุนไพรเพื่อการรับรองฮาลาล

การเข้าร่วมเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนส่งผลดีต่อการขยายตลาดการส่งออกของประเทศไทยเป็นอย่างมาก ประชาคมอาเซียนมีประชากรรวมประมาณ 600 ล้านคน ซึ่งในจำนวนนี้คิดเป็นประชากรชาวมุสลิมถึงประมาณ 300 ล้านคน ส่วนมากเป็นประชากรในประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย และบรูไน สินค้าอุปโภคบริโภคสำหรับประชากรมุสลิมจึงเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่และมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นในอนาคต ปัจจุบันผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องสำอางที่ได้รับเครื่องหมายฮาลาลเป็นที่ต้องการของกลุ่มผู้บริโภคชาวมุสลิมเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ธุรกิจผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องสำอางฮาลาลมีมูลค่าสูงขึ้นทั่วโลกและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี จึงเป็นโอกาสดีของประเทศไทยที่จะขยายฐานตลาดส่งออกของผลิตภัณฑ์ฮาลาล เนื่องจากประเทศไทยมีความได้เปรียบในด้านความสมบูรณ์และความหลากหลายของวัตถุดิบที่นำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องสำอางสมุนไพร ความพร้อมด้านเทคโนโลยี ระบบการผลิตที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการผลิตที่ดีในการผลิต (Good Manufacturing Practice) ผลิตภัณฑ์ฮาลาลของไทยจึงเป็นสินค้าส่งออกที่ยอมรับในระดับโลก อย่างไรก็ตามการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องสำอางสมุนไพรให้ได้ตามมาตรฐานฮาลาลยังคงมีข้อจำกัด เนื่องจากผู้ประกอบการยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องมาตรฐานฮาลาล หลักเกณฑ์และวิธีการผลิตที่ดีในการผลิต และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพสม่ำเสมอ การส่งเสริมผู้ประกอบการซึ่งเป็นกลุ่มที่ต้องการการสนับสนุนจากภาครัฐ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการผลิต และผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานฮาลาล ตลอดจนมีการวิเคราะห์ทดสอบตามมาตรฐานเพื่อประกันคุณภาพและความปลอดภัยในการบริโภค

กรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) ได้ดำเนินการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการและให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการเพื่อสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎ ระเบียบ และมาตรฐานฮาลาล กระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องสำอางสมุนไพรที่มีคุณภาพให้กับผู้ประกอบการ ให้ได้เห็นถึงความสำคัญ ความเป็นไปได้ และโอกาสที่จะขยายตลาดส่งออกจากการได้รับการรับรองมาตรฐานฮาลาล

วัตถุประสงค์

เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ฮาลาล โดยการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการอาหารแปรรูปและเครื่องสำอางสมุนไพร พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้การรับรองมาตรฐานฮาลาล

ผลการดำเนินงาน

การสำรวจข้อมูลผู้ประกอบการอาหาร

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	พื้นที่
14 สิงหาคม 2558	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพริกแกงบ้านตีน	เครื่องแกง	ตำบลเกาะสะบ้า อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา
24 พฤศจิกายน 2559	บ้านสุดาเครื่องแกง	เครื่องแกง	ตำบลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
22-25 กุมภาพันธ์ 2560	หจก. ไชโยจันทรา	- เห็ดแครงแห้ง - เห็ดกรอบ - คั่วกลิ้งเห็ดแครง	ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
29 มีนาคม 2560	กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	- กล้วยทอดกรอบ - กล้วยเล็บมือนางอบ	ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ/สัมมนา/ถ่ายทอดเทคโนโลยี

1. การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านอาหาร

วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร/หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
24 พฤศจิกายน 2559	การยืดอายุผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปฮาลาล	จังหวัดตรัง	29

2. การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านเครื่องสำอางสมุนไพร

วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร/หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
14 – 15 มีนาคม 2560	การเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการเครื่องสำอางสมุนไพรให้ได้การรับรองมาตรฐานฮาลาล	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	29

3. การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการเพื่อแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการด้านอาหาร

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีการดำเนินการ/ แนวทางแก้ไข
14 สิงหาคม 2558	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพริกแกงบ้านตีน ตำบลเกาะสะบ้า อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา 	เครื่องแกง	- ต้องการยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์เครื่องแกง - ต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ (น้ำพริกต้มยำ)	แนะนำวิธีการฆ่าเชื้อในภาชนะบรรจุปิดสนิท เพื่อยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์เครื่องแกง
24 พฤศจิกายน 2559	บ้านสุดาเครื่องแกง ตำบลเขากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง 	เครื่องแกง	ต้องการยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์เครื่องแกง	แนะนำวิธีการฆ่าเชื้อในภาชนะบรรจุปิดสนิท เพื่อยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์เครื่องแกง
22-25 กุมภาพันธ์ 2560	หจก. ไชโยจันทรา ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี 	- เห็ดแครงแห้ง - เห็ดกรอบ - คั่วกลิ้งเห็ดแครง	ต้องการปรับปรุงสถานที่ผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐาน 	แนะนำเรื่องการปรับปรุงสถานที่ผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น การระบายอากาศภายในห้องผลิต การติดตั้งท่อดักไขมัน เพื่อกำจัดของเสีย
29 มีนาคม 2560	กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร 	- กล้วยทอดกรอบ - กล้วยเล็บมือนางอบ	ต้องการปรับปรุงสถานที่ผลิตให้เป็นไปตามข้อกำหนดของ GMP 	แนะนำเรื่องการปรับปรุงสถานที่ผลิตให้เป็นไปตามข้อกำหนดการยื่นขอรับรอง GMP

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการด้านเครื่องสำอางสมุนไพร

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีการดำเนินการ/ แนวทางแก้ไข
16 พฤษภาคม 2560	กลุ่มณัชชานาน (ฌามาร์) อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี	ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว	ต้องการพัฒนากระบวนการผลิต และคำปรึกษาเพื่อขอการรับรองมาตรฐานฮาลาล 	ให้คำแนะนำในการปรับปรุงกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์บำรุงผิวและผลักดันให้ผู้ประกอบการยื่นขอการรับรองมาตรฐานฮาลาลต่อไป
10 มิถุนายน 2560	บริษัท สยามเนเชอรัล โปรดักซ์ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	สารสกัดสมุนไพร	- ความไม่คงตัวของสีและกลิ่นของสารสกัดข้าวสีนิล - การยืดอายุการเก็บสารสกัดสมุนไพร 	ให้คำปรึกษาเชิงลึกเรื่องการเลือกตัวทำละลายที่เหมาะสมในการสกัดสารสำคัญ และยืดอายุการเก็บสารสกัดสมุนไพรให้มีคุณสมบัติและมีความคงสภาพที่ดี

สรุปผลการดำเนินงาน

ตารางสรุปผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ราย)		จำนวนสินค้า OTOP ที่เข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐานฮาลาล (ผลิตภัณฑ์)	
	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
1. ด้านอาหาร พื้นที่จังหวัดภาคใต้ 4 จังหวัด ได้แก่ ชุมพร สุราษฎร์ธานี สงขลา และ ตรัง	35	29	5	11
2. ด้านเครื่องสำอางสมุนไพร พื้นที่จังหวัดภาคกลาง 3 จังหวัด ได้แก่ พระนครศรีอยุธยา ราชบุรี และกาญจนบุรี	30	29	5	10

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2560

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการฯ

ผู้ประกอบการบางส่วนไม่พร้อมยื่นขอรับรองมาตรฐานฮาลาล เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายสูง

โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP อาหารและเครื่องดื่ม ตามหลักเกณฑ์วิธีที่ดีในการผลิต ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ประเภทอาหารและเครื่องดื่มตามหลักเกณฑ์วิธีที่ดีในการผลิตในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดกาฬสินธุ์ มหาสารคาม หนองบัวลำภู และอุดรธานี เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ OTOP ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม ในพื้นที่เป้าหมายให้เข้าสู่การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) โดยสามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและปลอดภัยแก่ผู้บริโภค เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันทางการค้า โดยกรมวิทยาศาสตร์บริการได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นผู้ดำเนินโครงการฯ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม ในพื้นที่เป้าหมาย
2. เพื่อพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ OTOP ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม ในพื้นที่เป้าหมายให้เข้าสู่การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) โดยสามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและปลอดภัยแก่ผู้บริโภค

ผลการดำเนินงาน

การแถลงข่าวและพิธีเปิดโครงการฯ

กรมวิทยาศาสตร์บริการ จัดพิธีเปิดโครงการฯ และแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2560 ณ ห้องคอนเวนชั่น 3 ชั้น 2 โรงแรมอวานี ขอนแก่น แอนด์ คอนเวนชั่น เซนเตอร์ จังหวัดขอนแก่น กล่าวต้อนรับโดย รศ.ดร. กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น กล่าวรายงานโดย ผศ.ดร.สมเกียรติ ศรีจารนัย คณบดีคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และกล่าวเปิดโครงการฯ โดย ดร. สุทธิเวช ต.แสงจันทร์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในการจัดงานครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมประชุมและอบรมเชิงปฏิบัติการจากหลายหน่วยงาน ประกอบด้วย กรมวิทยาศาสตร์บริการ ที่ปรึกษาและคณะทำงาน หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องนักข่าว/สื่อมวลชน และผู้ประกอบการ OTOP ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม ในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ มหาสารคาม หนองบัวลำภู และอุดรธานี ในครั้งนี้ จำนวน 166 คน

การสำรวจข้อมูลผู้ประกอบการ

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	พื้นที่
15 มกราคม 2560	กลุ่มสตรีบ้านหนองภัยศูนย์	- ข้าวแต๋นน้ำแตงโม - ขนมนางเล็ด - กะหรี่ปั๊บ - ครองแครง - ขนมทองม้วน - กล้วยอบเนย	ตำบลหนองภัยศูนย์ อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู
	กลุ่มขนมทองม้วนอบสมุนไพร กลุ่มสตรีบ้านดอนนาดี	- ขนมทองม้วน - ขนมดอกจอก	ตำบลบ้านขาม อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู
	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์	- แจ่วบองนางงาม	ตำบลหนองสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู
	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ บ้านโนนงาม	- แจ่วบองแม่ภาสิท	ตำบลหนองสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู
	นางนฤมล จันทะพรหม	- ข้าวแต๋น - ขนมดอกจอก - ขนมทองม้วน - โรตีกรอบ	ตำบลนาคำไฮ อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู
	กลุ่มแจ่วบอง สมุนไพร	- แจ่วบอง	ตำบลเทพศิรี อำเภอนาวัง จังหวัดหนองบัวลำภู
	กลุ่มน้ำสต๊อคผัดไท	- น้ำผัดไทยปรุงรส	ตำบลเทพศิรี อำเภอนาวัง จังหวัดหนองบัวลำภู
19 มกราคม 2560	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองโน	- ถั่วตัดสมุนไพร - ถั่วลิสงคั่วทราย - ถั่วทอดสมุนไพร - ถั่วเคลือบ - ถั่วลิสงทอดกรอบ	ตำบลกุดจับ อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี
	กลุ่มแม่บ้านเกษตรแปรรูปถั่วลิสง	- ถั่วลิสงคั่วทราย - ถั่วทอด - ถั่วตัด - ถั่วเคลือบ	ตำบลขอนยูง อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี
20 มกราคม 2560	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปเนื้อสัตว์	- หมูทุบอบไฟธรรมชาติ - หมูเค็มไร้มัน - หมูกรอบไร้มัน - ปลาร้าบองสมุนไพร - น้ำปลาร้าต้มสุก - น้ำพริกเผาหมูเค็ม	ตำบลนาจารย์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	พื้นที่
20 มกราคม 2560	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปเครื่องดื่มสมุนไพรบ้านคำสมบูรณ์	- ผงขิง - ผงมะตูม - กระชายดำ - ชาลูกยอ	ตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์
	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มถั่วลิสงตราทรายแก้ว	- ถั่วตัด - ถั่วคั่วทราย	ตำบลคำใหญ่ อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์
29 มกราคม 2560	บริษัท อีคอน แก็ค พลัส จำกัด	- น้ำฟักข้าว จี-พลัส	ตำบลบ้านจั่น อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
	น้ำจิ้มโอชา	- น้ำจิ้มโอชา - น้ำซุปญี่ปุ่น (ชาบูน้ำดำ)	ตำบลบ้านเลื่อม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
	พรเจริญเบเกอรี่	- พิซซ่า - เค้กนึ่ง - โดนัท	ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
	วิสาหกิจชุมชนแหนมแม่ทรัพย์นากว้าง	- ส้มเนื้อ - แหนมหมู - ไส้กรอกหมู	ตำบลนากว้าง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
	วิสาหกิจชุมชนปลาร้าหลน นิคมสงเคราะห์	- ปลาร้าหลน - น้ำพริกเผาปลาย่าง - แจ่วบองแม่แต - น้ำพริกปลาย่างป่น - น้ำปลาร้าต้มสุก	ตำบลโคกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
1 กุมภาพันธ์ 2560	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพเสมา	- พุดดิ้ง - เต้าฮวยนมสด รสฟรุ๊ตสลัด ชาเขียว ใบเตย และอัญชัญ - น้ำกระเจี๊ยบ - น้ำใบบัวบก	ตำบลโนนสูง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านท่าตูม	- ปลาร้าบอง - ปลาร้าบองแมงดา - น้ำปลาร้าสุกปรุงรส - ปลาป่นสมุนไพร - น้ำพริกปลาย่าง - ไข่เค็มท่าตูม - น้ำพริกตาแดง - ปลาร้าบองผง - ปลาร้าผง - ปลาร้ารำข้าว - เนื้อปลาร้าบด	ตำบลหมูหม่น อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	พื้นที่
4 กุมภาพันธ์ 2560	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปเนื้อสัตว์	- ส้มวัว - เนื้อแดดเดียว	ตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
	ไส้กรอกบ้านวาปี	- ไส้กรอกอีสาน - หม่ำวัว - หม่ำหมู	ตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
	โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริบ้านกำพี้	- ข้าวเกรียบ - น้ำกระเจี๊ยบ - มะม่วงดอง/แช่อิ่ม - ข้าวเกรียบสมุนไพร (ดิบ)	ตำบลกำพี้ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
	ประไพพิศ ปลาร้า ปลาร้าบอง	- ปลาร้า - ปลาจ่อม - ปลาร้าบอง - หม่ำปลา - ปลาส้ม	ตำบลเมืองเสือ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีถั่วตัดบ้านหนองฝาง	- ถั่วตัดเม็ดโตโต - ถั่วกรอบแก้ว	ตำบลหัวดง อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม
	กลุ่มแปรรูปขนมบ้านโนนรัง	- กล้วยกรอบแก้ว - ขนมพองโบราณ - ขนมทองม้วน - ขนมนางเล็ด	ตำบลบ้านกู่ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ/สัมมนา/ถ่ายทอดเทคโนโลยี

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร/หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
1	20 เมษายน 2560	การพัฒนาสถานที่ผลิตให้ถูกต้องตามหลัก Primary GMP และแนวทางการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ OTOP ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) หัวข้อบรรยาย ประกอบด้วย 1. การผลิตอาหารให้ถูกสุขลักษณะและได้มาตรฐานตาม Primary GMP และตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) 2. มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) และขั้นตอนการดำเนินการขอการรับรอง	โรงแรมอวานีขอนแก่น แอนด์ คอนเวนชั่น เซนเตอร์ จังหวัดขอนแก่น	114

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการเพื่อแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ/พื้นที่/จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีการดำเนินการ/แนวทางแก้ไข
29 มีนาคม และ 20 เมษายน 2560	กลุ่มสตรี บ้านหนองภัยศูนย์ ตำบลหนองภัยศูนย์ อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู	กะหรี่ปั๊บ	พบวัตถุเจือปนอาหาร (สีและวัตถุกันเสีย)	ระมัดระวังการใช้น้ำมันสำหรับทอด ควรใช้น้ำมันใหม่ไม่ใช้ซ้ำ และควรซับน้ำมันออกเพื่อป้องกันผลิตภัณฑ์มีกลิ่นหืน
3 กุมภาพันธ์ และ 29 มีนาคม 2560	กลุ่มทองม้วนอบสมุนไพร กลุ่มสตรีบ้านดอนนาดี ตำบลบ้านขาม อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู	ขนมดอกจอก	ขนมดอกจอกมีความชื้นมากเกินไป	หลังการทอดควรทิ้งผลิตภัณฑ์ให้เย็นตัวลง แต่ไม่ควรทิ้งไว้นานจนเกินไป เพราะอาจดูดความชื้นกลับเข้าไปอีก
20 เมษายน และ 3 พฤษภาคม 2560	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ บ้านโนนงาม ตำบลหนองสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู	แจ่วบอง แม่ภาสิท	พบเชื้อ *E.coli* เกินมาตรฐานเล็กน้อย	- แนะนำเรื่องสุขลักษณะส่วนบุคคล เช่น ควรสวมถุงมือ และบรรจุผลิตภัณฑ์ในห้องบรรจุ - ทำความสะอาดเครื่องมือ/อุปกรณ์และเก็บไว้ในที่ที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการปนเปื้อน
20 เมษายน และ 3, 13 พฤษภาคม 2560	กลุ่มน้ำสต๊อคผัดไทย ตำบลเทพคีรี อำเภอนาวัง จังหวัดหนองบัวลำภู	น้ำผัดไทยปรุงรส	พบยีสต์และรา เท่ากับ 350 CFU/g เกินมาตรฐานที่กำหนด คือ 100 CFU/g	แนะนำการเลือกใช้วัตถุดิบและการตรวจสอบสภาพวัตถุดิบ เช่น มะขามก่อนการนำมาผลิต
20 เมษายน และ 19 พฤษภาคม 2560	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านหนองโน ตำบลกุดจับ อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี	- ถั่วตัดสมุนไพร - ถั่วทอดสมุนไพร	ค่า water activity ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน	แนะนำให้เลือกใช้น้ำตาลและแบะแซที่มีปริมาณน้ำตาลมากพอ เพื่อให้ค่า water activity เป็นไปตามมาตรฐาน และควรเลือกที่ได้รับการรับรอง อย.
29 มีนาคม 2560	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปถั่วลิสง ตำบลขอนยูง อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี	ถั่วคั่วทราย	ห้องที่ใช้ในการผลิต ไม่มีการทำความสะอาดที่ดี	แนะนำให้ทำความสะอาดพื้น ผนัง และหลังคา เพื่อป้องกันฝุ่นและสิ่งแปลกปลอมที่อาจจะปนเปื้อนลงในผลิตภัณฑ์

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ/พื้นที่/จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีการดำเนินการ/แนวทางแก้ไข
16, 19 พฤษภาคม 2560	บริษัท อีคอน แก๊ค พลัส จำกัด (ผู้ประกอบการรายเดียว) ตำบลบ้านจั่น อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี	น้ำฟักข้าว จี-พลัส	ไม่มีการระบุวันหมดอายุของผลิตภัณฑ์	แนะนำให้ผู้ประกอบการทดสอบหาอายุการเก็บรักษาของผลิตภัณฑ์ โดยอาจใช้ลักษณะปรากฏเป็นจุดสิ้นสุดของอายุการเก็บ เช่น สี และ/หรือกลิ่นรสที่เปลี่ยนแปลงไป
2, 16, 19 พฤษภาคม 2560	น้ำจิ้มโอชา (ผู้ประกอบการรายเดียว) ตำบลบ้านเลื่อม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี	น้ำจิ้มสุกี้ย่างเกาหลี	- ผลิตภัณฑ์เกิดการเปลี่ยนสีจากสีส้มสดเป็นสีแดงคล้ำเมื่อเก็บรักษาเป็นระยะเวลานาน - ตรวจพบ Aerobic plate count และ *Bacillus cereus* ไม่ผ่านมาตรฐาน	- แนะนำให้ผู้ประกอบการทดสอบหาอายุการเก็บรักษาของผลิตภัณฑ์ โดยอาจใช้ลักษณะปรากฏเป็นจุดสิ้นสุดของอายุการเก็บ เช่น สี และ/หรือกลิ่นรสที่เปลี่ยนแปลงไป - แนะนำให้เลือกใช้วัตถุดิบและทำความสะอาด พริกสด กระเทียม ตลอดจนการให้ความร้อนแบบ commercial sterilization เพื่อทำลายสปอร์ของ *Bacillus cereus*
20 เมษายน และ 5, 15 พฤษภาคม 2560	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพเสมา ตำบลโนนสูง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี	เต้าฮวยนมสดรสฟรุตสลัด	ลักษณะเนื้อสัมผัสของเต้าฮวยนมสดมีความแข็งเพราะใช้วุ้นปริมาณมากเกินไป	- แนะนำให้ใช้เจลาตินแทนวุ้น - แนะนำให้ใช้นมข้นจืด เพื่อให้เนื้อสัมผัสนิ่ม และเนียนขึ้น - แนะนำการเตรียมเอกสารในการยื่นขอ มผช.
31 มีนาคม และ 25 พฤษภาคม 2560	โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านกำพี้ ตำบลกำพี้ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม	ข้าวเกรียบสมุนไพร	ตรวจพบเชื้อรา 330 cfu/g แต่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของข้าวเกรียบดิบ (500 CFU/g)	- แนะนำให้ใช้อุปกรณ์การผึ่งแดดที่ไม่มีเชื้อรา - แนะนำการเตรียมเอกสารในการยื่นขอ มผช.
31 มีนาคม 21 เมษายน และ 25 พฤษภาคม 2560	ประไพพิศ ปลาร้าปลาร้าบอง ตำบลกำพี้ อำเภอพยัคฆภูมิ จังหวัดมหาสารคาม	ปลาร้าบอง	- น้ำหนักสุทธิของปลาร้าบรรจุในกระปุกพลาสติกมีค่าต่ำกว่าที่ระบุไว้ - พบสารปนเปื้อน คือ ตะกั่วเกินเกณฑ์มาตรฐาน - พบยีสต์และรา เกินมาตรฐาน	- แนะนำการคำนวณเทียบค่า เพื่อให้การชั่งน้ำหนักถูกต้อง - แนะนำให้เลือกใช้วัตถุดิบจากแหล่งที่ไม่ปนเปื้อนสารไนเตรท สารตะกั่ว - แนะนำการให้ความร้อนแก่ปลาร้าบอง เพื่อทำลายเชื้อรา และควรเปลี่ยนมาใช้ขวดแก้ว ฝาเกลียวโลหะมีแค็ปซีล

การตรวจติดตามผลการดำเนินงาน

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	ผลการดำเนินงาน
11-12 พฤษภาคม 2560	ประไพพิศ ปลาร้า ปลาร้าบอง อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	- ปลาร้า - ปลาจ่อม - ปลาร้าบอง - หม่ำปลา - ปลาส้ม	- ผู้ประกอบการอยู่ระหว่างปรับปรุงกระบวนการผลิตให้เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค และให้เข้าสู่กระบวนการรับรองสถานที่ผลิตอาหาร - ผลการตรวจการปนเปื้อนโลหะหนัก คือ “ไม่พบ” - กรรมวิธีการผลิตปลาร้า ปัจจุบันผู้ประกอบการไม่ได้ใส่กะปิ ทางผู้ประกอบการต้องแก้ไขฉลากให้ตรงตามกรรมวิธีผลิต - สถานที่ผลิตยังไม่ถูกต้องตามหลัก Primary GMP เช่น แพ็คของผลิตภัณฑ์ที่บรรจุขวดควรมีพาเลทรองและบรรจุภัณฑ์ขวดพลาสติกเปล่าไม่ควรวางชิดผนังหรือวางสูงถึงเพดาน
	กลุ่มไส้กรอกอีสาน บ้านวาปี อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม	- ไส้กรอกอีสาน - หม่ำวัว - หม่ำหมู	- อยู่ระหว่างปรับปรุงสถานที่ผลิตให้ถูกต้องตามหลัก Primary GMP - สถานที่ผลิตยังไม่ถูกต้องตามหลัก Primary GMP เช่น ต้องมีการใส่ถุงมือ ผ้าปิดปาก และถุงเชือกวางกับพื้น ใช้เก้าอี้ทำด้วยไม้ มีหยากไย่บริเวณหลอดไฟ
	กลุ่มโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านกำพี้ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม	- ข้าวเกรียบ - น้ำกระเจี๊ยบ - มะม่วงดอง/แช่อิ่ม	- อยู่ระหว่างปรับปรุงกรรมวิธีการผลิต และปรับปรุงสถานที่ผลิตให้ถูกต้องตามหลัก Primary GMP
	กลุ่มไส้กรอกแม่จีน (ผู้ประกอบการรายเดียว) อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม	- ไส้กรอกเนื้อ - แหนมหมู - แหนมเนื้อ - หม่ำวัว	- อยู่ระหว่างปรับปรุงสถานที่ผลิตให้ถูกต้องตามหลัก Primary GMP - สถานที่ผลิตยังไม่ถูกต้องตามหลัก Primary GMP เช่น บริเวณเครื่องหั่นมีคราบสกปรกติดฝาครอบโซ่ด้านในและบริเวณห้องเก็บเกลือมีการจัดเก็บอุปกรณ์อื่นๆ รวมอยู่ด้วย (แกลลอนน้ำ ตะกร้า เศษเชือก)
	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตขนมมะค่ากอไก่/กลุ่มขนมเปี๊ยะไข่เค็ม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	- กะหรี่ปั๊บ - ขนมลูกชุบ - ขนมวุ้นเป็ด - เค้กกล้วยหอม - ขนมเปี๊ยะ	- อยู่ระหว่างปรับปรุงกรรมวิธีการผลิต - สถานที่ผลิตยังไม่ถูกต้องตามหลัก Primary GMP เช่น พบเครื่องกวนไส้บริเวณตัวกวนไส้ทำจากวัสดุไม้

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	ผลการดำเนินงาน
11-12 พฤษภาคม 2560	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปเนื้อสัตว์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์	- หมูทุบอบไฟธรรมชาติ - หมูเค็มไร้มัน - หมูกรอบไร้มัน - ปลาร้าบองสมุนไพร - น้ำปลาร้าต้มสุก - น้ำพริกเผาหมูเค็ม	- อยู่ระหว่างปรับปรุงสถานที่ผลิตให้ถูกต้องตามหลัก Primary GMP - สถานที่ผลิตยังไม่ถูกต้องตามหลัก Primary GMP เช่น พบเขียงทำจากวัสดุไม้ - อยู่ระหว่างการขออนุญาตสถานที่ผลิตอาหารและขออนุญาตการผลิตอาหารกับทางสาธารณสุขจังหวัด
	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มถั่วลิสงตราทรายแก้ว/กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรคำใหญ่ อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์	- ถั่วตัด - ถั่วคั่วทราย	อยู่ระหว่างการปรับปรุงกระบวนการผลิต

วันที่ 11-12 พฤษภาคม 2560 กลุ่มประไพพิศ ปลาร้า ปลาร้าบอง อ.พยัคฆภูมิพิสัย จ.มหาสารคาม

วันที่ 11-12 พฤษภาคม 2560 กลุ่มไส้กรอกอีสานบ้านวาปี อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม

วันที่ 11-12 พฤษภาคม 2560 กลุ่มโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริบ้านกำพี้ อ.บรบือ จ.มหาสารคาม

วันที่ 11-12 พฤษภาคม 2560 กลุ่มไส้กรอกแม่จีน (ผู้ประกอบการรายเดียว) อ.บรบือ จ.มหาสารคาม

วันที่ 11-12 พฤษภาคม 2560 วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตขนมมะค่า กอไก่/กลุ่มขนมเปี๊ยะไข่เค็ม อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม

วันที่ 11-12 พฤษภาคม 2560 วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปเนื้อสัตว์ อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์

วันที่ 11-12 พฤษภาคม 2560 วิสาหกิจชุมชนกลุ่มถั่วลิสงตราทรายแก้ว/กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรคำใหญ่ อ.ห้วยเม็ก จ.กาฬสินธุ์

สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP อาหารและเครื่องดื่ม ตามหลักเกณฑ์วิธีที่ดีในการผลิต ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (รหัส 59OTOP37.1)

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ราย)		จำนวนสินค้า OTOP ที่เข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐาน (ผลิตภัณฑ์)	
	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
จังหวัดกาฬสินธุ์ มหาสารคาม หนองบัวลำภู และอุดรธานี	100	144	25	29

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2560

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการฯ

1. จำนวนผู้ประกอบการ OTOP ที่ให้ความสนใจในการเข้าร่วมโครงการฯ มีไม่มากนัก เนื่องจากมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ไม่ได้บังคับตามกฎหมาย ซึ่งต่างกับมาตรฐาน อย.

2. ระยะเวลาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการรับรองมาตรฐาน มผช. ของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ค่อนข้างจำกัด คือ ภายในเดือนกรกฎาคม และขั้นตอนในการดำเนินงานมีหลายขั้นตอน ทำให้ต้องเร่งรีบการดำเนินงานส่งเสริมให้ผู้ประกอบการยื่นขอการรับรองมาตรฐาน

โครงการยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาส้มให้ได้มาตรฐาน

ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกับอีก 9 ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในปี 2558 ที่ผ่านมา มีเป้าหมายคือ การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันภายใต้การเคลื่อนย้ายสินค้าและปัจจัยการผลิตเสรี ซึ่งจะครอบคลุมการพัฒนาด้านเศรษฐกิจทุกด้าน นำมาซึ่งการกระตุ้นทางเศรษฐกิจ ทั้งการค้า การลงทุน และการจ้างแรงงาน การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ประกอบการไทยจะต้องปรับเปลี่ยนตัวเองเพื่อรับมือและสร้างโอกาสทางการตลาดที่เกิดจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รัฐบาลมีเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ในการเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย และการขยายโอกาส ได้ให้ความสำคัญและมุ่งเน้นให้เกิดการเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการ OTOP ให้สามารถพัฒนาศักยภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ต้องการของตลาดมากขึ้น

การผลิตปลาส้มเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ใช้ถนอมอาหารผ่านกรรมวิธีการหมักปลาจนมีรสเปรี้ยว และเป็นอาหารพื้นเมืองของพื้นที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ได้รับความนิยมบริโภคทั่วทุกภาคของประเทศ ส่วนใหญ่ผลิตแบบอุตสาหกรรมในครัวเรือน อาศัยเทคนิควิธีที่สืบทอดต่อกันมา จึงทำให้รสชาติหรือคุณภาพของปลาส้มในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสูตรและกระบวนการผลิต แต่เมื่อมีความต้องการของตลาดเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีกลุ่มผู้ประกอบการ OTOP ในหลายพื้นที่ผลิตออกจำหน่ายสร้างรายได้เป็นอย่างดี แต่จากการลงพื้นที่ของเจ้าหน้าที่กรมวิทยาศาสตร์บริการพบว่าการผลิตปลาส้มยังมีปัญหาด้านการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ รสชาติไม่คงที่ การปนเปื้อนของจุลินทรีย์ก่อโรคและสารเคมีอันตราย ทำให้ผลิตภัณฑ์ปลาส้มมีคุณภาพไม่ตรงตามเกณฑ์ที่มาตรฐานกำหนด นอกจากนี้ผู้ประกอบการมีความต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ปลาส้มที่มีความหลากหลาย ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้มากยิ่งขึ้น เช่น การผลิตปลาส้มพร้อมบริโภค รวมทั้งการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมและทันสมัย

กรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) ได้เล็งเห็นถึงปัญหาในการผลิตผลิตภัณฑ์ปลาส้มดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาส้มให้ได้มาตรฐาน เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ปลาส้มให้มีความรู้ในการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปลาส้มให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ปลาส้มให้มีความรู้ในการผลิตสินค้าเพิ่มมูลค่าและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปลาส้มให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

ผลการดำเนินงาน

การสำรวจข้อมูลผู้ประกอบการ

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	พื้นที่
26-27 ตุลาคม 2559	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปปลาหนองกุง	- ปลาส้ม - ปลาร้า - ปลาแห้ง - น้ำพริกปลา	ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ
	กลุ่มปลาร้า ปลาส้ม	- ปลาส้มตัว - ปลาส้มแผ่น - หม่ำปลา	ตำบลโซ่ อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ
	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านวังยาว	- ปลาส้มตัว - ปลาส้มฟัก - หม่ำไส้ปลา - ส้มปลาไข่ - แหนมหมู - แหนมวัว - ไส้กรอก	ตำบลเกิ้ง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
	สมศักดิ์ปลาส้ม	- ปลาส้มตัว - ปลาส้มชิ้น - หม่ำปลา	ตำบลขามเฒ่าพัฒนา อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
	วิสาหกิจชุมชนบ้านหนองระเวียง	- ปลาส้มชิ้น - ปลาส้มฟัก - ปลาร้าบอง	ตำบลเวียงชัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
7 ธันวาคม 2559	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโคกป่าฝาง	- ปลาส้มตัว - ปลาอบรมควัน - น้ำปลาร้า	ตำบลปะโค อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
11-12 มกราคม 2560	กลุ่มแม่บ้านปลาส้มบ้านตาดทอง	- ปลาส้มตัว - ปลาส้มฟัก - หม่ำไข่ปลา	ตำบลตาดทอง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
	กลุ่มแม่รินปลาส้ม	- ปลาส้มตัว	ตำบลในเมือง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
	กลุ่มแม่น้อยปลาส้ม	- ปลาส้มตัว	ตำบลในเมือง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
	กลุ่มสตรีปลาอ่างขอนสัก	- ปลาส้มตัว	ตำบลดอนกลาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านตะคุ	- ปลาส้มตัว	ตำบลวังแดง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
	กลุ่มแปรรูปอาหารจากปลา	- ปลาส้มตัว	ตำบลแห่ใต้ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

OTOP

ปลาส้ม

สมศักดิ์ ปลาส้ม

ต้ม
ทอด
อบ

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการเพื่อแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีการดำเนินการ/ แนวทางแก้ไข
15-16 กุมภาพันธ์ 2560	วิสาหกิจชุมชนส้มปลาหน้ากระเทียม บ้านโนนปอแดง ตำบลโคกใหญ่ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู	- ปลาส้มตัว - ส้มปลาหน้ากระเทียม - ปลาส้มฟัก - ส้มไข่ปลา	ปลาส้มตัวไม่ผ่าน มผช. เนื่องจากมีปริมาณจุลินทรีย์เกินเกณฑ์ที่มาตรฐานกำหนด	- ให้คำปรึกษาเชิงลึกเพื่อแก้ไขปัญหา พัฒนากระบวนการผลิตเพื่อลดการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์ และยืดอายุการเก็บรักษา - ทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาส้มตาม มผช.26/2557 - ผลักดันผู้ประกอบการให้ยื่นขอการรับรอง มผช.
	กลุ่มแปรรูปปลา บ้านห้วยบง ตรา ๑ เดียว ตำบลโนนเมือง อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู	- ปลาส้มตัว - ปลาส้มสายเดี่ยว - ส้มปลาตอง - ส้มไข่ปลา - ส้มไส้ปลา - ปลาแดดเดียว	- ต้องการพัฒนากระบวนการผลิตเพื่อลดปริมาณจุลินทรีย์ - ต้องการยืดอายุการเก็บผลิตภัณฑ์ปลาส้ม	- ให้คำปรึกษาเชิงลึกเพื่อแก้ไขปัญหา พัฒนากระบวนการผลิตเพื่อลดการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์ และยืดอายุการเก็บรักษา - ทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาส้มตาม มผช.26/2557 - ผลักดันผู้ประกอบการให้ยื่นขอการรับรอง มผช.
	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ปลา บ้านท่าลาด ตำบลหนองเรือ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู	- ปลาส้มตัว - ปลาส้มสายเดี่ยว - ปลาเส้นปรุงรส - ปลาแดดเดียว	ปลาส้มตัวและปลาส้มสายเดี่ยว ไม่ผ่าน มผช. เนื่องจากมีปริมาณจุลินทรีย์เกินเกณฑ์ที่มาตรฐานกำหนด	- ให้คำปรึกษาเชิงลึกเพื่อแก้ไขปัญหา พัฒนากระบวนการผลิตเพื่อลดการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์ - ทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาส้มตาม มผช.26/2557 - ผลักดันผู้ประกอบการให้ยื่นขอการรับรอง มผช.
	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปปลาบ้านท่าเรือ ตำบลเขื่อนอุบลรัตน์ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น	- ปลาส้มตัว - ปลาส้มสายเดี่ยว - ส้มไข่ปลา - หม่ำไส้ปลา - ปลาแดดเดียว	- ต้องการพัฒนากระบวนการผลิตเพื่อลดปริมาณจุลินทรีย์ - ต้องการยื่นขอ มผช.	- ให้คำปรึกษาเชิงลึกเพื่อแก้ไขปัญหา พัฒนากระบวนการผลิตเพื่อลดการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์ - ทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาส้มตาม มผช.26/2557 - ผลักดันผู้ประกอบการให้ยื่นขอการรับรอง มผช.

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีการดำเนินการ/ แนวทางแก้ไข
15-16 กุมภาพันธ์ 2560	ปลาส้มแม่เสาวภามั่งมี ตำบลหนองโก อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น	- ปลาส้มตัว - ปลาส้มชิ้น - หม่ำไข่ปลา	- ต้องการพัฒนากระบวนการผลิตเพื่อลดปริมาณจุลินทรีย์ - ต้องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ปลาส้ม - ต้องการยื่นขอ มผช.	- ให้คำปรึกษาเชิงลึกเพื่อแก้ไขปัญหา พัฒนากระบวนการผลิตเพื่อลดการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์ และยืดอายุการเก็บรักษา - ทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาส้มตาม มผช.26/2557 - ผลักดันผู้ประกอบการให้ยื่นขอการรับรอง มผช.
4 เมษายน 2560	กลุ่มแม่ลำดวนปลาส้ม ตำบลท่าบ่อสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม	- ปลาส้มตัว - ปลาส้มฟัก - ส้มไข่ปลา - ส้มไส้ปลา	- ต้องการพัฒนากระบวนการผลิตเพื่อลดปริมาณจุลินทรีย์ - ต้องการยืดอายุการเก็บผลิตภัณฑ์ปลาส้ม - ต้องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ปลาส้ม - ต้องการยื่นขอ มผช.	- ให้คำปรึกษาเชิงลึกเพื่อแก้ไขปัญหา พัฒนากระบวนการผลิตเพื่อลดการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์ และการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมเพื่อยืดอายุการเก็บรักษา - ทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาส้มตาม มผช.26/2557 - ผลักดันผู้ประกอบการให้ยื่นขอการรับรอง มผช.
	กลุ่มปลาส้ม แม่ประนอม ตำบลท่าบ่อสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม	- ปลาส้มตัว - ปลาส้มฟัก - ปลาส้มแผ่น - ปลาส้มชิ้น - ส้มไข่ปลา - ส้มไส้ปลา	- ต้องการพัฒนากระบวนการผลิตเพื่อลดปริมาณจุลินทรีย์ - ต้องการยืดอายุการเก็บผลิตภัณฑ์ปลาส้ม	- ให้คำปรึกษาเชิงลึกเพื่อแก้ไขปัญหา พัฒนากระบวนการผลิตเพื่อลดการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์ และยืดอายุการเก็บรักษา - ทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาส้มตาม มผช.26/2557 - ผลักดันผู้ประกอบการให้ยื่นขอการรับรอง มผช.
15-16 พฤษภาคม 2560	กลุ่มแม่บ้านปลาส้มบ้านตาดทอง ตำบลตาดทอง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร	- ปลาส้มตัว - ปลาส้มฟัก - หม่ำไข่ปลา	- ต้องการแก้ไขปัญหาไม่ให้แหล่งเก็บขยะอยู่ใกล้สถานที่ผลิต - ปลาส้มตัวยังไม่ผ่านเกณฑ์ มผช.	- ประสานกับเจ้าหน้าที่ สสจ. และ สอจ. ยโสธร เพื่อแก้ปัญหาร่วมกับผู้ประกอบการ - ให้คำปรึกษาเชิงลึก เรื่องการผลิตปลาส้ม โดยเทคนิคลดการปนเปื้อนจุลินทรีย์
	กลุ่มแม่น้อยปลาส้ม ตำบลในเมือง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	ปลาส้มตัว	- ปลาส้มตัวไม่ผ่านเกณฑ์ มผช.เนื่องจากมีปริมาณจุลินทรีย์เกินเกณฑ์ที่มาตรฐานกำหนด - ข้อมูลบนบรรจุภัณฑ์ไม่ถูกต้อง	- ให้คำปรึกษาเชิงลึก เรื่องกระบวนการผลิตให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่ดีในการผลิตและลดการปนเปื้อนจากเชื้อจุลินทรีย์ - แก้ไขข้อมูลบนบรรจุภัณฑ์ให้ถูกต้องตามมาตรฐานกำหนด

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีการดำเนินการ/ แนวทางแก้ไข
15-16 พฤษภาคม 2560	กลุ่มสตรีปลาอ่างขอนสัก ตำบลดอนกลาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	- ปลาส้มตัว - ปลาส้มชิ้น	ปลาส้มตัวไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. เนื่องจากมีปริมาณจุลินทรีย์เกินเกณฑ์ที่มาตรฐานกำหนด	ให้คำปรึกษาเชิงลึก เรื่อง กระบวนการผลิตให้ถูกต้องตามเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต และเทคนิคการลดปริมาณเชื้อจุลินทรีย์
	กลุ่มแปรรูปอาหารจากปลา ตำบลแห่ใต้ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	- ปลาส้มตัว - ปลาส้มชิ้น - หม่ำปลา	ปลาส้มไม่ผ่าน มผช. เนื่องจากมีปริมาณจุลินทรีย์เกินเกณฑ์ที่มาตรฐานกำหนด	ให้คำปรึกษาเชิงลึก เรื่อง กระบวนการผลิตให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตและเทคนิคการลดปริมาณเชื้อจุลินทรีย์
	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านตะคุ ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม	- ปลาส้มตัว	ปลาส้มไม่ผ่าน มผช. เนื่องจากมีปริมาณจุลินทรีย์เกินเกณฑ์ที่มาตรฐานกำหนด	วศ. และ สสจ. มหาสารคาม ได้ลงพื้นที่เพื่อสาธิตการผลิตปลาส้มตัว โดยใช้เทคนิคการลดการปนเปื้อนของจุลินทรีย์
16 มิถุนายน 2560	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโคกป่าฝาง ตำบลปะโค อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย	- ปลาส้มตัว - ปลาอบรมควัน - น้ำปลาร้า	ปลาส้มตัวไม่ผ่าน มผช. เนื่องจากมีปริมาณจุลินทรีย์เกินเกณฑ์ที่มาตรฐานกำหนด	ให้คำปรึกษาเชิงลึก เรื่อง กระบวนการผลิตให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต และเทคนิคการลดปริมาณเชื้อจุลินทรีย์
28 มิถุนายน – 1 กรกฎาคม 2560	กลุ่มแปรรูปอาหารจากปลา ตำบลแห่ใต้ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	- ปลาส้มตัว - หม่ำปลา - ปลาส้มชิ้น	- ต้องการยื่นขอ มผช. - ต้องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ปลาส้ม	- ให้คำปรึกษาเชิงลึก เพื่อแก้ไขปัญหาพัฒนากระบวนการผลิต เพื่อลดการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์ การใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม เพื่อยืดอายุการเก็บรักษา - ผลักดันผู้ประกอบการให้ยื่นขอการรับรอง มผช.
	ปลาส้มแม่เสาวภามั่งมี ตำบลหนองโก อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น	- ปลาส้มตัว - ปลาส้มชิ้น - หม่ำไข่ปลา	ปลาส้มตัวไม่ผ่าน มผช. เนื่องจากมีปริมาณจุลินทรีย์เกินเกณฑ์ที่มาตรฐานกำหนด	ผลักดันผู้ประกอบการให้ยื่นขอการรับรอง มผช.
	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปปลาบ้านท่าเรือ ตำบลเขื่อนอุบลรัตน์ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น	- ปลาส้มตัว - ปลาส้มสายเดี่ยว - ส้มไข่ปลา - น้ำปลาร้าต้มสุก - แจ่วบอง - หม่ำไส้ปลา - ปลาแดดเดียว	ต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ปลาส้มให้มีคุณภาพตาม มผช. กำหนด	- ให้คำปรึกษาเชิงลึก เรื่อง เทคนิคการผลิตปลาส้มโดยการลดปริมาณเชื้อจุลินทรีย์ - แนะนำการใช้กระดาษลิตมัสวัดค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) เพื่อควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาส้ม

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีการดำเนินการ/ แนวทางแก้ไข
28 มิถุนายน – 1 กรกฎาคม 2560	วิสาหกิจชุมชนส้มปลาหน้ากระเทียมบ้านโนนปอแดง / ตำบลโคกใหญ่ อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู	- ปลาส้มตัว - ส้มปลาหน้ากระเทียม - ส้มไข่ปลา - ปลาส้มฟัก	ต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ปลาส้มให้มีคุณภาพตาม มผช. กำหนด	- ให้คำปรึกษาเชิงลึก เรื่อง เทคนิคการผลิตปลาส้มโดยการลดปริมาณเชื้อจุลินทรีย์ - แนะนำการใช้กระดาษลิตมัสวัดค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) เพื่อควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาส้ม
	กลุ่มแปรรูปปลาบ้านห้วยบง ตรา ๑ เดียว ตำบลโนนเมือง อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู	- ปลาส้มตัว - ปลาส้มสายเดี่ยว - ส้มปลาตอง - ส้มไข่ปลา - ส้มไส้ปลา - ปลาแดดเดียว	ต้องการพัฒนากระบวนการผลิตให้รองรับความต้องการของลูกค้า	- ให้คำปรึกษาเชิงลึก เกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพในการผลิตปลาส้มให้มีความสม่ำเสมอ - แนะนำการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม

ภาพกิจกรรมโครงการยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาส้มให้ได้มาตรฐาน

ภาพกิจกรรมโครงการยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาส้มให้ได้มาตรฐาน

การตรวจติดตามผลการดำเนินงาน

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	ผลการดำเนินงาน
6-7 มีนาคม 2560	วิสาหกิจชุมชนส้มปลาหน้ากระเทียม บ้านโนนปอแดง จังหวัดหนองบัวลำภู	- ปลาส้มตัว - ส้มปลาหน้ากระเทียม - ส้มไข่ปลา - ปลาส้มฟัก	คณะผู้ตรวจราชการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้ลงพื้นที่ตรวจติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ ระหว่างวันที่ 6-7 มีนาคม 2560 ในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูและขอนแก่น มีผลการดำเนินงานดังนี้ - วศ. ได้ประสานเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด เพื่อร่วมการส่งเสริมผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ให้สามารถผลิตสินค้าให้ตรงตามมาตรฐาน - ผู้ประกอบการอยู่ระหว่างการพัฒนากระบวนการผลิตให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต และนำเทคนิคการลดการปนเปื้อนปริมาณจุลินทรีย์จาก วศ. ไปใช้ เพื่อลดการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์ และพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาส้มให้ตรงตามมาตรฐานกำหนด - รอผลการทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาส้มตาม มผช.26/2557 - ผลักดันผู้ประกอบการให้ยื่นขอการรับรอง มผช.
	กลุ่มแปรรูปปลาบ้านห้วยบง จังหวัดหนองบัวลำภู	- ปลาส้มตัว - ปลาส้มสายเดี่ยว - ส้มปลาตอง - ส้มไข่ปลา - ส้มไส้ปลา - ปลาแดดเดียว	
	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ปลาบ้านท่าลาด จังหวัดหนองบัวลำภู	- ปลาส้มตัว - ปลาส้มสายเดี่ยว - ปลาเส้นปรุงรส - ปลาแดดเดียว	
	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปปลาบ้านท่าเรือ จังหวัดขอนแก่น	- ปลาส้มตัว - ปลาส้มสายเดี่ยว - ส้มไข่ปลา - หม่ำไส้ปลา - น้ำปลาร้าต้มสุก - แจ่วบอง - ปลาแดดเดียว	
	กลุ่มปลาส้มแม่เสาวภามั่งมี จังหวัดขอนแก่น	- ปลาส้มตัว - ปลาส้มชิ้น - หม่ำไข่ปลา	

สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงานโครงการยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาส้มให้ได้มาตรฐาน

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ราย)		จำนวนสินค้า OTOP ที่เข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐาน (ผลิตภัณฑ์)	
	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น มหาสารคาม หนองบัวลำภู ยโสธร หนองคาย และนครพนม	100	111	13	9

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2560

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการฯ

1. ผู้ประกอบการขาดความพร้อมด้านการลงทุนเครื่องมือเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ปลาส้ม เนื่องจากเครื่องมือ เช่น เครื่องซีลสุญญากาศ เพื่อบรรจุปลาในถุงสุญญากาศ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ลดการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์ และยืดอายุการเก็บ

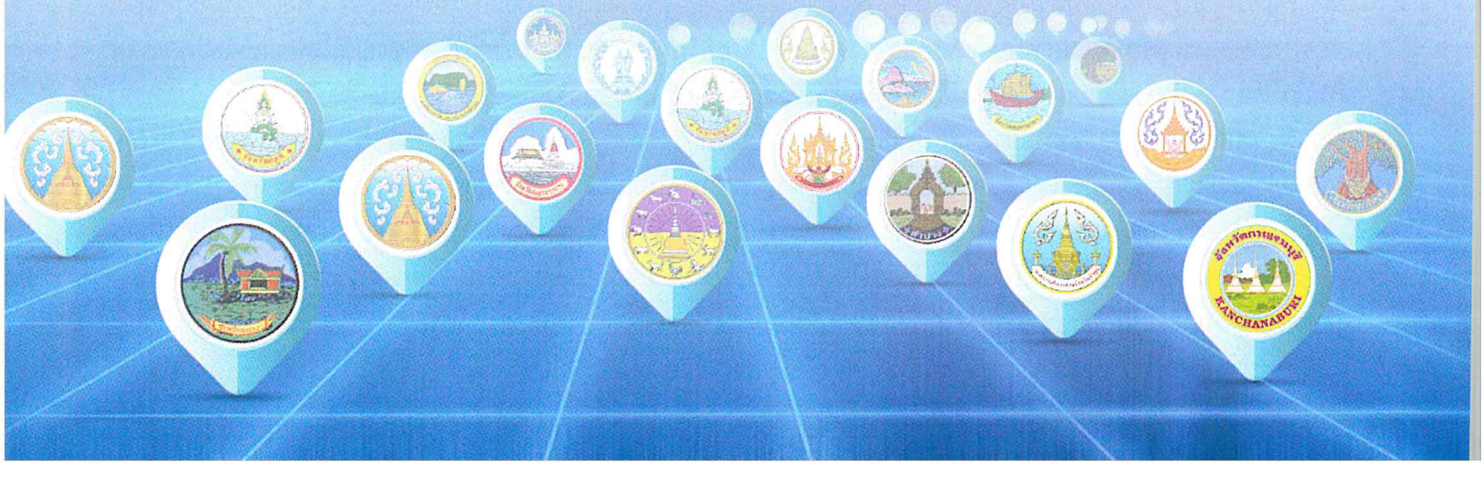
2. การเปลี่ยนกระบวนการผลิตที่ผู้ประกอบการปฏิบัติอยู่เป็นประจำ (แบบดั้งเดิม) เป็นกระบวนการผลิตที่กรมวิทยาศาสตร์บริการ ได้ให้คำแนะนำและพัฒนาขึ้น เพื่อลดการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์ ต้องใช้ระยะเวลานาน เพื่อสร้างความตระหนักให้ผู้ประกอบการทราบถึงความสำคัญของการผลิตปลาส้มให้มีคุณภาพตามมาตรฐานทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถยื่นขอมาตรฐานได้ทันในปีงบประมาณ 2560 แต่กรมวิทยาศาสตร์บริการเร่งเตรียมความพร้อมเพื่อยื่นขอการรับรองในปีถัดไป

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ปลาส้มหลายรายสนใจเข้าร่วมโครงการฯ แต่มีปัญหาด้านเงินทุนที่ต้องใช้ในการปรับปรุงสถานที่ผลิต เพื่อให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต ซึ่งต้องรองบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ หรืองบประมาณของผู้ประกอบการเอง

2. ผลิตภัณฑ์ปลาส้มส่วนใหญ่ที่ได้ยื่นขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ประสบปัญหาปริมาณเชื้อจุลินทรีย์เกินเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดซึ่งเกิดจากสาเหตุการปนเปื้อนเข้ามาในกระบวนการผลิต ดังนั้นจึงจำเป็นใช้ระยะเวลาในการปรับปรุงกระบวนการผลิต ส่งผลต่อการยื่นขอการรับรองมาตรฐานล่าช้ากว่าที่กำหนด

OTOP
One Tambon One Product
ประเภท
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร
GOAT MILK LOTION
CHA-MAR
SPF 25
PA+++
Chan
Mangosteen Soap

โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีและเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน กิจกรรมยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐาน ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร

กระแสความนิยมผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติของผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพ เป็นโอกาสของสินค้า OTOP ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร เช่น แชมพู สบู่ก้อน สบู่เหลว ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว ลูกประคบสมุนไพร ผลิตภัณฑ์ล้างจาน ในการขยายตลาดไปยังกลุ่มผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพ กรมวิทยาศาสตร์บริการได้นำองค์ความรู้เข้าไปช่วยผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนที่ผลิตสินค้าประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ให้สามารถแก้ไขปัญหา เช่น จุลินทรีย์เกินเกณฑ์ที่มาตรฐานกำหนด ผลิตภัณฑ์เกิดการแยกชั้นเมื่อเก็บไว้เป็นระยะเวลาหนึ่ง การยื่นจดแจ้งสินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง การนำงานวิจัยและพัฒนาถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่ผู้ประกอบให้สามารถพัฒนาสินค้าสูตรใหม่ๆ ออกสู่ท้องตลาด เป็นการนำงานวิจัยจากหิ้งสู่ห้าง ตลอดจนส่งเสริมการยื่นขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) การดำเนินงานของกรมวิทยาศาสตร์บริการช่วยยกระดับศักยภาพของผู้ประกอบการให้ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐานปลอดภัยต่อทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค ทำให้สินค้าเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ผู้ประกอบการขายสินค้าได้มากขึ้น ช่วยสร้างรายได้ให้เพิ่มขึ้น อันเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจระดับฐานรากนำไปสู่ความเข้มแข็งและความยั่งยืนของชุมชนรวมถึงประเทศชาติต่อไป

โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีและเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน กิจกรรมยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐาน ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ประกอบด้วยโครงการการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในกลุ่มจังหวัดภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมไปด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งพันธุ์พืชสมุนไพรที่ใช้เป็นอาหารและยามาตั้งแต่บรรพบุรุษ วัตถุดิบสมุนไพรสามารถนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์หลายชนิดทั้งในรูปยารักษาโรค อาหารเสริม เครื่องสำอาง ตลอดจนยากำจัดศัตรูพืช กรมวิทยาศาสตร์บริการ โดยสำนักเทคโนโลยีชุมชน มีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพร เช่น ลูกประคบสมุนไพร สบู่ก้อน สบู่ก้อนกลีเซอรีน สบู่เหลว แชมพู ครีมนวดผม ผลิตภัณฑ์ปิดผมขาว และผลิตภัณฑ์บำรุงผิวมาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีขั้นตอนการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีคุณภาพและมาตรฐานให้กับกลุ่มผู้ประกอบการระดับชุมชนและ SMEs รวมถึงการให้คำปรึกษาในด้านระบบคุณภาพ เช่น หลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตเครื่องสำอางว่าด้วยสุขลักษณะทั่วไป (Good Hygienic Practice for Cosmetics, GHP) หลักเกณฑ์และวิธีการที่ดีในการผลิต (Good Manufacturing Practice, GMP) เป็นต้น จากการสำรวจของกรมวิทยาศาสตร์บริการในปี 2559 นั้น พบว่า ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. นั้นยังมีจำนวนมาก ปัญหาที่มักพบในผลิตภัณฑ์คือ ผลิตภัณฑ์มีค่าความเป็นกรด - เบส สูงกว่าที่มาตรฐานกำหนด ปริมาณไขมันในสบู่ก้อนต่ำกว่าที่มาตรฐานกำหนด ผลิตภัณฑ์เกิดการแยกชั้นเมื่อทิ้งไว้เป็นเวลานาน ผลิตภัณฑ์มีปริมาณเชื้อจุลินทรีย์มากเกินที่มาตรฐานกำหนด ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพไม่สม่ำเสมอทำให้ไม่สามารถผลิตซ้ำได้ในปริมาณและคุณภาพเดิม อีกทั้งรูปแบบของผลิตภัณฑ์ยังไม่ได้รับการยอมรับของผู้บริโภค โครงการนี้จึงมุ่งเน้นที่จะส่งเสริมผู้ประกอบการสินค้า OTOP ในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ เพื่อเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการ โดยการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้าไปช่วยแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพของสินค้า เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมถึงผลักดันให้ผู้ประกอบการยื่นคำขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) หรือยื่นจดแจ้งเครื่องสำอางควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) นับเป็นการสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้บริโภค โดยผสมผสานวัฒนธรรม ภูมิปัญญา เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถขยายโอกาสทางการตลาด ซึ่งจะเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจภูมิภาค เป็นการสร้างรายได้ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทยฉบับแรก พ.ศ. 2560 - 2564 ตามยุทธศาสตร์ที่ 2 ว่าด้วยการพัฒนาอุตสาหกรรมและการตลาดสมุนไพรให้มีคุณภาพระดับสากล มีศักยภาพในการแข่งขันทั้งตลาดในและต่างประเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพร (OTOP) ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ให้แก่ ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน สามารถยื่นขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) และยื่นจดแจ้งเครื่องสำอางควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)

ผลการดำเนินงาน

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ / สัมมนา / ถ่ายทอดเทคโนโลยี

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
1	29 พฤศจิกายน 2559	การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรบำรุงผิว 	โรงแรมพาร์คอินน์ สระบุรี ตำบลตลิ่งชัน อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี	26
2	30 พฤศจิกายน 2559	การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรสำหรับเส้นผม 	โรงแรมพาร์คอินน์ สระบุรี ตำบลตลิ่งชัน อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี	25
3	14 ธันวาคม 2559	การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรปิดผมขาว 	โรงแรมไมด้า ทวารวดี แกรนด์ นครปฐม ตำบลห้วยจรเข้ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม	29

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ / สัมมนา / ถ่ายทอดเทคโนโลยี

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
4	15 ธันวาคม 2559	การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรสำหรับเส้นผม	โรงแรมไมด้า ทวารวดี แกรนด์ นครปฐม ตำบลห้วยจรเข้ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม	26
5	3 กุมภาพันธ์ 2560	การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรบำรุงผิว	โรงแรมเพชรรัชต์การ์เด้น ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด	31
6	4 กุมภาพันธ์ 2560	การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรทำความสะอาดผิว	โรงแรมเพชรรัชต์การ์เด้น ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด	33

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการเพื่อแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ/ แนวทางแก้ไข
19 – 21 มกราคม 2560	นายธรรณ์ธันย์ เล่าพะเนาว์ศรี อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว 	แชมพู	ต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์แชมพูให้มีคุณภาพตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)	ให้คำแนะนำกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์แชมพู ปรับสูตรการผลิต และให้คำปรึกษาการปรับปรุงสถานที่ผลิตตามมาตรฐาน GMP เครื่องสำอาง
	นางอุไร อัครานุรักษ์ อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว 	สบู่กลีเซอรีน	ต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์สบู่ก้อนกลีเซอรีนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)	ให้คำแนะนำการใช้วัตถุดิบที่ได้คุณภาพ
	กลุ่มสวนพฤกษา อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี 	แชมพู	ต้องการยื่นขอต่อ มผช. ที่หมดอายุ	ให้คำแนะนำกระบวน การผลิตผลิตภัณฑ์แชมพู และให้คำปรึกษาการปรับปรุงสถานที่ผลิต
8 - 11 กุมภาพันธ์ 2560	กลุ่มทิพย์สมุนไพร อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ 	ลูกประคบสมุนไพร	ต้องการลดปริมาณจุลินทรีย์ในผลิตภัณฑ์ลูกประคบสมุนไพร และการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้ถูกต้องเหมาะสมเพื่อขอการรับรอง มผช.	ให้คำปรึกษาเชิงลึกถึงขั้นตอนการผลิตลูกประคบสมุนไพร ได้แก่ การเตรียม การตาก และการอบสมุนไพร รวมถึงการเก็บรักษาวัตถุดิบสมุนไพรไม่ให้ชื้น และให้คำแนะนำเรื่องการปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ให้ถูกต้องเหมาะสม พร้อมทั้งผลักดัน ให้ผู้ประกอบการยื่นขอการรับรอง มผช.

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ/ แนวทางแก้ไข
8 - 11 กุมภาพันธ์ 2560	กลุ่มอาชีพสมุนไพรบ้านเวียงสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง 	สบู่กลีเซอรีนและบรรจุภัณฑ์	ต้องการพัฒนาสบู่กลีเซอรีน ให้มีปริมาณกลีเซอรีนตามเกณฑ์มาตรฐาน และการออกแบบฉลากบรรจุภัณฑ์ให้ถูกต้องเพื่อขอการรับรอง มผช.	ให้คำปรึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์สบู่กลีเซอรีนให้มีคุณภาพ และให้คำแนะนำเรื่องการปรับปรุงฉลากบรรจุภัณฑ์ให้ถูกต้องเหมาะสม พร้อมทั้งผลักดันให้ผู้ประกอบการยื่นขอ มผช.
27 มีนาคม – 1 เมษายน 2560	กลุ่มวนพรรณฟาร์ม อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น 	สบู่ถ่านชาโคล (สบู่ก้อนกลีเซอรีน)	ต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์สบู่ก้อนกลีเซอรีนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) และปรับปรุงสถานที่ผลิตให้ถูกสุขลักษณะ	ให้คำแนะนำกระบวนการผลิตสบู่ก้อนกลีเซอรีน ปรับสูตรการผลิต เก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์มาทดสอบในห้องปฏิบัติการ และให้คำปรึกษาการปรับปรุงสถานที่ผลิตตามมาตรฐาน GMPเครื่องสำอาง
	กลุ่มอนุรักษ์สมุนไพรบ้านนา อำเภอเมือง จังหวัดเลย 	ครีมนวดผมมะกรูด	ต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมนวดผมให้มีคุณภาพตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) และปรับปรุงสถานที่ผลิตให้ถูกสุขลักษณะ	ให้คำแนะนำกระบวนการผลิตครีมนวดผม ปรับสูตรการผลิต เก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์มาทดสอบในห้องปฏิบัติการ และให้คำปรึกษาการปรับปรุงสถานที่ผลิตตามมาตรฐาน GMP เครื่องสำอาง
	กลุ่มวิสาหกิจคนรักสมุนไพรกุดปลาฉลาด อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา 	ลูกประคบสมุนไพร	ต้องการลดปริมาณจุลินทรีย์ ในผลิตภัณฑ์ลูกประคบสมุนไพร เพื่อขอการรับรอง มผช.	ให้คำปรึกษาเชิงลึกขั้นตอนการผลิตสมุนไพร การเก็บรักษาวัตถุดิบสมุนไพรไม่ให้ชื้น การใช้บรรจุภัณฑ์ให้ถูกต้องเหมาะสมเก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์มาทดสอบในห้องปฏิบัติการ และผลักดันให้ผู้ประกอบการยื่นขอ มผช.
	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมพรสมุนไพร อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 	สบู่สมุนไพรน้ำผึ้ง (สบู่ก้อนกลีเซอรีน)	ต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์สบู่ก้อนกลีเซอรีนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) และปรับปรุง สถานที่ผลิตให้ถูกสุขลักษณะ	ให้คำแนะนำกระบวนการผลิตสบู่ก้อนกลีเซอรีน ปรับสูตรการผลิต เก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์มาทดสอบในห้องปฏิบัติการ และให้คำปรึกษาการปรับปรุงสถานที่ผลิตตามมาตรฐาน GMP เครื่องสำอาง

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ/ แนวทางแก้ไข
16-20 พฤษภาคม 2560	นางสาวอรภร ไพศาลพยัคฆ์ อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี	ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว สมุนไพร 	ต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์บำรุงผิวให้มีคุณภาพ เพื่อขอการรับรอง มผช.	ให้คำปรึกษาเชิงลึกกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์บำรุงผิวที่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ มผช. และแนะนำให้ผู้ประกอบการยื่นขอ มผช. ต่อไป
	นางอาชนระกา ทูมทัน อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี	แชมพูสมุนไพร 	ต้องการพัฒนากระบวนการผลิตและคำปรึกษาเพื่อขอการรับรอง มผช.	ให้คำปรึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ และแนะนำให้ผู้ประกอบการยื่นขอ มผช. พร้อมทั้งเก็บตัวอย่างมาวิเคราะห์
	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้ง อำเภอวัดเพลง จังหวัดราชบุรี	สบู่เหลวสมุนไพร 	ต้องการผลิตภัณฑ์สบู่เหลวสมุนไพรให้มีคุณภาพเพื่อขอการรับรอง มผช.	ให้คำปรึกษาเชิงลึก กระบวนการผลิตสบู่เหลวสมุนไพร และการยื่นขอ มผช. พร้อมทั้งเก็บตัวอย่างมาวิเคราะห์
	กลุ่มโคโค่ ดี โคโคนัท (Coco D coconut) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม	สบู่กลีเซอรีนสมุนไพร 	ต้องการคำปรึกษาเพื่อขอการรับรอง มผช.	ให้คำปรึกษาการยื่นขอ มผช. พร้อมทั้งเก็บตัวอย่างมาวิเคราะห์ตามมาตรฐาน มผช.

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ/ แนวทางแก้ไข
7-10 มิถุนายน 2560	กลุ่มสมุนไพรรินรณี อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	โลชั่นน้ำมันมะพร้าว 	ต้องการคำแนะนำการจดแจ้งแบบอิเล็กทรอนิกส์	ให้คำแนะนำการจดแจ้งผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางแบบอิเล็กทรอนิกส์
	กลุ่มรัชนีสมุนไพร อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี	ยาสีฟันสมุนไพร 	ต้องการปรับปรุงสถานที่ผลิต	ให้คำปรึกษาเรื่องสถานที่ผลิตตามมาตรฐาน GMP พร้อมทั้งเก็บตัวอย่างมาทดสอบตามมาตรฐาน มผช. เบื้องต้น
29-30 มิถุนายน 2560	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสตรีพัฒนาอาชีพชุมชนคลองกระโจน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร	สบู่เหลวสมุนไพร 	ต้องการพัฒนากระบวนการผลิตและข้อมูลในฉลากบรรจุภัณฑ์ให้ถูกต้อง	ให้คำแนะนำการผลิตผลิตภัณฑ์สบู่เหลวที่มีคุณภาพ และการจัดทำรายละเอียดของส่วนประกอบบนฉลาก
2-7 กรกฎาคม 2560	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในครัวเรือน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช	ผลิตภัณฑ์แชมพูสมุนไพร 	ต้องการแก้ไขปัญหาการแยกชั้นของผลิตภัณฑ์แชมพูเปลือกมังคุด และพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพตาม มผช.	ให้คำปรึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับการปรับสูตรการผลิต และการนำสมุนไพรมาใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์ พร้อมทั้งผลักดันให้ผู้ประกอบการยื่นขอ มผช.ต่อไป

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ/ แนวทางแก้ไข
2-7 กรกฎาคม 2560	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนพิมาสมุนไพร อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี 	ผลิตภัณฑ์บำรุงผิวหน้าสมุนไพร	ต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์บำรุงผิวหน้าสมุนไพรให้มีอายุการเก็บรักษาที่นานขึ้น และมีคุณภาพตาม มผช.	ให้คำปรึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับสูตรการผลิต และวิธีการสกัดสมุนไพร พร้อมทั้งผลักดันให้ผู้ประกอบการยื่นขอจดแจ้ง และเข้าสู่กระบวนการขอรับรอง มผช. ต่อไป
	กลุ่มน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็นสวนลุงสงค์ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 	ผลิตภัณฑ์สบู่เหลวสมุนไพร	ต้องการแก้ไขปัญหาผลิตภัณฑ์สบู่เหลวมีค่าความเป็นกรด-เบส ต่ำกว่ามาตรฐานกำหนด และพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพตาม มผช.	ให้คำปรึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับสูตรการผลิต และวิธีการปรับค่าความเป็นกรด-เบส ของผลิตภัณฑ์ พร้อมทั้งผลักดันให้ผู้ประกอบการยื่นขอ มผช. ต่อไป
	กลุ่มพณรัญชน์ เฮิร์บ อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช 	ผลิตภัณฑ์ปิดผมขาวสมุนไพร	ต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ปิดผมขาวจากสมุนไพรให้มีอายุการเก็บรักษาที่นานขึ้น และมีคุณภาพตามมาตรฐาน มผช.	ให้คำปรึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับการนำวัตถุดิบสมุนไพรมาใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์ พร้อมทั้งผลักดันให้ผู้ประกอบการเข้าสู่กระบวนการรับรอง มผช. ต่อไป

สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ราย)		จำนวนสินค้า OTOP ที่เข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐาน (ผลิตภัณฑ์)	
	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
19 จังหวัด ได้แก่ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช เลย ร้อยเอ็ด ขอนแก่น นครราชสีมา ลำปาง เชียงใหม่ สระแก้ว ปราจีนบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี ยโสธร สุรินทร์ ลพบุรี พระนครศรีอยุธยา นครปฐม ราชบุรี และสมุทรสาคร	230	258	40	41

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการฯ

1. การจดแจ้งผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางในปี 2560 ต้องยื่นจดแจ้งออนไลน์ ซึ่งเป็นปีแรกของการบังคับใช้ ส่งผลให้ผู้ประกอบการบางรายไม่สามารถยื่นจดแจ้งได้ เนื่องจากไม่เข้าใจการใช้ระบบดังกล่าว การจดแจ้งจึงทำได้ล่าช้า

2. ผู้ประกอบการบางราย ไม่มีทายาทรุ่นใหม่ที่จะช่วยดำเนินการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น เรื่องการจดแจ้งออนไลน์ และสร้างช่องทางการจำหน่าย ประชาสัมพันธ์สินค้าออนไลน์ เช่น การสร้างเพจ เฟสบุค

3. ผู้ประกอบการรายย่อยมีสถานที่ผลิตไม่เหมาะสมและขาดความพร้อมด้านการลงทุน ด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ และสถานที่การผลิตให้เป็นไปตามหลักของ GMP

4. ผู้ประกอบการรายย่อยขาดข้อมูลแหล่งซื้อวัตถุดิบสมุนไพรและสารเคมี ขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการผลิต การควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้สม่ำเสมอ

5. ผู้ประกอบการขาดความรู้ทางด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์และรูปแบบที่ทันสมัย ทำให้รูปลักษณ์ของสินค้าไม่ดึงดูดใจผู้บริโภค

ข้อเสนอแนะ

1. ให้ความรู้หรือให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการเรื่องชื่อสารต่าง ๆ ในการยื่นขอจดแจ้งผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางออนไลน์ ได้แก่ ลำดับขั้นตอนในการยื่นขอ และให้ความรู้เรื่องวิธีการใช้งานระบบ

2. แนะนำผู้ประกอบการเกี่ยวกับการปรับปรุงสถานที่ผลิตตามหลัก GMP และให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เบื้องต้นที่ใช้ในกระบวนการผลิตและทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ เช่น กระดาษวัดค่าความเป็นกรด-เบส

3. แนะนำแหล่งซื้อวัตถุดิบสมุนไพรและสารเคมีที่ได้มาตรฐาน พร้อมทั้งให้ความรู้ แนะนำกระบวนการผลิตและการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์

4. ควรนำปัญหาและความต้องการของผู้ประกอบการมาเป็นโจทย์วิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และนำไปถ่ายทอดให้ผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าและวัตถุดิบในท้องถิ่น

OTOP
One Tambon One Product

ประเภท
ผ้า เครื่องแต่งกาย

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	พื้นที่
24 ธันวาคม 2559	1. กลุ่มจักสานงานทอผ้าบ้านเฮี้ย	- ผ้าทอ	ตำบลวรนคร อำเภอปัว จังหวัดน่าน
	2. กลุ่มทอผ้าไทลื้อบ้านเก็ต	- ผ้าทอ	ตำบลศิลาแลง อำเภอปัว จังหวัดน่าน
25 กุมภาพันธ์ 2560	1. กลุ่มอาชีพเยาวชนตำบลตลาดน้อย	- พวงกุญแจรังไหม - โคมไฟรังไหม	ตำบลตลาดน้อย อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี
	2. กลุ่มรังไหมประดิษฐ์	- โคมไฟรังไหม - ดอกไม้รังไหม	
18 มีนาคม 2560	1. กลุ่มสตรีทอผ้าไหมบ้านพิงพวย	- ผ้ามัดหมี่ - ผ้าขาวม้า	ตำบลบัวโคก อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์
	2. กลุ่มวิสาหกิจสตรีผ้าไหม บ้านหนองแสง หมู่ 3	- ผ้าไหมมัดหมี่	
	3. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมทอผ้าไหม หมู่ 10 บ้านหัวแรด	- ผ้าโสร่ง - ผ้ามัดหมี่	
	4. กลุ่มสตรีทอผ้าไหมบ้านจันทร์งาม	- ผ้าไหมมัดหมี่	

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ/สัมมนา/ถ่ายทอดเทคโนโลยี

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
1	21-22 ตุลาคม 2559	การปรับปรุงกระบวนการผลิตในผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	กลุ่มทอผ้าไหมบ้านสระแก้ว ตำบลเมืองบัว อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์	42
2	23-24 ตุลาคม 2559	การปรับปรุงกระบวนการผลิตในผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	กลุ่มทอผ้าไหมบ้านตาหยวก ตำบลทุ่งหลวง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด	32
3	26-27 ตุลาคม 2558	การปรับปรุงกระบวนการผลิตในผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มโนนค้อ ตำบลนาทัน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์	30
4	10-11 พฤศจิกายน 2559	การปรับปรุงกระบวนการผลิตในผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	กลุ่มทอผ้าพื้นบ้าน ตำบลถิ่น อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู	32
5	12-13 พฤศจิกายน 2559	การปรับปรุงกระบวนการผลิตในผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	กลุ่มอาชีพทอผ้า บ้านพลายงาม ตำบลคอกช้าง อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย	27

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
6	13-14 มกราคม 2560	การปรับปรุงกระบวนการผลิตในผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	ศูนย์เรียนรู้ผ้าจกเมืองลอง ตำบลหัวทุ่ง อำเภอลอง จังหวัดแพร่	31
7	25-26 กุมภาพันธ์ 2560	การพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากรังไหม	กลุ่มรังไหมประดิษฐ์ ตำบลตลาดน้อย อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี	31
8	18-19 มีนาคม 2560	การพัฒนากระบวนการผลิตผ้าทอด้วยสีธรรมชาติ	กลุ่มสตรีทอผ้าไหม บ้านพิงพวย ตำบลบัวโคก อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์	47

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการเพื่อแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ/ แนวทางแก้ไข
17 พฤษภาคม 2560	กลุ่มทอผ้าไหม บ้านตาหยวก ตำบลทุ่งหลวง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด	ผ้าไหม	มีปัญหาเรื่องความคงทนของสีต่อการซัก	หลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการ เจ้าหน้าที่ได้ลงพื้นที่ไปตรวจสอบผลิตภัณฑ์เบื้องต้น (pre-test) ก่อนยื่นขอคำรับรอง มผช.
18 พฤษภาคม 2560	วิสาหกิจชุมชน กลุ่มอาชีพทอผ้าไหม บ้านภูตำบลบ้านเป้า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร	ผ้าไหม	ต้องการการถ่ายทอดเทคโนโลยีสีย้อมที่ปลอดภัยและหลากหลาย	เจ้าหน้าที่ได้ลงพื้นที่ไปแนะนำให้ความรู้การใช้สีเคมีชนิดใหม่ที่ไม่มีกลิ่นเหม็นระหว่างการย้อม
19 พฤษภาคม 2560	วิสาหกิจชุมชน กลุ่มโนนค้อ ตำบลนาทัน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์	ผ้าไหม	มีปัญหาเรื่องความคงทนของสีต่อการซัก	หลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการ เจ้าหน้าที่ได้ลงพื้นที่ไปตรวจสอบผลิตภัณฑ์เบื้องต้น (pre-test) ก่อนยื่นขอคำรับรอง มผช. และแนะนำให้ผู้ประกอบการใช้สารกันสีตกหลังการย้อม

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ/ แนวทางแก้ไข
22 มิถุนายน 2560	กลุ่มทอผ้าพื้นบ้าน ตำบลบ้านถิ่น อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู	ผ้าทอ	มีปัญหาเรื่องความคงทนของสีต่อการซัก และการหดตัวหลังการซัก ทำให้ไม่ผ่าน มผช.	1. หลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการ เจ้าหน้าที่ได้ลงพื้นที่ไปตรวจสอบผลิตภัณฑ์เบื้องต้น (pre-test) ก่อนยื่นขอคำรับรอง มผช. 2. เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบกระบวนการผลิต พบว่าขนาดของฟืมไม่ได้มาตรฐาน และการเย็บฝีเข็มไม่สม่ำเสมอ จึงแนะนำแก้ไขให้เปลี่ยนฟืม และพัฒนาทักษะและฝีมือในการเย็บจักร และทำการ pre-test ก่อนยื่นส่ง มผช.
23 มิถุนายน 2560	1. กลุ่มอาชีพสตรีทอผ้าบ้านพลายงาม ตำบลคอกช้าง อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย 2. กลุ่มทอผ้าบ้านแบง ตำบลหนองหลวง อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย	- ผ้าคุมไหล่ลายสายฝน, ผ้าขาวม้า, เสื้อคลุมไหล่ - ผ้าทอ		

สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผ้าทอในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สู่การรับรองมาตรฐาน (59OTOP35.1)

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ราย)		จำนวนสินค้า OTOP ที่เข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐาน (ผลิตภัณฑ์)	
	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
8 จังหวัด ได้แก่ สุรินทร์ ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ หนองคาย หนองบัวลำภู แพร่ มุกดาหาร และสระบุรี	240	263	12	13

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2560

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการ

1. ระยะเวลาในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสั้นเกินไปทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถทดลองปฏิบัติในการฟอกย้อมได้ครบทุกกลุ่ม ทำให้ต้องรวบรัดและรวมกลุ่มให้ฝึกปฏิบัติแทน

2. วัสดุที่ใช้อบรมอย่างเส้นไหมมีราคาสูง โดยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการนั้นต้องมีการทดลองและปรับเปลี่ยนกรรมวิธีการย้อมตามภูมิปัญญาท้องถิ่นเดิมและสภาพน้ำของแต่ละท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และสามารถนำเทคโนโลยีไปใช้ได้จริงและเหมาะสม ซึ่งแต่ละครั้งต้องใช้เส้นไหมในปริมาณมากเพื่อให้พอต่อการทอหนึ่งผืนเวลาในการฟอกย้อมจึงนานขึ้นตามปริมาณไหมที่ใช้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรเพิ่มจำนวนวันในการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างน้อย 3 วัน เพื่อทราบถึงปัญหาต่างๆ ที่ทำให้การผลิตผ้าไม่ผ่านมาตรฐาน เช่น คุณภาพน้ำที่ใช้ในการย้อม เพราะคุณภาพน้ำบางแห่งมีความเป็นกรดหรือด่างสูง ทำให้คุณภาพการย้อมผิดเพี้ยนไป และขั้นตอนในการย้อมอันเป็นสาเหตุทำให้ผ้าไม่ผ่านมาตรฐาน

2. ควรมีโครงการลักษณะนี้ต่อไป เพื่อเป็นการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีออกสู่ชุมชนและสังคม โดยมีการร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างครบถ้วนและยั่งยืน

ประมวลภาพการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้ประกอบการในพื้นที่อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

ประมวลภาพการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด

ประมวลภาพการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์

ประมวลภาพการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู

ประมวลภาพการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

ประมวลภาพการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดแพร่

ประมวลภาพการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดสระบุรี

ประมวลภาพการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้ประกอบการในพื้นที่อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่กลุ่มทอผ้าพื้นบ้าน จังหวัดหนองบัวลำภู

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่กลุ่มอาชีพสตรีทอผ้าบ้านพลายงาม และกลุ่มทอผ้าบ้านแบง จังหวัดหนองคาย

โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) ประเภทผ้าทอสู่การรับรองมาตรฐาน

การย้อมด้วยสีธรรมชาติที่เคยเป็นภูมิปัญญาของท้องถิ่น เมื่อนำเทคนิคทางวิทยาศาสตร์มาสอดแทรกด้วยการเลือกใช้สารช่วยย้อมที่เหมาะสมมาเป็นตัวช่วยในการทำให้เส้นใยดูดซับสีได้ดีเพิ่มขึ้น ทำให้สีติดทนสามารถแก้ไขปัญหาความไม่คงทนของสีต่อการซัก และในการย้อมด้วยสีธรรมชาติในแต่ละครั้งจะได้สีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทำให้ผ้าทอที่ย้อมด้วยสีธรรมชาติเป็นสินค้าที่มีคุณค่ามีราคาสูง เป็นที่นิยมทั้งในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ผ้าทอที่ย้อมด้วยสีธรรมชาติจะมีความปลอดภัยจากสีเอโซที่เป็นอันตราย อีกทั้งน้ำทิ้งของสีย้อมธรรมชาติสามารถบำบัดได้ง่าย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทำให้ผู้ที่ใช้ผ้าทอย้อมสีธรรมชาติเกิดความภูมิใจที่มีส่วนช่วยดูแลสิ่งแวดล้อม กรมวิทยาศาสตร์บริการ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานวิเคราะห์ทดสอบมีองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และใช้ศักยภาพของห้องปฏิบัติการในการส่งเสริมผู้ผลิตสินค้าผ้าทอให้ได้มาตรฐานเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือในคุณภาพของสินค้าผ้าทอให้กับผู้บริโภค จึงดำเนินการจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) ประเภทผ้าทอสู่การรับรองมาตรฐานในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อเนื่องในจังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อมุ่งเน้นการผลิตผ้าทอในระดับชุมชนให้มีคุณภาพและได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ทำให้ผู้ใช้เกิดความเชื่อมั่น อีกทั้งเป็นการเพิ่มมูลค่าของสินค้าชุมชน สร้างชื่อเสียงให้กับท้องถิ่น และเพิ่มโอกาสในการขยายตลาดรวมถึงรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าทอให้ได้คุณภาพ และสามารถเข้าสู่กระบวนการขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
2. เพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีแก่ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ผ้าทอในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดศรีสะเกษ) ให้มีความรู้ความเข้าใจในการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

ผลการดำเนินงาน

กรมวิทยาศาสตร์บริการ ดำเนินการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญด้านผ้าทอจากมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด เจ้าหน้าที่อุตสาหกรรมจังหวัด และพัฒนาชุมชนในจังหวัดพื้นที่เป้าหมาย เพื่อดำเนินการสืบค้นปัญหาและความต้องการของกลุ่มผู้ประกอบการในพื้นที่ที่ต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ประเภทผ้า และมีความประสงค์จะยื่นขอการรับรอง มผช. โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ/สัมมนา/ถ่ายทอดเทคโนโลยี

จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ แก่ผู้ประกอบการผ้าทอจำนวน 5 ครั้ง มีรายละเอียด ดังนี้

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
1	8-9 พฤศจิกายน 2559	การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอที่ใช้สีธรรมชาติสู่มาตรฐานชุมชน	กลุ่มสหกรณ์ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมบ้านหัวสะพาน หมู่ 14 ตำบลบ้านยาง อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์	30
2	10–11 พฤศจิกายน 2559	การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอที่ใช้สีธรรมชาติสู่มาตรฐานชุมชน	ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้าน อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์	37

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
3	28–29 พฤศจิกายน 2559	การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอที่ใช้สีธรรมชาติสู่มาตรฐานชุมชน	กลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติ ตำบลนายม อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ	30
4	30 พฤศจิกายน – 1 ธันวาคม 2559	การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอที่ใช้สีธรรมชาติสู่มาตรฐานชุมชน	กลุ่มทอผ้าแม่บ้านเกษตรกรบ้านโคกพระ ตำบลนาป่าแซง อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ	31
5	23 - 24 มกราคม 2560	การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอที่ใช้สีธรรมชาติสู่มาตรฐานชุมชน	กลุ่มทอผ้าไหมบ้านดงบัง ฮ่องขาม ตำบลสำโรงปราสาท อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ	34

การอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “การย้อมสีธรรมชาติ”
ณ กลุ่มทอผ้าไหมบ้านดงบัง ฮ่องขาม ตำบลสำโรงปราสาท อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

การอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอที่ใช้สีธรรมชาติสู่มาตรฐานชุมชน”
กลุ่มผู้ประกอบการทอผ้า จังหวัดอำนาจเจริญ

การอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอที่ใช้สีธรรมชาติสู่มาตรฐานชุมชน”
กลุ่มผู้ประกอบการทอผ้า จังหวัดบุรีรัมย์

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการเพื่อแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ/ แนวทางแก้ไข
17 มีนาคม 2560	นางจำปา จันทร์หอม ผู้ประกอบการทอผ้าไหมบ้าน บ้านโคกพระ ตำบลนาป่าแซง อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ	ผ้าไหมทอมือลายขัดย้อมสีธรรมชาติ	ต้องการส่งผ้าไหมทอมือลายขัด ย้อมสีธรรมชาติขอ มผช. เมื่อตรวจสอบคุณลักษณะทั่วไปของตัวอย่างผ้า พบว่า ผ้าเป็นร่อง มีรูเส้นด้ายหย่อน ไม่เรียบ และการย้อมสีไม่สม่ำเสมอ	วศ. ได้แนะนำวิธีการย้อมสีให้สม่ำเสมอ ผู้ประกอบการจะต้องกะปริมาณน้ำย้อมให้มีปริมาณมากพอกับเส้นไหมที่ย้อมและต้องหมั่นพลิกกลับเส้นไหมให้สัมผัสกับน้ำย้อมให้ทั่วถึงและการทอที่ควรดึงด้ายด้วยการใช้แรงขนาดเดียวกันและควรเป็นผู้ทอคนเดียวกันทั้งผืน

การตรวจติดตามผลการดำเนินงาน

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ผลการดำเนินงาน
16 – 17 กุมภาพันธ์ 2560	1. กลุ่มสหกรณ์ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม บ้านหัวสะพาน หมู่ 14 ตำบลบ้านยาง อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์	- ผ้าไหมมัดหมี่ย้อมสีธรรมชาติ - ผ้าคลุมไหล่ย้อมสีธรรมชาติ - ผ้าไหมทอมือลายขัดย้อมสีธรรมชาติ	วศ. ให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการในเรื่องต่างๆ ดังนี้ 1. กระบวนการย้อมด้วยสีธรรมชาติที่ใช้สารช่วยย้อมและวิธีการย้อมสีให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ 2. ตรวจสอบความเรียบร้อยของตัวอย่างผ้าทอ 3. การกรอกเอกสารที่เกี่ยวข้องสำหรับการยื่นคำร้องส่งตัวอย่างผ้าทอเพื่อขอการรับรอง มผช. 4. ประสานงานกับฝ่ายส่งเสริมอุตสาหกรรมสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด (จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดศรีสะเกษ) เพื่อการตรวจสอบสถานที่ผลิต การเก็บตัวอย่างผ้า และการลงเลขรับ (ใบ มช.1) เพื่อเป็นหลักฐานในการส่งผ้าทอเพื่อขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของผู้ประกอบการ
	2. ผู้ประกอบการทอผ้าไหม ศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้าน อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์	- ผ้าไหมทอมือลายขัด ย้อมสีธรรมชาติ - ผ้าคลุมไหล่ย้อมสีธรรมชาติ	
16 – 17 มีนาคม 2560	1. กลุ่มผู้ประกอบการทอผ้าย้อมสีธรรมชาติ ตำบลนายม อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ	- ผ้าฝ้ายทอมือลายขัดย้อมสีธรรมชาติ	
	2. กลุ่มผู้ประกอบการทอผ้าแม่บ้านเกษตรกรบ้านโคกพระ ตำบลนาป่าแซง อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ	- ผ้าไหมมัดหมี่ย้อมสีธรรมชาติ - ผ้าไหมทอมือลายขัดย้อมสีธรรมชาติ	
31 มีนาคม 2560	กลุ่มผู้ประกอบการทอผ้าไหม บ้านดงบัง ฮ่องขาม ตำบลสำโรงปราสาท อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ	- ผ้าไหมมัดหมี่ย้อมสีธรรมชาติ - ผ้าไหมทอมือลายขัดย้อมสีธรรมชาติ	

เก็บตัวอย่างผ้าไหมทอมือย้อมสีธรรมชาติ ของกลุ่มผู้ประกอบการ

เก็บตัวอย่างผ้าไหมทอมือย้อมสีธรรมชาติ ของกลุ่มผู้ประกอบการ บ้านดงบัง ฮ่องขาม ตำบลสำโรงปราสาท อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

เก็บตัวอย่างผ้าไหมทอมือย้อมสีธรรมชาติ ของกลุ่มผู้ประกอบการ

การตรวจติดตามงานและเก็บตัวอย่างผ้า กลุ่มสหกรณ์ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม บ้านหัวสะพาน หมู่ 14 ตำบลบ้านยาง อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2560

การตรวจติดตามงานและเก็บตัวอย่างผ้า กลุ่มทอผ้าไหม บ้านดงบัง ฮ่องขาม ตำบลสำโรงปราสาท อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ วันที่ 31 มีนาคม 2560

สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงานโครงการโครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) ประเภทผ้าทอ สู่การรับรองมาตรฐานในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ราย)		จำนวนสินค้า OTOP ที่เข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐาน (ผลิตภัณฑ์)	
	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
3 จังหวัด ได้แก่ บุรีรัมย์ อำนาจเจริญ และศรีสะเกษ	150	162	15	16

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2560

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการ

1. ผู้ประกอบการยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาและปรับปรุงคุณภาพสินค้าให้ได้ตามที่มาตรฐานกำหนด เนื่องจากยังเคยชินกับการดำเนินการในรูปแบบเดิมๆ ที่ใช้การกะสัดส่วนเองแทนการ ชั่ง ตวง วัด

2. คุณภาพน้ำที่จำเป็นต้องใช้ในการย้อมสีเส้นด้าย ในบางพื้นที่ยังไม่ได้มาตรฐานโดยเฉพาะค่าความเป็นกรด-ด่าง ทำให้มีผลต่อการย้อม ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ไม่สามารถผ่านเกณฑ์มาตรฐานในรายการค่าความเป็นกรด-ด่างได้

ข้อเสนอแนะ

1. ในการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพผ้าทอ ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้แก่ อุตสาหกรรมจังหวัด ซึ่งทราบข้อมูลของผู้ประกอบการที่ยังไม่ผ่านการรับรองในหัวข้อเรื่องต่างๆ จะช่วยให้สามารถกำหนดวิธีการแก้ปัญหาของกลุ่มได้ตรงประเด็น

2. ควรเน้นการจัดอบรมในพื้นที่จริง เพื่อจะได้สามารถทราบถึงปัญหาต่างๆ ที่ทำให้การผลิตผ้าไม่ผ่านมาตรฐาน เช่น คุณภาพน้ำที่ใช้ในการย้อม เพราะคุณภาพน้ำบางแห่งมีค่าความเป็นกรดสูง หรือบางแห่งมีค่าความเป็นด่างสูง ทำให้คุณภาพการย้อมผิดเพี้ยนไป และบางครั้งเป็นสาเหตุทำให้ผ้าไม่ผ่านมาตรฐานในรายการค่าความเป็นกรด-ด่าง

OTOP
One Tambon One Product

ประเภท
ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการเพื่อแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ/ แนวทางแก้ไข
16 – 21 ตุลาคม 2559	กลุ่มจักสานหมวกไม้ไผ่ บ้านเด่นพัฒนา ตำบลเปือ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน	หมวกสานไม้ไผ่	ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (การประกอบด้วยวัสดุอื่น, ลักษณะทั่วไป)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกตามข้อกำหนด มผช. เกี่ยวกับการประกอบด้วยวัสดุอื่นและลักษณะทั่วไป
	กลุ่มไม้ไผ่ขดบ้านผาสิงห์ ตำบลยอด อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน	ผลิตภัณฑ์จักสานจากไม้ไผ่	ผลิตภัณฑ์ยังไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (การเคลือบเงา, ลักษณะทั่วไป)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกตามข้อกำหนด มผช. เกี่ยวกับการเคลือบเงาและลักษณะทั่วไป
	กลุ่มผลิตภัณฑ์จากตอกไม้ไผ่ ตำบลน้ำพาง อำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน	ผลิตภัณฑ์จักสานจากไม้ไผ่	ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (การประกอบด้วยวัสดุอื่น, ลักษณะทั่วไป)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกตามข้อกำหนด มผช. เกี่ยวกับการประกอบด้วยวัสดุอื่นและลักษณะทั่วไป
	วิสาหกิจชุมชนผลิตและแปรรูปการเกษตร บ้านคลองโบสถ์ ตำบลศาลเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย	ผลิตภัณฑ์จักสานจากเส้นพลาสติก	ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (การประกอบด้วยวัสดุอื่น, ลักษณะทั่วไป)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกตามข้อกำหนด มผช. เกี่ยวกับการประกอบด้วยวัสดุอื่นและลักษณะทั่วไป
	วิสาหกิจชุมชนผ้าทอพื้นเมืองบ้านวังวน ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย	ผลิตภัณฑ์จักสานจากกก	ผลิตภัณฑ์ยังไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (การเก็บริม, ลักษณะทั่วไป)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกตามข้อกำหนด มผช. เกี่ยวกับการเก็บริมและลักษณะทั่วไป
	กลุ่มจักสาน บ้านคลองมะแพลบ ตำบลศรีภิรมย์ อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก	ผลิตภัณฑ์จักสานจากเส้นพลาสติก	ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (การประกอบด้วยวัสดุอื่น, ลักษณะทั่วไป)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกตามข้อกำหนด มผช. เกี่ยวกับการประกอบด้วยวัสดุอื่นและลักษณะทั่วไป
	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านคลองน้ำคันเหนือ ตำบลซับเปิบ อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์	ผลิตภัณฑ์จักสานจากเส้นพลาสติก	ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (การเก็บริม การประกอบด้วยวัสดุอื่น, ลักษณะทั่วไป)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกตามข้อกำหนด มผช. เกี่ยวกับการประกอบด้วยวัสดุอื่นและลักษณะทั่วไป
	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพัฒนาอาชีพ บ้านคลองน้ำคัน ตำบลซับเปิบ อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์	ผลิตภัณฑ์จักสานจากเชือกไนลอน	ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (การประกอบด้วยวัสดุอื่น, ลักษณะทั่วไป)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกตามข้อกำหนด มผช. เกี่ยวกับการประกอบด้วยวัสดุอื่นและลักษณะทั่วไป

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ/ แนวทางแก้ไข
16 – 21 ตุลาคม 2559	กลุ่มหัตถกรรมทอผ้าขิดวัดโฆษา ตำบลห้วยไร่ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์	ผลิตภัณฑ์จักสานจากเส้นพลาสติก	ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (การประกอบด้วยวัสดุอื่น, ลักษณะทั่วไป)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกตามข้อกำหนด มผช. เกี่ยวกับการประกอบด้วยวัสดุอื่นและลักษณะทั่วไป
	กลุ่มชาววัง ตำบลพุเตย อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	ผลิตภัณฑ์จักสานจากเชือกมัดฟาง	ผลิตภัณฑ์ยังไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (ลักษณะทั่วไป)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกตามข้อกำหนด มผช. เกี่ยวกับลักษณะทั่วไป
	กลุ่มเจิดจรัส ตำบลท่าโรง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	ผลิตภัณฑ์จักสานจากเส้นพลาสติก	ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (การประกอบด้วยวัสดุอื่น, ลักษณะทั่วไป)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกตามข้อกำหนด มผช. เกี่ยวกับการประกอบด้วยวัสดุอื่นและลักษณะทั่วไป
24 – 27 พฤศจิกายน 2559	กลุ่มแม่บ้านทอเสื่อกกยกลาย ตำบลคำพระ อำเภอหัวตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ	ผลิตภัณฑ์จักสานจากกก	ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (การเคลือบเงา, การประกอบด้วยวัสดุอื่น)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกตามข้อกำหนด มผช. เกี่ยวกับการเคลือบเงาและประกอบด้วยวัสดุอื่น
	กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลหัวตะพาน อำเภอหัวตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ	ผลิตภัณฑ์จักสานจากกก	ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (ลวดลาย)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกตามข้อกำหนด มผช. เกี่ยวกับลวดลาย
	กลุ่มจักสานบ้านก่อ ตำบลดอนเมย อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ	ผลิตภัณฑ์จักสานจากกก	ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (ลักษณะทั่วไป, เส้นกก)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกตามข้อกำหนด มผช. เกี่ยวกับลักษณะทั่วไป, เส้นกก
	กลุ่มแม่บ้านทอผ้าห่มไหมพรมบ้านหวาย ตำบลสามัคคี อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร	ผลิตภัณฑ์จักสานจากกก	ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (การเคลือบเงา)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกตามข้อกำหนด มผช. เกี่ยวกับการเคลือบเงา
	กลุ่มทอเสื่อกก ตำบลโพนงาม อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร	ผลิตภัณฑ์จักสานจากกก	ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (การถักทอ และจักสาน)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกตามข้อกำหนด มผช. เกี่ยวกับการจักสาน
	กลุ่มพัฒนาอาชีพบ้านบ่อ ตำบลสำราญ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร	ผลิตภัณฑ์จักสานจากกก	ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (เส้นกก)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกตามข้อกำหนด มผช. เกี่ยวกับเส้นกก
	กลุ่มจักสานบ้านคำพระ ตำบลนานวล อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด	ผลิตภัณฑ์จักสานจากกก	ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์ มผช.(การประกอบด้วยวัสดุอื่น)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกตามข้อกำหนด มผช.เกี่ยวกับการประกอบด้วยวัสดุอื่น

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ/ แนวทางแก้ไข
24 – 27 พฤศจิกายน 2559	กลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากต้นไหล ตำบลนานวล อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด	ผลิตภัณฑ์จักสานจากกก	ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (การประกอบด้วยวัสดุอื่น)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึก ามข้อกำหนด มผช. เกี่ยวกับการประกอบด้วยวัสดุอื่น
	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานบ้านพระจันทร์ ตำบลบ้านฝาง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด	ผลิตภัณฑ์จักสานจากกก	ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (การประกอบด้วยวัสดุอื่น)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกตามข้อกำหนด มผช. เกี่ยวกับการประกอบด้วยวัสดุอื่น
	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีทอผ้า ตำบลอัคคะคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด	ผลิตภัณฑ์จักสานจากกก	ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (การประกอบด้วยวัสดุอื่น)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกตามข้อกำหนด มผช. เกี่ยวกับการประกอบด้วยวัสดุอื่น
22 – 24 มีนาคม 2560	นายประยูร ยืนสุข ตำบลโคคลาน อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว	ผลิตภัณฑ์จักสานจากกก	ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (ผลิตภัณฑ์เกิดเชื้อรา)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกการป้องกัน การเกิดเชื้อราในผลิตภัณฑ์จากกก
	นางสาวบัว ทับหัวหนอง ตำบลโคคลาน อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว	ผลิตภัณฑ์จักสานจากกก	ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (ผลิตภัณฑ์เกิดเชื้อรา)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกการป้องกันการเกิดเชื้อราในผลิตภัณฑ์จากกก
	นางสาวสงบ สุดทองมน ตำบลทัพเสด็จ อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว	ผลิตภัณฑ์จักสานจากผักตบชวา	ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (ผลิตภัณฑ์เกิดเชื้อรา)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกการป้องกันการเกิดเชื้อราในผลิตภัณฑ์จากกก
	นางสาวอรัญญา ภูมิเรศสุนทร ตำบลหนองม่วง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว	ผลิตภัณฑ์จักสานจากกก	ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านเกณฑ์ มผช. (ผลิตภัณฑ์เกิดเชื้อรา)	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกการป้องกัน การเกิดเชื้อราในผลิตภัณฑ์จากกก
6 – 8 พฤษภาคม 2560	กลุ่มทอเสื่อกก อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร	ผลิตภัณฑ์จักสานจากกก	ความรู้ในการย้อมสีเส้นกกด้วยสีธรรมชาติ	ให้คำปรึกษาเชิงลึกการย้อมสีผลิตภัณฑ์จักสานจากกกด้วยสีธรรมชาติ
	กลุ่มทอเสื่อกก บ้านคำตานา ตำบลทุ่งใหญ่ อำเภอทุ่งฝน จังหวัดอุดรธานี	ผลิตภัณฑ์จักสานจากกก	ความรู้ในการย้อมสีเส้นกกด้วยสีธรรมชาติ	ให้คำปรึกษาเชิงลึกการย้อมสีผลิตภัณฑ์จักสานจากกกด้วยสีธรรมชาติ

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ/ แนวทางแก้ไข
6 – 8 พฤษภาคม 2560	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านโนนสะอาด ตำบลนาแพง อำเภอโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น	ผลิตภัณฑ์จักสานจากกก	ความรู้ในการย้อมสีเส้นกกด้วยสีธรรมชาติ	ให้คำปรึกษาเชิงลึกการย้อมสีผลิตภัณฑ์จักสานจากกกด้วยสีธรรมชาติ
20 – 21 กรกฎาคม 2560	กลุ่มอาชีพสตรีทำเครื่องประดับ เทศบาลเมืองอ่างทอง ตำบลย่านซื่อ อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง	ผลิตภัณฑ์ทำเครื่องประดับจากเส้นใยพืช	ความรู้ในการย้อมสีเส้นกกด้วยสีธรรมชาติ	ให้คำปรึกษาเชิงลึกการย้อมสีผลิตภัณฑ์จักสานจากกกด้วยสีธรรมชาติ

สรุปผลการดำเนินงานโครงการ

สรุปผลการดำเนินงานโครงการการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผลิตภัณฑ์จักสาน ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยีและให้คำปรึกษาเชิงลึก (ราย)		จำนวนสินค้า OTOP ที่เข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐาน (ผลิตภัณฑ์)	
	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
7 จังหวัด ได้แก่ อุดรธานี พะเยา นครศรีธรรมราช พัทลุง สระแก้ว สกลนคร และอ่างทอง	150	183	20	10 (ส่วนที่เหลือจะไปดำเนินการเร่งรัดในปีงบประมาณ 2561)

ข้อมูลถึง ณ วันที่ 30 กันยายน 2560

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการฯ

1. สมาชิกกลุ่มผู้ประกอบการ มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกร หากเป็นช่วงฤดูทำนาหรือเก็บเกี่ยวผลผลิต จะไม่สะดวกในการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ร่วมกับกรมวิทยาศาสตร์บริการ เช่น การฝึกอบรมและการเข้าสู่กระบวนการขอรับการรับรอง ทำให้ล่าช้า

2. กลุ่มผู้ประกอบการมีหน่วยงานหลายหน่วยงานลงพื้นที่มาให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ ทำให้การดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรมวิทยาศาสตร์บริการทำได้ไม่เต็มที่

ข้อเสนอแนะ

ประสานงานกับกลุ่มผู้ประกอบการ เพื่อกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมและไม่กระทบต่ออาชีพหลัก

ประมวลภาพการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้ประกอบการในพื้นที่อำเภอทุ่งฝน จังหวัดอุดรธานี

ประมวลภาพการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้ประกอบการในพื้นที่อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

ประมวลภาพการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้ประกอบการในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ประมวลภาพการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้ประกอบการในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง

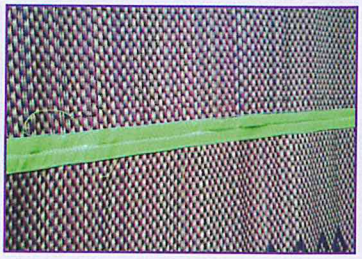

ประมวลภาพการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้ประกอบการในพื้นที่อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่กลุ่มจักสานหมวกไม้ไผ่บ้านเด่นพัฒนา และกลุ่มไม้ไผ่ขดบ้านผาสิงห์ จังหวัดน่าน

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่วิสาหกิจชุมชนผลิตและแปรรูปการเกษตรบ้านคลองโบสถ์
และวิสาหกิจชุมชน ผ้าทอพื้นเมืองบ้านวังวน จังหวัดสุโขทัย

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่กลุ่มจักสานบ้านคลองมะแพลบ จังหวัดพิษณุโลก

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านคลองน้ำคันเหนือ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพัฒนาอาชีพบ้านคลองน้ำคัน
กลุ่มหัตถกรรมทอผ้าขิดวัดโฆษา กลุ่มชาววัง และกลุ่มเจิดจรัส จังหวัดเพชรบูรณ์

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่กลุ่มแม่บ้านทอเสื่อกกยกลาย กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และกลุ่มจักสานบ้านก่อ จังหวัดอำนาจเจริญ

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่กลุ่มแม่บ้านทอผ้าห่มไหมพรมบ้านหวาย กลุ่มทอเสื่อกก
และกลุ่มพัฒนาอาชีพบ้านบ่อ จังหวัดยโสธร

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่กลุ่มจักสานบ้านคำพระ กลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากต้นไหล
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานบ้านพระจันทร์ และวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีทอผ้า จังหวัดร้อยเอ็ด

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่กลุ่มนายประยูร ยืนสุข กลุ่มนางสาวบัว ทับหัวหนอง
กลุ่มนางสาวสงบ สุดทองมน และกลุ่มนางสาวอรัญญา ภูมิเรศสุนทร จังหวัดสระแก้ว

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่กลุ่มทอเสื่อกก จังหวัดสกลนคร

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่กลุ่มทอเสื่อกกบ้านคำตานา จังหวัดอุดรธานี

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านโนนสะอาด จังหวัดขอนแก่น

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่กลุ่มอาชีพสตรีทำเครื่องประดับเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

โครงการการพัฒนาคุณภาพกระดาษหัตถกรรมสู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

กระดาษหัตถกรรม หรือกระดาษทำด้วยมือ จะผลิตจากวัตถุดิบในท้องถิ่นของแต่ละพื้นที่ เช่น ปอสา ฟางข้าว ผักตบชวา เปลือกข้าวโพด เป็นต้น โดยกระดาษหัตถกรรมและผลิตภัณฑ์จากกระดาษหัตถกรรมจัดเป็นสินค้าหัตถกรรมที่มีคุณค่า มีรูปแบบที่หลากหลาย มีความเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่โดดเด่น ซึ่งนอกจากจะอนุรักษ์เป็นมรดกทางวัฒนธรรมแล้ว ยังสามารถพัฒนาให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนตามนโยบายหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) และอุตสาหกรรมขนาดเล็กและขนาดกลาง (SMEs) ซึ่งมีความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

กรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) จึงมีความต้องการสนับสนุนให้กลุ่มผู้ผลิตกระดาษหัตถกรรมในภาคเหนือและภาคกลางยื่นขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เกี่ยวข้องมากขึ้นพร้อมทั้งพัฒนาคุณภาพกระดาษหัตถกรรมที่ผลิตให้ตรงกับข้อกำหนดของมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อเป็นการยกระดับความสามารถการผลิตของผู้ประกอบการให้เข้มแข็งสามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกันกรมวิทยาศาสตร์บริการมีองค์ความรู้ในการปรับปรุงคุณภาพกระดาษหัตถกรรม เพื่อให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนและความต้องการของลูกค้า รวมทั้งสามารถลดต้นทุนการผลิตและสามารถนำกระดาษหัตถกรรมที่ผลิตได้ไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์สร้างผลกำไรให้แก่ผู้ประกอบการมากยิ่งขึ้น จึงตั้งหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดองค์ความรู้ดังกล่าวให้แก่กลุ่มผู้ผลิตกระดาษหัตถกรรมและผู้สนใจทั่วไป เพื่อเป็นการส่งเสริมการผลิตกระดาษหัตถกรรมและผลิตภัณฑ์ให้เข้มแข็งและยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมการยื่นขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)
2. ถ่ายทอดเทคโนโยลีกระบวนการผลิตกระดาษหัตถกรรมเพื่อเพิ่มคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์จากกระดาษหัตถกรรม

ผลการดำเนินงาน

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ/สัมมนา/ถ่ายทอดเทคโนโลยี

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
1	18-20 มกราคม 2560	การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์กระดาษผักตบชวา	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบางม่วง ตำบลบางม่วง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี	50
2	24-25 มกราคม 2560	การพัฒนากระบวนการผลิตกระดาษสาด้วยเยื่อชานอ้อย	กลุ่มสันป่าตอง ตำบลมะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่	33

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
3	15-16 กุมภาพันธ์ 2560	การพัฒนาผลิตภัณฑ์กระดาษรีไซเคิลจากเศษกล่องนมและกล่องกระดาษ	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์หมู่บ้านเด็กตำบลวังด้ง อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี	30

ภาพการจัดฝึกอบรม อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

ภาพการจัดฝึกอบรม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ภาพการจัดฝึกอบรม อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการเพื่อแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์

จากการที่กลุ่มวัสดุธรรมชาติและเส้นใย ได้จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการจำนวน 3 หลักสูตร ดังนี้ (1) หลักสูตรการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์กระดาษผักตบชวา ให้แก่ผู้ประกอบการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบางม่วง ตำบลบางม่วง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ในวันที่ 18-20 มกราคม 2560 (2) หลักสูตรการพัฒนากระบวนการผลิตกระดาษสาด้วยเยื่อชานอ้อยให้แก่ผู้ประกอบการ กลุ่มสันป่าตอง ตำบลมะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ในวันที่ 24-25 มกราคม 2560 และ (3) หลักสูตรการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระดาษรีไซเคิลจากเศษกล่องนมและกล่องกระดาษให้แก่ผู้ประกอบการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์หมู่บ้านเด็ก ตำบลวังด้ง อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ในวันที่ 15-16 กุมภาพันธ์ 2560 ทำให้ผู้ประกอบการมีการพัฒนาคุณภาพกระดาษหัตถกรรมดีขึ้นแต่ยังพบปัญหาในบางจุด คือ ความสม่ำเสมอของสี ความเรียบและความสม่ำเสมอของแผ่นกระดาษยังไม่ดีเท่าที่ควร และผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากกระดาษหัตถกรรมยังมีคุณภาพไม่ดีพอตรงกับความต้องการของผู้บริโภค ทางวัสดุธรรมชาติและเส้นใย จึงได้ลงพื้นที่เพื่อให้คำปรึกษาเชิงลึกเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้กระดาษหัตถกรรมและผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้มีคุณภาพตรงกับข้อกำหนดของมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนและความต้องการของตลาด

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ/ แนวทางแก้ไข
19-21 เมษายน 2560	กลุ่มสันป่าตอง ตำบลมะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่	กระดาษสา	ลดต้นทุนการผลิต โดยการหาวัสดุอื่นทดแทนเยื่อใยยาวที่นำเข้าจากต่างประเทศในราคาสูง	ใช้เยื่อชานอ้อยที่ผลิตในประเทศราคาถูกกว่าทดแทนเยื่อใยยาวที่นำเข้าจากต่างประเทศในราคาสูง
24-25 เมษายน 2560	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบางม่วง ตำบลบางม่วง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี	- กระดาษผักตบชวา - ภาพนูนต่ำจากกระดาษผักตบชวา	1. แผ่นกระดาษผักตบชวาเกิดการหดตัว 2. การลงสีของภาพนูนต่ำไม่สม่ำเสมอและหลุดลอกง่าย	1. ตรวจสอบจุดบกพร่องของกระบวนการผลิต 2. ปรับปรุงกระบวนการตากแผ่นกระดาษในที่เหมาะสม แทนการตากแดด เพื่อลดการหดตัว 3. ปรับปรุงกระบวนการฟอกย้อมสีให้มีความสม่ำเสมอ และติดทนนานมากขึ้น
1-3 พฤษภาคม 2560	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์หมู่บ้านเด็ก ตำบลวังด้ง อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี	- กระดาษรีไซเคิล - วัสดุตกแต่งประเภทปูนซีเมนต์ผสมเยื่อกระดาษรีไซเคิล	1. สีของกระดาษไม่สม่ำเสมอ 2. วัสดุตกแต่งประเภทปูนซีเมนต์ผิวไม่เรียบเกิดรอยฟองอากาศ	1. ตรวจสอบจุดบกพร่องของกระบวนการผลิต 2. ปรับปรุงกระบวนการฟอกย้อมสีให้มีความสม่ำเสมอ และติดทนนานมากขึ้น 3. ปรับปรุงเทคนิคการเทปูนซีเมนต์ผสมเยื่อกระดาษรีไซเคิลลงแบบเพื่อไม่ให้เกิดรอยฟองอากาศ

ภาพการลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึก อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ภาพการลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึก อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

ภาพการลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึก อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพกระดาษหัตถกรรมสู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน จากการการถ่ายทอดเทคโนโลยีโดยการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่ผู้ประกอบการกระดาษหัตถกรรมในพื้นที่ภาคเหนือ และภาคกลางจำนวน 3 ครั้ง และลงพื้นที่เพื่อให้คำปรึกษาเชิงลึกและแก้ไขปัญหาผลิตภัณฑ์ได้ สรุปผลดังตาราง

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ราย)		จำนวนสินค้า OTOP ที่เข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐาน (ผลิตภัณฑ์)	
	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
จังหวัดเชียงใหม่ นนทบุรี และกาญจนบุรี	90	116	8	8

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการฯ

1. ผู้ประกอบการผลิตกระดาษหัตถกรรมมีความแตกต่าง หลากหลาย และมีกระบวนการผลิต ความประณีต และจุดเด่นแตกต่างกัน ทำให้มีความตั้งใจในการพัฒนาปรับปรุงแตกต่างกัน

2. ผู้ประกอบการบางรายยังใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีแบบเก่าในกระบวนการผลิต ทำให้การรับเทคโนโลยีจาก วศ. มีความยุ่งยากและใช้เวลานานกว่าปกติ

3. ผู้ประกอบการไม่เห็นความสำคัญและไม่มีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนกระดาษหัตถกรรม

4. ผู้ประกอบการบางรายประสบปัญหาความพร้อมของสถานที่ และอุปกรณ์ในการผลิตกระดาษหัตถกรรม รวมถึงปัญหาหาด้านเงินทุน ทำให้ไม่สามารถเข้าสู่กระบวนการยื่นขอการรับรองมาตรฐานได้

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้ประกอบการต้องการหาทางลดต้นทุนการผลิตกระดาษหัตถกรรม และการพัฒนาลวดลายของผลิตภัณฑ์ ดังนั้น กรมวิทยาศาสตร์บริการ ควรมีงานวิจัยเพื่อลดต้นทุนการผลิตกระดาษ และพัฒนาลวดลายของผลิตภัณฑ์

2. ผู้ประกอบการต้องการผลิตกระดาษหัตถกรรมจากวัตถุดิบชนิดอื่นๆ เช่น เศษผ้า ดังนั้น กรมวิทยาศาสตร์บริการ ควรมีวิจัยในการผลิตกระดาษหัตถกรรมจากวัตถุดิบชนิดอื่นเพื่อป้องกันการขาดแคลนวัตถุดิบในอนาคต

3. นอกจากการส่งเสริมเพื่อพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์กระดาษหัตถกรรมให้ได้มาตรฐานและตรงตามความต้องการของลูกค้าแล้ว ควรเร่งส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าทางออนไลน์เพื่อเป็นการเพิ่มยอดขายของผู้ประกอบการอีกทางหนึ่งด้วย

4. กรมวิทยาศาสตร์บริการ ควรติดตามปัญหาและความต้องการของผู้ประกอบการ เพื่อช่วยแก้ปัญหาและต่อยอดความรู้ของผู้ประกอบการ ถึงแม้ผู้ประกอบการจะได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนแล้ว

โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเซรามิก OTOP ให้ได้มาตรฐาน

จากข้อมูลของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ได้รวบรวมรายชื่อ สินค้าเซรามิกที่มีการยื่นขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) พบว่า รายการที่ไม่ผ่านส่วนใหญ่ คือ ลักษณะทั่วไป การรั่วซึม การดูดซึมน้ำ เคลือบรานและลวดลาย ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนมาจากกระบวนการผลิตที่ทำให้สินค้ามีตำหนิ เกิดการแตกร้าว และทำให้เกิดการรั่วซึมได้ นอกจากนั้น ผู้ประกอบการสินค้า OTOP ยังขาดการพัฒนารูปแบบให้มีความหลากหลาย ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนส่งผลให้สินค้าเซรามิกขาดโอกาสทางการตลาด

กรมวิทยาศาสตร์บริการ มีหน่วยงานวิจัยพัฒนาทางด้านเซรามิก สามารถให้คำปรึกษาแนะนำแก้ไขปัญหาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการ SMEs และชุมชน เพื่อให้สามารถผลิตสินค้าที่ผ่านการทดสอบตามมาตรฐาน และมีผลงานวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเซรามิกเป็นจำนวนมากพร้อมถ่ายทอดให้แก่ผู้ประกอบการ นำไปพัฒนาปรับปรุงกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น หรือนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ให้มีมูลค่าเพิ่ม ช่วยให้สินค้าเซรามิกมีคุณภาพและได้มาตรฐาน

กรมวิทยาศาสตร์บริการ โดยสำนักเทคโนโลยีชุมชน จึงได้จัดทำโครงการพัฒนากระบวนการผลิต เพื่อรองรับมาตรฐานสากล โดยนำองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ประกอบการนำไปพัฒนากระบวนการผลิตเพื่อพัฒนาคุณภาพสินค้าและผลักดันให้ผู้ประกอบการนำสินค้าเข้าสู่กระบวนการขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ตลอดจนพัฒนารูปแบบสินค้าใหม่ เพื่อขยายโอกาสทางการตลาด และเตรียมความพร้อมให้สามารถแข่งขันในตลาดอาเซียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการให้สามารถผลิตเซรามิกที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
2. เพื่อผลักดันสินค้าเซรามิกให้ยื่นขอการรับรองมาตรฐานนผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)

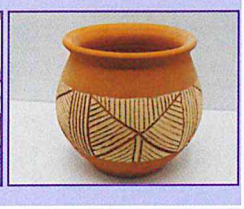
ผลการดำเนินงาน

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ/สัมมนา/ถ่ายทอดเทคโนโลยี

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
1	22-23 พฤศจิกายน 2559	เทคนิคการตกแต่งผลิตภัณฑ์เซรามิกเนื้อดินแดง	กลุ่มเฮือนเครื่องปั้น ตำบลป่าง้ิว อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย	31
	   			
2	24-25 พฤศจิกายน 2559	เทคนิคการตกแต่งผลิตภัณฑ์เซรามิกเนื้อดินแดง	กลุ่มเครื่องปั้นดินเผาสุนันทา ตำบลดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา	33
	   			
3	20-22 ธันวาคม 2559	พัฒนาเทคนิคการทำผลิตภัณฑ์เซรามิกสโตนแวร์	กลุ่มสตูลดินเผา ตำบลควนขัน อำเภอเมือง จังหวัดสตูล	34
	   			

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการเพื่อแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ/แนวทางแก้ไข
14 – 15 กุมภาพันธ์ 2560	กลุ่มเครื่องปั้นดินเผาบ้านกลางก้าวหน้า จังหวัดนครพนม (จำนวนผู้เข้ารับการปรึกษาเชิงลึก16 ราย)	ครก, กระถาง, แจกัน, ของประดับตกแต่ง	1. ต้องการเทคนิคตกแต่งผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่า 2. การทำแบบพิมพ์และการบำรุงรักษาเตาเผา	1. สอนเทคนิคการออกแบบวัสดุตกแต่งลวดลาย การทำวัสดุตกแต่งลวดลายด้วยเนื้อดินท้องถิ่น 2. สอนเทคนิคการทำต้นแบบจานด้วยปูนปลาสเตอร์ การทำแบบพิมพ์ซิลิโคน 3. สอนการซ่อมแซมและบำรุงรักษาเตาเผาแก๊ส
	  			

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ/แนวทางแก้ไข
13 มีนาคม 2560 (จำนวนผู้เข้ารับการปรึกษาเชิงลึก 10 ราย)	กลุ่มเครื่องปั้นดินเผาบ้านหม้อ จังหวัดมหาสารคาม 	ผลิตภัณฑ์ดินแดง 	ต้องการเทคนิคตกแต่งผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่า 	สอนเทคนิคการออกแบบวัสดุตกแต่งลวดลาย การทำวัสดุตกแต่งลวดลายด้วยเนื้อดินท้องถิ่น
27 – 30 มีนาคม 2560 (จำนวนผู้เข้ารับการปรึกษาเชิงลึก 10 ราย)	1. โรงงานปั้นงานเซรามิก จังหวัดลำปาง 2. โรงงานโมเดลเลอร์เซรามิก ดีไซด์ จังหวัดลำปาง 3. โรงงานกิตติโรจน์ จังหวัดลำปาง 4. โรงงานน้ำดินดีไซด์ จังหวัดลำปาง 5. โรงงานวุฒิชัย จังหวัดลำปาง	ผลิตภัณฑ์เซรามิก 	ปรับปรุงประสิทธิภาพในการเผาไหม้ของเตาแก๊ส	สอนเทคนิคการใช้เครื่องมือมาตรฐานวัดอุณหภูมิและวิเคราะห์การเผาไหม้ พร้อมทั้งปรับปรุงสัดส่วนเชื้อเพลิงกับอากาศ
20 – 21 เมษายน 2560 และ 29 - 30 มิถุนายน 2560 (จำนวนผู้เข้ารับการปรึกษาเชิงลึก 10 ราย)	กลุ่มเซรามิกบ้านหาดส้มแป้น จังหวัดระนอง	ผลิตภัณฑ์เซรามิก ของประดับตกแต่ง เครื่องใช้และภาชนะบนโต๊ะอาหาร 	ต้องการผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ เพื่อเพิ่มมูลค่า	1. สอนเทคนิคการเตรียมน้ำดิน การหล่อผลิตภัณฑ์ การตกแต่งผลิตภัณฑ์เซรามิกกลิ่นหอม 2. สอนเทคนิคการเตรียมเนื้อดิน การทำแบบพิมพ์สำหรับการหล่อแบบ 3. สอนเทคนิคการขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ และการทำต้นแบบถ้วยกาแฟด้วยซิลิโคน
22-23 พฤษภาคม 2560	1. กลุ่มประติมากรรมดินเผาบ้านป่าตาล 2. กลุ่มเครื่องปั้นดินเผาบ้านกวน จังหวัดเชียงใหม่ (จำนวนผู้เข้ารับการปรึกษาเชิงลึก 9 ราย)	ผลิตภัณฑ์ดินเผา ตุ๊กตา, หม้อน้ำ 	ต้องการเทคนิคการตกแต่งผลิตภัณฑ์ เทคนิคการขึ้นรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ 	1. สอนเทคนิคการขึ้นรูปวัสดุตกแต่งลวดลายเครื่องปั้นดินเผาด้วยเนื้อดินท้องถิ่น 2. สอนเทคนิคการขึ้นรูปอุปกรณ์ให้น้ำสำหรับไม้กระถาง 3. สอนเทคนิคการเตรียมเนื้อดิน การขึ้นรูปตุ๊กตาดินเผาน้ำหนักเบา

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ/ แนวทางแก้ไข
22 – 23 มิถุนายน 2560	กลุ่มปั้นชะปี๊ะดงหลวง จังหวัดลำพูน (จำนวนผู้เข้ารับการปรึกษาเชิงลึก 1 ราย)	ผลิตภัณฑ์ดินเผาของประดับตกแต่ง 	ต้องการเทคนิคการตกแต่งด้วยเคลือบ	สอนเทคนิคการเตรียมเคลือบศิลาดล และการนำเคลือบไปใช้งาน
4 - 7 กรกฎาคม 2560	1. กลุ่มตุ๊กตาชาววัง บ้านบางเสด็จ จังหวัดอ่างทอง 2. กลุ่มบ้านดินมดแดง จังหวัดลพบุรี 3. กลุ่มเฮือนปฏิมา จังหวัดพะเยา 4. กลุ่มสุขสันต์เซรามิก จังหวัดพะเยา 5. กลุ่มพญาดิน จังหวัดพะเยา (จำนวนผู้เข้ารับการปรึกษาเชิงลึก5 ราย)	- ผลิตภัณฑ์ดินเผา - ผลิตภัณฑ์เซรามิก - ของประดับตกแต่ง 	ปรับปรุงประสิทธิภาพในการเผาไหม้ของเตาแก๊ส	สอนเทคนิคการใช้เครื่องมือมาตรฐานวัดอุณหภูมิและวิเคราะห์การเผาไหม้ พร้อมทั้งปรับปรุงสัดส่วนเชื้อเพลิงกับอากาศ
3 – 5 สิงหาคม 2560	กลุ่มมะยมเม็ดดินเผา จังหวัดกาญจนบุรี (จำนวนผู้เข้ารับการปรึกษาเชิงลึก 7 ราย) 	- ผลิตภัณฑ์ดินเผา - เม็ดดินเผา 	ต้องการเทคนิคการขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ รูปแบบกระถาง 	สอนเทคนิคการทำแบบพิมพ์ปูนปลาสเตอร์สำหรับการขึ้นรูปโดยวิธีหล่อแบบ และวิธีอัดแบบ การเตรียมเนื้อดินและน้ำดินสำหรับขึ้นรูปผลิตภัณฑ์

สรุปผลการดำเนินงาน

โครงการพัฒนากระบวนการผลิตเซรามิกเพื่อรองรับมาตรฐานสากล

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ราย)		จำนวนสินค้า OTOP ที่เข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐาน (ผลิตภัณฑ์)	
	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
9 จังหวัด ได้แก่ พะเยา เชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง มหาสารคาม นครพนม ระนอง ลพบุรีและอ่างทอง	150	166	15	15

ข้อมูลถึง ณ วันที่ 30 กันยายน 2560

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการ

1. ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญกับการขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) เนื่องจากผู้ประกอบการเข้าใจว่าไม่มีผลต่อการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และมีความยุ่งยากในการยื่นขอ
2. ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยึดติดกับกระบวนการผลิตแบบเดิมๆ ทำให้ไม่สามารถผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีวิธีการผลิตแตกต่างจากเดิม
3. ผู้ประกอบการขาดประสบการณ์ในการทำตลาดใหม่สำหรับผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่
4. ผู้ประกอบการขาดงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องมือเพื่อช่วยเตรียมเนื้อดินให้มีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. กรมวิทยาศาสตร์บริการต้องชี้แจงให้ผู้ประกอบการเข้าใจถึงมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนเป็นเครื่องมือในการบอกถึงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ช่วยทำให้ผู้บริโภคมั่นใจในสินค้า
2. ผู้ประกอบการควรจัดกิจกรรมการศึกษาดูงานจากผู้ประกอบการรายอื่นที่ประสบความสำเร็จในการผลิตผลิตภัณฑ์นวัตกรรม เพื่อนำความรู้กลับมาประยุกต์ใช้กับการทำงานของกลุ่ม
3. กรมวิทยาศาสตร์บริการจะประสานหน่วยงานในท้องถิ่น เช่น เทศบาล อบต. ในเรื่องการทำช่องทางจำหน่ายสินค้าออนไลน์
4. แนะนำให้ผู้ประกอบการทำโครงการเสนอของบประมาณจากหน่วยงานในท้องถิ่น

โครงการพัฒนาเทคโนโลยีการจัดการวัสดุเหลือทิ้งสำหรับผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทเครื่องจักสานจากกระจูดและกก

กระจูดและกกจัดเป็นพืชที่อยู่ในตระกูลเดียวกัน กระจูดเป็นวัชพืชที่เจริญเติบโตเป็นกลุ่มใหญ่ในแหล่งน้ำธรรมชาติหรือในระบบนิเวศพื้นที่ตามแนวชายฝั่งและบึงมีน้ำขังตลอดปี พบได้ในพื้นที่ภาคใต้และภาคตะวันออกของประเทศไทย ส่วนกกพบได้ในทุกภูมิภาคของประเทศไทย ด้วยคุณสมบัติของลำต้นกระจูดและกกที่สามารถทำให้เป็นเส้น เป็นแฉก เป็นริ้วได้ จึงนิยมนำมาทำเครื่องจักสาน ปัจจุบันนอกจากการจำหน่ายในประเทศแล้วยังมีหลายประเทศสนใจสั่งซื้อผลิตภัณฑ์จักสานจากกระจูดและกกจากประเทศไทย แต่เนื่องจากการผลิตผลิตภัณฑ์จักสานจากกระจูดยังขาดการจัดการและการกำจัดของเสียที่เหมาะสม ส่งผลให้ลูกค้าต่างประเทศหลายรายชะลอการสั่งซื้อผลิตภัณฑ์จักสานจากกระจูดและกก และจากการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมจากผู้ประกอบการ OTOP ด้านสิ่งทอ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ของคณะทำงานโครงการบำบัดสีในน้ำทิ้งจากสถานประกอบการด้านสิ่งทอ กรมวิทยาศาสตร์บริการ พบว่าผู้ประกอบการ OTOP ประเภทเครื่องจักสานในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และพื้นที่ภาคใต้หลายราย มีความต้องการเทคโนโลยีการจัดการและการกำจัดของเสียอย่างง่าย ต้นทุนต่ำและมีประสิทธิภาพดีเพื่อเตรียมความพร้อมในการส่งออกสินค้าสู่ตลาดต่างประเทศ

กระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์จักสานจากกระจูดและกก ก่อให้เกิดของเสีย คือ เศษกระจูดและเศษกกที่เหลือจากการจักสาน ที่ถูกนำไปกองทิ้งไว้หรือเผาอย่างไม่ถูกวิธี ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมตามมา นอกจากปัญหาเศษกระจูดและเศษกกที่ยังขาดการจัดการที่เหมาะสมแล้ว การผลิตผลิตภัณฑ์จักสานจากกระจูดและกกยังก่อให้เกิดน้ำเสีย จากกระบวนการย้อมสีกระจูดและกกด้วยสีเคมี และน้ำเสียที่เกิดขึ้นถูกปล่อยลงสู่แหล่งน้ำและแหล่งดินธรรมชาติในบริเวณท้องถิ่นนั้นๆ โดยไม่ได้รับการบำบัดอย่างถูกวิธีก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมตามมา

โครงการนี้จึงมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาเตาชีวมวลมลพิษต่ำสำหรับต้มสีย้อมโดยใช้เศษกระจูดและเศษกกเป็นเชื้อเพลิง ตลอดจนพัฒนาเทคโนโลยีการบำบัดน้ำเสียอย่างง่ายและประหยัด โดยเน้นการจัดการแบบครบวงจรในพื้นที่ที่กำลังประสบปัญหาจริง และมีความต้องการการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการจัดการและกำจัดของเสียที่เกิดขึ้น พื้นที่ดังกล่าวคือ จังหวัดพัทลุง และจังหวัดอุบลราชธานี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเตาชีวมวลมลพิษต่ำสำหรับต้มสีย้อม ชนิดใช้เชื้อเพลิงจากเศษกระจูดและเศษกก เพื่อทดแทนการใช้ถ่านและฟืน
2. เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการบำบัดน้ำเสียจากการย้อมสีเคมีอย่างง่ายสำหรับผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผลิตภัณฑ์จักสานจากกระจูดและกก
3. นำเทคโนโลยีการจัดการเศษกระจูดและเศษกก และการบำบัดน้ำเสียที่พัฒนาขึ้น ไปประยุกต์ใช้กับผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผลิตภัณฑ์จักสานจากกระจูดและกก

ผลการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาเทคโนโลยีการจัดการวัสดุเหลือทิ้งสำหรับผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทเครื่องจักสานจากกระจูดและกก (60OTOP4) เป็นโครงการต่อเนื่อง 2 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ถึง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้ดำเนินการออกแบบระบบบำบัดน้ำเสียจากการย้อมสีอย่างง่ายสำหรับครัวเรือน และออกแบบเตาชีวมวลมลพิษต่ำสำหรับต้มสีย้อม ชนิดใช้เชื้อเพลิงจากเศษกระจูดและเศษกกเพื่อทดแทนการใช้ถ่านและฟืน และได้จัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการจัดการวัสดุเหลือทิ้งสำหรับผลิตภัณฑ์ชุมชน ประเภทเครื่องจักสานจากกระจูด จำนวน 3 ครั้ง ในพื้นที่ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการเศษกระจูดและการบำบัดน้ำเสียแก่ผู้ประกอบการ OTOP ประเภทเครื่องจักสานจากกระจูด และเพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม อันจะนำไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ระบบบำบัดน้ำเสียจากการย้อมสีอย่างง่ายสำหรับครัวเรือน ออกแบบโดยกรมวิทยาศาสตร์บริการ

เตาชีวมวลมลพิษต่ำสำหรับต้มสีย้อม ออกแบบโดยกรมวิทยาศาสตร์บริการ

การสำรวจข้อมูลผู้ประกอบการ

การดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 คณะทำงานโครงการฯ ได้ลงพื้นที่อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เพื่อเก็บข้อมูลด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม เก็บตัวอย่างเศษกระจูด และเก็บตัวอย่างน้ำเสีย ในสถานประกอบการ OTOP ประเภทเครื่องจักสานจากกระจูด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	การจัดการสิ่งแวดล้อม	พื้นที่
29 พฤศจิกายน 2560	กลุ่มบ้านต้นกระจูด นางวรรณเพ็ญ จันทรเสน ประธานกลุ่ม 	1. ตะกร้าจักสานกระจูด 2. กระเป๋าร้อยสานพันกระจูด 3. แจกันกระจูด 4. กล่องอเนกประสงค์ 5. กระจาด 6. หมวกกลมใหญ่ 7. ชะลอม 8. รองเท้ากระจูด	1. ไม่มีการบำบัดน้ำเสียจากการย้อมสีกระจูด 2. มีเศษกระจูดเหลือทิ้งจำนวนมากทิ้งบริเวณบ้าน 3. มีความต้องการจัดการสิ่งแวดล้อม อย่างเป็นระบบ เพื่อขอการรับรองมาตรฐาน Green Production	139 หมู่ 2 ตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	การจัดการสิ่งแวดล้อม	พื้นที่
29 พฤศจิกายน 2560	กลุ่มแม่บ้านเกษตรปลายตรอกร่วมใจ (โรงฟาง) นางปราณี บัวแก้ว ประธานกลุ่ม 	1. กล่องเหลี่ยมจักสานกระจูด 2. กระจาดชุดรีจักสานกระจูด 3. ตะกร้ากระจูดมีฝาปิด 4. ที่ใส่ปากกาจักสานกระจูด 5. กระบุงจักสานกระจูด	1. มีระบบบำบัดน้ำเสียกลางแบบการกรองอย่างง่าย แต่ไม่สะดวกในการใช้งานปัจจุบันไม่ใช้แล้ว 2. มีเศษกระจูดเหลือทิ้งจำนวนมากนำไปทิ้งตามท้องนา 3. มีความต้องการระบบบำบัดน้ำเสีย	221 หมู่ 9 ตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
30 พฤศจิกายน 2560	กลุ่มบายใจเลน้อย นายพิริยะ พรหมแก้ว ประธานกลุ่ม 	1. กระเป๋ากระจูด 2. กล่องกระจูด 3. เสื่อกระจูดอเนกประสงค์ 4. กระจาดกระจูด 5. หมวกกระจูด 6. รองเท้ากระจูด	1. น้ำเสียจากการย้อมสีกระจูดทิ้งลงดินโดยไม่ได้รับการบำบัด 2. มีเศษกระจูดเหลือทิ้งจำนวนมาก นำไปทิ้งตามท้องนา 3. มีความต้องการระบบบำบัดน้ำเสีย	9 หมู่ 5 ตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
30 พฤศจิกายน 2560	กลุ่มหัตถกรรมกระจูดวรรณี นางวรรณี เซ่งงวด ประธานกลุ่ม 	1. กล่องกระดาษชำระ 2. กระจาดกระจูด 3. หมวกกระจูด 4. รองเท้ากระจูด 5. กล่องเหลี่ยมจักสานกระจูด 6. กระเป๋าร้อยสานพันกระจูด	1. มีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ได้รับประกาศนียบัตรการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม 2. พบเศษกระจูดและขยะบริเวณย้อมสีกระจูดบ้าง 3. ระบบบำบัดน้ำเสียเป็นระบบตกตะกอนด้วยสารเคมี แต่มีสภาพไม่พร้อมใช้งาน	152 หมู่ 10 ตำบลพนางตุง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
1 ธันวาคม 2560	กลุ่มกระจูดบ้านโคกเมา นางอรุณ มาเอียด ประธานกลุ่ม 	1. หมอนหนุน–หมอนอิง 2. กล่องกระดาษชำระ 3. เสื่อยกดอก 4. เสื่ออัดฟองน้ำยางพารา	1. ไม่มีการบำบัดน้ำเสียจากการย้อมสีกระจูด 2. มีเศษกระจูดเหลือทิ้งจำนวนมาก ทิ้งบริเวณบ้าน 3. มีความต้องการจัดการสิ่งแวดล้อม อย่างเป็นระบบเพื่อขอการรับรองมาตรฐาน Green Production และรองรับการส่งออกในอนาคต	48 หมู่ 8 ตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	การจัดการสิ่งแวดล้อม	พื้นที่
1 ธันวาคม 2560	กลุ่มชุมชนหมู่ 1 คุณสมทรง บุญชู ประธานกลุ่ม 	1. กระเป๋ากระจูด 2. กล่องเอนกประสงค์ 3. หมวกกลมใหญ่ 4. ชะลอมม้วนปากแบบชุด 5. ชะลอมใส่ผ้าชนิดมีฝา	1. มีพื้นที่ติดกับทะเลน้อยและน้ำจากทะเลน้อยท่วมถึงเกือบทั้งปี 2. มีระบบบำบัดน้ำเสียแบบการกรองอย่างง่าย ปัจจุบันไม่ได้ใช้งาน 3. ไม่มีการจัดการสิ่งแวดล้อม 4. น้ำเสียจากการย้อมสีกระจูดถูกทิ้งลงทะเลน้อยโดยไม่ได้รับการบำบัด 5. มีเศษกระจูดจำนวนมากทิ้งอยู่ใต้ถุนบ้านซึ่งน้ำท่วมถึง	หมู่ 1 ตำบลพนางตุง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ

โครงการพัฒนาเทคโนโลยีการจัดการวัสดุเหลือทิ้งสำหรับผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทเครื่องจักสานจากกระจูดและกก (60OTOP4) สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้มีการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในพื้นที่อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จำนวน 3 ครั้ง

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
1	29-30 เมษายน 2560 	การจัดการวัสดุเหลือทิ้งสำหรับผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทเครื่องจักสานจากกระจูด ในสถานประกอบการ OTOP ประเภทเครื่องจักสานจากกระจูด **หัวข้อการบรรยาย:** - การสร้างความเข้าใจในการประกอบกิจการ - หลักการ/ฝึกปฏิบัติ เตาชีวมวลมลพิษต่ำ - หลักการ/ฝึกปฏิบัติ การบำบัดน้ำเสียจากการย้อมสีกระจูด	กลุ่มชุมชนหมู่ 1 ตำบลพนางตุง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง	26 คน
2	1-2 พฤษภาคม 2560 	การจัดการวัสดุเหลือทิ้งสำหรับผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทเครื่องจักสานจากกระจูด ในสถานประกอบการ OTOP ประเภทเครื่องจักสานจากกระจูด **หัวข้อการบรรยาย:** - การสร้างความเข้าใจในการประกอบกิจการ - หลักการ/ฝึกปฏิบัติ เตาชีวมวลมลพิษต่ำ - หลักการ/ฝึกปฏิบัติ การบำบัดน้ำเสียจากการย้อมสีกระจูด	กลุ่มกระจูดบ้านโคกเมา 48 หมู่ 8 ตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง	20 คน

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
3	3-4 พฤษภาคม 2560 	การจัดการวัสดุเหลือทิ้งสำหรับผลิตภัณฑ์ชุมชน ประเภทเครื่องจักสานจากกระจูด ในสถานประกอบการ OTOP ประเภทเครื่องจักสานจากกระจูด **หัวข้อการบรรยาย:** - การสร้างความเข้าใจในการประกอบกิจการ - หลักการ/ฝึกปฏิบัติ เตาชีวมวลมลพิษต่ำ - หลักการ/ฝึกปฏิบัติ การบำบัดน้ำเสียจากการย้อมสีกระจูด	กลุ่มบ้านต้นกระจูด 139 หมู่ 2 ตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง	29 คน

การตรวจติดตามผลการดำเนินงาน

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ผลการดำเนินงาน
22-23 สิงหาคม 2560	กลุ่มชุมชนหมู่ 1 ตำบลพนางตุง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง	1. กระเป๋ากระจูด 2. กล่องเอนกประสงค์ 3. หมวกกลมใหญ่ 4. ชะลอมม้วนปากแบบชุด 5. ชะลอมใส่ผ้าชนิดมีฝา	- ทดลองใช้เตาชีวมวลให้ผลดี - ยังไม่ได้ทดลองใช้ระบบบำบัดน้ำเสีย เนื่องจากปรับปรุงถนนในหมู่บ้าน เป็นผลทำให้เคลื่อนย้ายระบบบำบัดไปบำบัดแต่ละบ้านไม่สะดวก
22-23 สิงหาคม 2560	กลุ่มกระจูดบ้านโคกเมา ตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง	1. หมอนหนุน–หมอนอิง 2.กล่องกระดาษชำระ 3.เสื่อยกดอก 4.เสื่ออัดฟองน้ำยางพารา	- ทดลองใช้เตาชีวมวลให้ผลดี - ทดลองใช้ระบบบำบัดน้ำเสียบ้าง แต่ไม่บ่อยเนื่องจากช่วงนี้ลูกค้าสั่งผลิตภัณฑ์ไม่ย้อมสีมากกว่าย้อมสี
22-23 สิงหาคม 2560	กลุ่มบ้านต้นกระจูด ตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง	1. ตะกร้าจักสานกระจูด 2. กระเป๋าร้อยสามพันกระจูด 3. แจกันกระจูด 4. กล่องเอนกประสงค์ 5. กระจาด 6. หมวกกลมใหญ่ 7. ชะลอม 8. รองเท้ากระจูด	- ทดลองใช้เตาชีวมวลให้ผลดี - ทดลองใช้ระบบบำบัดน้ำเสียบ้าง แต่ไม่บ่อยเนื่องจากช่วงนี้ลูกค้าสั่งผลิตภัณฑ์ไม่ย้อมสีมากกว่าย้อมสี

สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาเทคโนโลยีการจัดการวัสดุเหลือทิ้งสำหรับผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทเครื่องจักสานจากกระจูดและกก สรุปได้ดังนี้

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ราย)	
	เป้าหมาย	ผล
กลุ่มชุมชนหมู่ 1 ตำบลพนางตุง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง	20	26
กลุ่มกระจูดบ้านโคกเมา ตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง	20	20
กลุ่มบ้านต้นกระจูด ตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง	20	29

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการฯ

1. ผู้ประกอบการ OTOP ประเภทเครื่องจักสานจากกระจูด มีความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมพอสมควร บางรายมีความสนใจระบบบำบัดน้ำเสียสาธิต แต่ติดปัญหาเรื่องเงินทุนในการก่อสร้าง โดยอยากให้มีหน่วยงานของรัฐสนับสนุนเงินทุนบางส่วน

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาลตำบล ยังขาดความรู้และความเข้าใจเรื่องความสำคัญของการจัดการและบำบัดน้ำเสียจากการย้อมสีกระจูด จึงให้ความสำคัญกับการจัดการและบำบัดน้ำเสียจากการย้อมสีกระจูดน้อย

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการรวมกลุ่มในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ จะทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยชุมชนควรมีผู้ที่รับผิดชอบในการดูแลระบบ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการกำกับดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนเงินงบประมาณในการดำเนินการบางส่วน ตลอดจนการจัดการกากตะกอนที่ได้จากการบำบัดน้ำเสีย

การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า

โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีและเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน กิจกรรมยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐาน การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า OTOP

กรมวิทยาศาสตร์บริการได้ลงพื้นที่นำองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้าไปช่วยผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและปลอดภัย เช่น การให้คำปรึกษาเชิงลึกเพื่อแก้ไขปัญหา ตลอดจนสนับสนุนผู้ประกอบการให้ได้รับการรับรองมาตรฐานต่าง ๆ อาทิ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ซึ่งในการผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพนั้น บรรจุภัณฑ์เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์จะช่วยยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่สวยงามสะดุดตา โดดเด่น แตกต่างจากบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกัน แฝงอัตลักษณ์ของแหล่งผลิตสร้างความจดจำในตราสินค้าและเพิ่มมูลค่าของสินค้าทำให้ขายสินค้าได้ในราคาที่สูงขึ้นและเพิ่มยอดขายได้ ปัจจุบันการตลาดยุค 4.0 มีการนำเทคโนโลยีประเภทสื่อสังคมออนไลน์มาช่วยเพิ่มช่องทางการตลาดให้ผู้บริโภคเห็นสินค้าได้ง่ายขึ้น เช่น การใช้เฟสบุ๊กประชาสัมพันธ์สินค้า การสร้างร้านค้าออนไลน์ประกอบกับผู้บริโภครุ่นใหม่คุ้นเคยกับการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ ดังนั้นการพัฒนาผู้ประกอบการให้มีความรู้และเข้าใจเรื่องเหล่านี้จะช่วยยกระดับความสามารถผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนให้เป็น Smart OTOP สนับสนุนนโยบายประเทศไทย 4.0 และวิสัยทัศน์ประเทศไทย พ.ศ. 2558 - 2563 “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” นำไปสู่การวางรากฐานการพัฒนาประเทศที่แข็งแกร่งต่อไป

การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า OTOP โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีและเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน กิจกรรมยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐาน ประกอบด้วย

- โครงการเพิ่มกลยุทธ์การตลาดแก่วิสาหกิจชุมชนในภูมิภาค
  - การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ และจัดทำสื่อวิดีทัศน์
- โครงการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ OTOP ด้วยบรรจุภัณฑ์

โครงการเพิ่มกลยุทธ์การตลาดแก่วิสาหกิจชุมชนในภูมิภาค

การบูรณาการความร่วมมือทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ได้เกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์เมื่อปี พ.ศ. 2558 ซึ่งเป็นแรงผลักดันอันสำคัญในการเปิดโอกาสให้การค้าและการลงทุนของสมาชิกในกลุ่มประเทศอาเซียนเป็นไปอย่างเสรีเพิ่มมากขึ้น จึงเป็นความท้าทายที่ผู้ประกอบการไทยไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการธุรกิจส่งออก นำเข้า หรือผู้ที่ทำธุรกิจภายในประเทศ ทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดย่อม และยังรวมไปถึงวิสาหกิจชุมชนด้วย ในการที่จะต้องเรียนรู้และปรับตัวรองรับความเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากเปิดเสรีภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ที่จะมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ หากพิจารณาในด้านการผลิต ผู้ประกอบการก็จะสามารถขยายฐานการผลิตไปสู่ประเทศอื่นๆ ในอาเซียนได้ และในทำนองเดียวกันก็จะมีคู่แข่งขันจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาตั้งฐานการผลิตในบ้านเราเช่นกัน ปรากฏการณ์ดังกล่าวเหล่านี้ดูเหมือนจะเป็นโอกาสในการขยายขอบเขตการดำเนินธุรกิจอันมหาศาลและสร้างการเติบโตให้แก่กิจการ แต่ในทางตรงกันข้ามก็อาจสามารถเป็นภัยคุกคามแก่กิจการได้เช่นกัน หากวิสาหกิจไทยไม่มีการเตรียมพร้อมและพัฒนาองค์กรที่ดี

ดังนั้น วิสาหกิจชุมชน จึงต้องเร่งพัฒนาสินค้าในด้านคุณภาพให้ได้รับรองมาตรฐานระดับประเทศ คือมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) เพื่อสร้างความเชื่อถือต่อผู้บริโภคโดยผสมผสานวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น กับเทคโนโลยี นวัตกรรม และพัฒนารูปแบบความโดดเด่น ด้วยเรื่องราวของสินค้ารวมทั้งการให้ความสำคัญและตระหนักถึงการสร้างตรายี่ห้อสินค้าให้เป็นที่ยอมรับเพื่อให้เกิดการสร้างคุณค่าในตัวสินค้า สามารถเพิ่มมูลค่าและลดอุปสรรคการแข่งขันทางด้านราคา วิสาหกิจชุมชนจึงจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพในการดำเนินธุรกิจที่สร้างความน่าเชื่อถือให้กับลูกค้า คู่สัญญาหรือสถาบันการเงิน โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและเพิ่มช่องทางการตลาดที่สามารถเข้าถึงลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย กรมวิทยาศาสตร์บริการ จึงได้จัดให้มีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การเพิ่มกลยุทธ์การตลาดแก่วิสาหกิจชุมชน” เพื่อผลักดันให้ผู้ประกอบการ OTOP สามารถปรับตัวในการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งการขยายโอกาสทางการตลาดสู่กลุ่มประเทศประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนและเพิ่มช่องทางการตลาดสำหรับสินค้า OTOP ให้กับผู้ประกอบการ OTOP เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าและความปลอดภัยของผู้บริโภคที่ได้รับรองมาตรฐาน มผช. ปี 2557 - 2559

ผลการดำเนินงาน / แนวทางการดำเนินงาน

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ/สัมมนา/ถ่ายทอดเทคโนโลยี

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
1	10 - 11 พฤศจิกายน 2559	การเพิ่มกลยุทธ์การตลาดแก่ผู้ประกอบการ OTOP และวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วยหัวข้อบรรยายดังนี้ - การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ (Packaging) เพื่อเพิ่มมูลค่าการตลาดและโลจิสติกส์ และการยืดอายุผลิตภัณฑ์ - การออกแบบบรรจุภัณฑ์ เพื่อยกระดับสินค้า OTOP สู่การส่งออก - ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับตลาดออนไลน์และอี-คอมเมิร์ช - วิธีการสร้างเพจ Facebook ปี 2016 การตั้งค่าเบื้องต้น สำหรับมือใหม่ - ฝึกปฏิบัติ (Workshop) วิธีการสร้างเพจ Facebook ปี 2016 การตั้งค่าเบื้องต้นสำหรับมือใหม่ - เทคนิคการทำ Facebook Ad ฉบับมือใหม่ - ประโยชน์ของ Line@ การสมัคร และใช้งาน Line@ อย่างละเอียด - ฝึกปฏิบัติ (Workshop) - วิธีการเปิดร้านขายสินค้าออนไลน์ (เว็บไซต์สำเร็จรูป)	โรงแรมเดอะ คาวาลิ คาซ่า รีสอร์ท อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	36

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
โรงแรมเดอะ คาวาลิ คาซ่า รีสอร์ท อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
2	7 - 8 ธันวาคม 2559	การเพิ่มกลยุทธ์การตลาดแก่ผู้ประกอบการ OTOP และวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วยหัวข้อบรรยายดังนี้ - การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ (Packaging) เพื่อเพิ่มมูลค่าการตลาดและโลจิสติกส์ และการยืดอายุผลิตภัณฑ์ - การออกแบบบรรจุภัณฑ์ เพื่อยกระดับสินค้า OTOP - ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับตลาดออนไลน์และ อี-คอมเมิร์ช - วิธีการสร้างเพจ Facebook ปี 2016 การตั้งค่าเบื้องต้นสำหรับมือใหม่ - ฝึกปฏิบัติ (Workshop) วิธีการสร้างเพจ Facebook ปี 2016 การตั้งค่าเบื้องต้นสำหรับมือใหม่ - เทคนิคการทำ Facebook Ad ฉบับมือใหม่ - ประโยชน์ของ Line@ การสมัคร และใช้งาน Line@ อย่างละเอียด - ฝึกปฏิบัติ (Workshop) - วิธีการเปิดร้านขายสินค้าออนไลน์ (เว็บไซต์สำเร็จรูป)	โรงแรมเคพาร์ค แกรนด์ โฮเทล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี	39

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
โรงแรมเคพาร์ค แกรนด์โฮเทล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
3	15 - 16 ธันวาคม 2559	การเพิ่มกลยุทธ์การตลาดแก่ผู้ประกอบการ OTOP และวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วยหัวข้อบรรยายดังนี้ - การออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ (Packaging Design) เพื่อเพิ่มมูลค่าทางการตลาดและยกระดับผลิตภัณฑ์สู่สากล - ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับตลาดออนไลน์และ อี-คอมเมิร์ช - วิธีการสร้างเพจ Facebook ปี 2016 การตั้งค่าเบื้องต้นสำหรับมือใหม่ - ฝึกปฏิบัติ (Workshop) วิธีการสร้างเพจ Facebook ปี 2016 การตั้งค่าเบื้องต้นสำหรับมือใหม่ - เทคนิคการทำ Facebook Ad ฉบับมือใหม่ - ประโยชน์ของ Line@ การสมัคร และ ใช้งาน Line@ อย่างละเอียด - ฝึกปฏิบัติ (Workshop) - วิธีการเปิดร้านขายสินค้าออนไลน์ (เว็บไซต์สำเร็จรูป)	โรงแรมประจักษ์ตรา ดีไซน์ อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี	45

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
โรงแรมประจักษ์ตรา ดีไซน์ อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
4	12 - 13 มกราคม 2560	การเพิ่มกลยุทธ์การตลาดแก่ผู้ประกอบการ OTOP และวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วยหัวข้อบรรยาย ดังนี้ - ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับตลาดออนไลน์และ อี-คอมเมิร์ช - วิธีการสร้างเพจ Facebook ปี 2016 การตั้งค่าเบื้องต้น สำหรับมือใหม่	โรงแรมธนินทรกรีนปาร์ค อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด	46

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
		- ฝึกปฏิบัติ (Workshop) วิธีการสร้างเพจ Facebook ปี 2016 การตั้งค่าเบื้องต้นสำหรับมือใหม่ - เทคนิคการทำ Facebook Ad ฉบับมือใหม่ - ประโยชน์ของ Line@ การสมัคร และใช้งาน Line@ อย่างละเอียด - ฝึกปฏิบัติ (Workshop) - วิธีการเปิดร้านขายสินค้าออนไลน์ (เว็บไซต์สำเร็จรูป)		

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
โรงแรมธนินทรกรีนปาร์ค อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
5	9 - 10 กุมภาพันธ์ 2560	การเพิ่มกลยุทธ์การตลาดแก่ผู้ประกอบการ OTOP และวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วยหัวข้อบรรยายดังนี้ - ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับตลาดออนไลน์ และ อี-คอมเมิร์ช - วิธีการสร้างเพจ Facebook ปี 2016 การตั้งค่าเบื้องต้นสำหรับมือใหม่ - ฝึกปฏิบัติ (Workshop) วิธีการสร้างเพจ Facebook ปี 2016 การตั้งค่าเบื้องต้นสำหรับมือใหม่ - เทคนิคการทำ Facebook Ad ฉบับมือใหม่ - ประโยชน์ของ Line@ การสมัคร และ ใช้งาน Line@ อย่างละเอียด - ฝึกปฏิบัติ (Workshop) - วิธีการเปิดร้านขายสินค้าออนไลน์ (เว็บไซต์สำเร็จรูป)	โรงแรม สตาร์ เชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่	41

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
โรงแรม สตาร์ เชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
6	14 - 15 มีนาคม 2560	การเพิ่มกลยุทธ์การตลาดแก่ผู้ประกอบการ OTOP และวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วยหัวข้อบรรยายดังนี้ - ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับตลาดออนไลน์ และ อี-คอมเมิร์ช - วิธีการสร้างเพจ Facebook ปี 2016 การตั้งค่าเบื้องต้นสำหรับมือใหม่ - ฝึกปฏิบัติ (Workshop) วิธีการสร้างเพจ Facebook ปี 2016 การตั้งค่าเบื้องต้นสำหรับมือใหม่ - เทคนิคการทำ Facebook Ad ฉบับมือใหม่ - ประโยชน์ของ Line@ การสมัคร และ ใช้งาน Line@ อย่างละเอียด - ฝึกปฏิบัติ (Workshop) - วิธีการเปิดร้านขายสินค้าออนไลน์ (เว็บไซต์สำเร็จรูป)	โรงแรมหรรษา เจบี หาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	38

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
โรงแรมหรรษา เจบี หาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงานโครงการเพิ่มกลยุทธ์การตลาดแก่วิสาหกิจชุมชนในภูมิภาค จากการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ จำนวน 6 ครั้ง ได้สรุปผลดังตารางดังนี้

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ราย)	
	เป้าหมาย	ผล
พระนครศรีอยุธยา สุราษฎร์ธานี อุดรธานี ร้อยเอ็ด เชียงใหม่ สงขลา	200	245

การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ และจัดทำสื่อวิดีทัศน์

กรมวิทยาศาสตร์บริการ ได้จัดทำโครงการเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) มาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2556 จนถึงปัจจุบัน โดยมีการลงพื้นที่เข้าไปสำรวจปัญหาและให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการในการพัฒนาสินค้าโอทอปให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน จากการดำเนินการดังกล่าว พบว่า ผู้ประกอบการมีความต้องการคล้ายกันในเรื่องการตลาดออนไลน์ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ และในกลุ่มสินค้าประเภทเดียวกันมีปัญหาคล้ายคลึงกัน สามารถใช้แนวทางเดียวกันในการแก้ปัญหา เช่น วิธีการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์น้ำพริกให้อยู่ได้นาน รวมถึงรัฐบาลให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ประโยชน์ สำนักหอสมุดฯ ได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของโครงการเพิ่มกลยุทธ์การตลาดแก่วิสาหกิจชุมชนในภูมิภาค โดยได้มีการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศทั้งในรูปสิ่งพิมพ์ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) และสื่อมัลติมีเดียที่เกี่ยวข้องกับงานด้านโอทอป เช่น การเพิ่มมูลค่าสินค้า การทำการตลาดออนไลน์ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการขายสินค้า ตลอดจนได้มีการจัดทำวีดิทัศน์ เพื่อเผยแพร่ให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ OTOP และผู้สนใจ

ผลการดำเนินงาน

1. จัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการ OTOP

ดำเนินการจัดหาสิ่งพิมพ์ จำนวน 222 รายการ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) จำนวน 53 รายการ และสื่อมัลติมีเดีย จำนวน 6 รายการ เพื่อสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่กรมวิทยาศาสตร์บริการ ตลอดจนผู้ประกอบการและประชาชนผู้สนใจทั่วไป ตัวอย่างของหนังสือ เช่น การออกแบบผลิตภัณฑ์ การตลาดออนไลน์ การสร้างแบรนด์ ผ้า เครื่องแต่งกาย ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก อาหารและเครื่องดื่ม สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร โดยผู้สนใจสามารถอ่านข้อมูลและหาความรู้ได้จากตัวเล่มที่มีบริการในสำนักหอสมุดฯ หรืออ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บไซต์ http://www.2ebook.com/new/library/index/dss หรือผ่านแอปพลิเคชัน 2ebook Library

ตัวอย่างหนังสือ

ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

2. จัดทำวีดิทัศน์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลองค์ความรู้ของ วศ. ให้แก่ผู้ประกอบการ OTOP

ได้มีการจัดทำวีดิทัศน์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลองค์ความรู้ของกรมวิทยาศาสตร์บริการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับผู้ประกอบการ OTOP และผู้ที่สนใจ จำนวน 6 เรื่อง ได้แก่

ชื่อเรื่อง	เนื้อหา
1. การยืดอายุการเก็บรักษาน้ำพริกแกง	สาเหตุการเสียของน้ำพริกแกง และกรรมวิธีผลิตที่ช่วยยืดอายุการเก็บน้ำพริกแกง เช่น การเลือกและทำความสะอาดวัตถุดิบ การควบคุมปริมาณน้ำอิสระหรือค่าวอเตอร์แอคติวิตี้ การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ วิธีฆ่าเชื้อที่เหมาะสม
2. การย้อมฝ้ายด้วยสีธรรมชาติ	พืชที่ให้สี ขั้นตอนและกรรมวิธีย้อมเส้นด้ายฝ้ายด้วยสีธรรมชาติ การใช้สารช่วยย้อมในการช่วยให้สีติด ซึ่งมีทั้งสารเคมีและสารธรรมชาติ รวมถึงเทคนิคต่าง ๆ
3. การป้องกันการเกิดเชื้อราในผลิตภัณฑ์จักสาน	สาเหตุของการเกิดเชื้อรา วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ สำหรับป้องกันการเกิดเชื้อราในผลิตภัณฑ์จักสาน ที่เป็นองค์ความรู้จากงานวิจัยของกรมวิทยาศาสตร์บริการ มีกรรมวิธีที่ไม่ยุ่งยากปลอดภัยต่อคนและสิ่งแวดล้อม ทำให้ผลิตภัณฑ์จักสานมีคุณภาพตามมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศ
4. การทำตลาดออนไลน์	การทำตลาดออนไลน์หรือพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ประเภทร้านค้าออนไลน์ ข้อดีและข้อเสีย การเตรียมความพร้อมหรือขั้นตอนในการเริ่มต้น รวมถึงช่องทางที่ช่วยอำนวยความสะดวกสำหรับการทำตลาดออนไลน์ เช่น เฟสบุ๊ค Line, Instagram
5. การสร้างร้านค้าออนไลน์	ความสำคัญของการตลาดออนไลน์และการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อสนับสนุนการทำธุรกิจ การใช้เฟสบุ๊คแฟนเพจสร้างร้านค้าออนไลน์ การโฆษณาผ่านเฟสบุ๊คแอดเวอร์ไทซิ่ง/ไลน์@ คำแนะนำก่อนเริ่มทำเว็บไซต์ขายของ คุณสมบัติของนักขายของออนไลน์ที่ดี เทคนิคและข้อควรระวังต่างๆ
6. การออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์	ความสำคัญ ประเภท และองค์ประกอบที่สำคัญของบรรจุภัณฑ์ สิ่งที่ควรคำนึงและขั้นตอนในการออกแบบบรรจุภัณฑ์

โครงการเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ OTOP ด้วยบรรจุภัณฑ์

บรรจุภัณฑ์ (Package) เป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการจำหน่ายสินค้าทุกประเภท ทั้งนี้เพราะสินค้าแทบทุกชนิดจำเป็นต้องอาศัยการบรรจุหีบห่อแทบทั้งสิ้น เพื่อทำหน้าที่ป้องกันผลิตภัณฑ์จากสภาวะสิ่งแวดล้อมภายนอก และรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ไว้ให้นานที่สุด พร้อมทั้งก่อให้เกิดความสะดวกในการนำผลิตภัณฑ์ออกใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้า OTOP ที่มีความคล้ายคลึงกันและมีสินค้าที่ออกสู่ตลาดค่อนข้างมาก บรรจุภัณฑ์ที่มีความปลอดภัย สวยงาม โดดเด่นสะดุดตา หรือมีคุณลักษณะที่แตกต่างจากสินค้าอื่นในตลาด จะมีความได้เปรียบในการดึงดูดความสนใจจากผู้บริโภค และส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคได้ ดังนั้นการที่ผู้ประกอบการสินค้า OTOP จะประสบผลสำเร็จได้ในระยะยาวนั้น การพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าจึงเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญ

กรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีนโยบายให้นำองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและเพิ่มโอกาสในการขยายตลาด กรมวิทยาศาสตร์บริการ จึงได้ดำเนินการโครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ OTOP โดยการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของสินค้า OTOP ทั้ง 5 ประเภท ได้แก่ อาหาร เครื่องดื่ม ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก ผ้า เครื่องแต่งกาย สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ให้มีความสวยงามโดดเด่น เพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า OTOP รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ เพิ่มความรู้ด้านเทคโนโลยีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ด้านแนวคิดในการปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ ซึ่งเป็นการเสริมสร้างโอกาสทางการค้า รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปรับตัวในการดำเนินธุรกิจเพื่อก้าวสู่ตลาดโลกในลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้า OTOP ทั้ง 5 ประเภท ได้แก่ อาหาร เครื่องดื่ม ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก ผ้า เครื่องแต่งกาย สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าและส่งเสริมการขาย จำนวน 60 ผลิตภัณฑ์

ผลการดำเนินงาน

จังหวัด	ผลิตภัณฑ์/ผู้ประกอบการ	วิธีดำเนินการ/แนวทางพัฒนาบรรจุภัณฑ์ใหม่	รูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่พัฒนา
เลย	มะพร้าวแก้วเส้น กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรร่วมใจ	สติ๊กเกอร์ที่ได้รับการออกแบบให้มีตราสินค้าและข้อมูลผลิตภัณฑ์อย่างครบถ้วน พร้อมถุงพลาสติกชนิด vacuum สำหรับบรรจุผลิตภัณฑ์มะพร้าวแก้วแบบเส้น น้ำหนัก 500 กรัม	
เลย	มะพร้าวแก้วเส้น ดวงใจมะพร้าวแก้ว	กล่องกระดาษสำหรับบรรจุมะพร้าวแก้วแบบชิ้น น้ำหนัก 500 กรัม โดยมีการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้สื่อถึงผลิตภัณฑ์มะพร้าวแก้ว และมีช่องสำหรับแสดงผลิตภัณฑ์ด้านในพร้อมใส่ภาพมะพร้าวแก้วแบบชิ้น มีการจัดวางตราสินค้าและข้อมูลผลิตภัณฑ์ อย่างครบถ้วนสวยงาม	
เลย	แก้วมังกรอบแห้ง นางรัตนาวดี กระจ่างพจน์ (นาย นานา)	ถุงกระดาษสำหรับบรรจุผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายของผู้ประกอบการโดยมีการออกแบบภาพให้สื่อถึงผลิตภัณฑ์ในภาพรวมของผู้ประกอบการอย่างสวยงาม และใช้วัสดุที่แข็งแรงสามารถรับน้ำหนักได้เป็นอย่างดี	

จังหวัด	ผลิตภัณฑ์/ผู้ประกอบการ	วิธีดำเนินการ/แนวทางพัฒนาบรรจุภัณฑ์ใหม่	รูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่พัฒนา
หนองคาย	ข้าวเกรียบผลไม้ วิสาหกิจชุมชน บ้านโพนสว่าง	สติ๊กเกอร์พลาสติกสำหรับติดถุงข้าวเกรียบรสชาติต่างๆ โดยมีภาพผักและผลไม้ที่สวยงามและมีข้อมูลที่ชัดเจน โดดเด่นกว่าของเดิมที่ผู้ประกอบการใช้อยู่ ทำให้เมื่อวางบนชั้นวางมีความเด่นและสะดุดตามากขึ้น	
หนองคาย	ผักและผลไม้ทอดกรอบ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านผลิตกล้วยฉาบ	สติ๊กเกอร์พลาสติกรวมทั้งถุงซิปล็อคซองตั้ง เพื่อทำให้บรรจุภัณฑ์มีความสวยงาม โดดเด่นทันสมัย และเพิ่มความสะดวกในการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภค	
หนองคาย	กล้วยตาก วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์กล้วยแปรรูปแม่อารักษ์	กล่องสำหรับบรรจุถุงฟอยด์ที่ใส่กล้วยตากจำนวน 8 ถุง มีลักษณะคล้ายกล่องไม้ขีด โดยใช้สีกระดาษแนวรักษาสิ่งแวดล้อม และได้รับการออกแบบให้มีตราสินค้าและข้อมูลผลิตภัณฑ์อย่างครบถ้วน ซึ่งบรรจุภัณฑ์ที่ผู้ประกอบการได้รับเป็นบรรจุภัณฑ์ที่สามารถช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ได้เป็นอย่างดีเมื่อเทียบกับบรรจุภัณฑ์เดิมของผู้ประกอบการ เหมาะแก่การซื้อเป็นของฝาก	
หนองคาย	ถั่วตัด วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจอมแจ้ง (ถั่วตัดนักสู้)	กล่องสำหรับบรรจุถั่วตัดโดยแนวทางออกแบบที่สวยงาม โดดเด่น ป้องกันการแตกหักของผลิตภัณฑ์ถั่วตัดได้ จึงสามารถเพิ่มช่องทางและรูปแบบในการจำหน่ายให้แก่ผู้ประกอบการได้เป็นอย่างดี	
ฉะเชิงเทรา	ขนมไทย นางนงลักษณ์ กิมสุวรรณ (นางลักษณ์ ขนมไทย)	กล่องสำหรับบรรจุขนมไทยมงคล ที่มีรูปแบบใหม่และสามารถนำมาประกอบให้มีลักษณะคล้ายโต๊ะ บรรจุภัณฑ์ที่ผู้ประกอบการได้รับนั้นสามารถช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ประกอบการได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีรูปแบบที่สวยงาม สามารถ จำหน่ายเป็นของฝากเนื่องในโอกาสต่างๆ ได้	
จันทบุรี	ทุเรียนทอดกรอบ กลุ่มแม่บ้านเกษตรเขาบายศรี	กล่องสำหรับบรรจุทุเรียนอบกรอบชนิดแท่งที่ออกแบบสวยงาม บรรจุภัณฑ์ที่ได้รับสามารถช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ประกอบการได้เป็นอย่างดีเนื่องจากบนบรรจุภัณฑ์มีการจัดวางตราสินค้า ที่โดดเด่น และข้อมูลของผลิตภัณฑ์ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยมีการใส่ภาพประกอบที่สวยงาม สื่อถึงผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการได้เป็นอย่างดี	
ชุมพร	กล้วยอบ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรพ่อตาหินช้าง	กล่องกระดาษแบบกล่องไม้ขีดไฟ สำหรับบรรจุถุงฟอยด์สำหรับใส่กล้วยเล็บมือนางจำนวน 10 ถุง โดยมีภาพผลิตภัณฑ์กล้วยเล็บมือนางอบอยู่บนด้านหน้าของกล่อง มีการจัดวางตราสินค้าและ ข้อมูลผลิตภัณฑ์อย่างครอบถ้วนสวยงาม ผลิตจากกระดาษที่มีความแข็งแรงเหมาะสมกับการใช้งาน และสามารถช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ประกอบการได้เป็นอย่างดี เนื่องจากบรรจุภัณฑ์เดิมของผู้ประกอบการเป็นเพียงกล่องพลาสติกใสธรรมดา	

จังหวัด	ผลิตภัณฑ์/ผู้ประกอบการ	วิธีดำเนินการ/แนวทางพัฒนาบรรจุภัณฑ์ใหม่	รูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่พัฒนา
ชุมพร	ขนมปั้นสิบ นางบุษรินทร์ เหมทานนท์ (ขนมปั้นสิบ คุณยาย)	กล่องลักษณะเป็นกล่องไม้ขีดไฟ ออกแบบโดยใช้ภาพขนมปั้นสิบเพื่อสื่อถึงสินค้าด้านใน มีการจัดวางตราสินค้าและข้อมูลผลิตภัณฑ์อย่างครบถ้วนสวยงาม บรรจุภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าให้กับผู้ประกอบการเป็นอย่างดี	
ชุมพร	ลูกชิ้นปลา นางสาวอรสา อุสายพันธ์ (พรจันทร์ฟู้ดส์โปรดักส์)	สติ๊กเกอร์พลาสติกชนิดกันน้ำที่สวยงามมีการจัดวางตราสินค้าให้โดดเด่นและใส่ข้อมูลผลิตภัณฑ์อย่างครบถ้วน	
ชุมพร	น้ำจิ้มสุกี้/น้ำจิ้มสุกี้ คุณบุปผา	กล่องสำหรับบรรจุน้ำจิ้มสุกี้จำนวน 4 ขวด โดยออกแบบให้สีสันสดใสโดดเด่นและมีข้อมูลผลิตภัณฑ์อย่างครบถ้วน รวมทั้งกล่องมีความแข็งแรงทนทานสามารถรองรับน้ำหนักได้ดี	
ชุมพร	น้ำตาลมะพร้าว กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเขาสวนทุเรียน สามัคคี	ถุงพลาสติกสำหรับบรรจุน้ำตาลมะพร้าวขนาด 1 กิโลกรัม พิมพ์สีและมีตราสินค้าพร้อมข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ครบถ้วนสวยงาม บรรจุภัณฑ์ที่ผู้ประกอบการได้รับจะเป็นถุงพลาสติกอย่างดี มีความหนาพิเศษทำให้ผู้ประกอบการได้รับบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์เป็นอย่างดี	
ประจวบคีรีขันธ์	ผักและผลไม้กวน วิสาหกิจชุมชนกลุ่มมะม่วงคุณเจี๊ยบ	กล่องสำหรับใส่มะม่วงกวนชนิดแผ่น มีการออกแบบรูปแบบกล่องที่มีความสวยงาม มีช่องหน้าต่างเพื่อให้สามารถมองเห็นผลิตภัณฑ์ด้านใน ทำให้มีความโดดเด่นกว่าคู่แข่ง มีการวางรูปแบบตราสินค้าและข้อมูลผลิตภัณฑ์อย่างสวยงามครบถ้วน เหมาะสำหรับเป็นของฝาก	
ประจวบคีรีขันธ์	ผักและผลไม้กวน วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปบ้านหนองคล้า	กล่องสำหรับใส่กล้วยกวนจำนวน 2 ถุงมีการออกแบบที่มีความสวยงาม มีช่องหน้าต่างเพื่อให้สามารถมองเห็นผลิตภัณฑ์ด้านใน ทำให้มีความโดดเด่นกว่าคู่แข่ง มีการวางรูปแบบตราสินค้าและข้อมูลผลิตภัณฑ์อย่างสวยงามครบถ้วน และเหมาะสำหรับเป็นของฝาก เนื่องจากกล่องใส่กล้วยกวนมีที่จับทำให้ใช้งานได้ง่ายสะดวกสบาย รวมไปถึงสามารถช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ประกอบการได้ดีขึ้น	
ตรัง	เครื่องแกงส้ม วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรไส้เดือยสามัคคี	ถุงพลาสติกใสสำหรับบรรจุน้ำพริกแกงส้ม โดยเป็นงานพิมพ์ 1 สี มีข้อมูลลงบนถุงครบถ้วน และใช้สีที่ชัดเจน ทำให้ผู้ประกอบการประหยัดต้นทุนของสติ๊กเกอร์ และลดเวลาการทำงานในการติดสติ๊กเกอร์ได้เป็นอย่างดี และได้รับถุงพลาสติกที่มีคุณภาพเหมาะสำหรับการใช้งานของผู้ประกอบการ	

จังหวัด	ผลิตภัณฑ์/ผู้ประกอบการ	วิธีดำเนินการ/แนวทางพัฒนาบรรจุภัณฑ์ใหม่	รูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่พัฒนา
นครศรีธรรมราช	ข้าวพองน้ำแตงโม นายบุญนำ เศวตสุทธิสิริกุล	สติ๊กเกอร์พลาสติกสำหรับติดถุงข้าวพองน้ำแตงโม โดยมีผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการจัดวางอย่างสวยงาม และมีข้อมูลที่ชัดเจนโดดเด่นกว่าของเดิมที่ ผู้ประกอบการใช้อยู่ ทำให้ผู้ประกอบการได้รับสติ๊กเกอร์พลาสติกที่มีคุณภาพ งานพิมพ์ที่ข้อมูลสีสันชัดเจน เมื่อวางบนชั้นจัดจำหน่ายแล้วโดดเด่นสะดุดตากว่าคู่แข่ง ช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ประกอบการได้เป็นอย่างดี	
นครศรีธรรมราช	ลูกเดือยกรอบ กลุ่มแม่บ้านสายใยรัก	สติ๊กเกอร์พลาสติกสำหรับติดบนถ้วยบรรจุภัณฑ์ ออกแบบลวดลายพร้อมใส่ตราสินค้า และข้อมูลผลิตภัณฑ์อย่างครบถ้วนสวยงาม เนื่องจากแต่เดิมผู้ประกอบการไม่มีสติ๊กเกอร์สำหรับติดบนถ้วยบรรจุภัณฑ์ลูกเดือยอบกรอบ ทำให้ผู้ประกอบการได้รับสติ๊กเกอร์ที่มีคุณภาพ ช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ประกอบการได้เป็นอย่างดี	
เชียงใหม่	ขนมไทย วิสาหกิจชุมชนขนม คุณนายบ้านท่าหลุก	กล่องสำหรับใส่ขนมเปี๊ยะ ที่มีรูปแบบเป็นกล่องชิ้นเดียว เพื่อให้สะดวกต่อการนำไปใช้งาน และมีความสวยงาม รวมทั้งมีข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ครบถ้วน ทำให้บรรจุภัณฑ์ที่ผู้ประกอบการได้รับการพัฒนานั้นสามารถช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ประกอบการได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีรูปแบบที่สวยงามมากขึ้นเมื่อเทียบกับบรรจุภัณฑ์เดิม เพราะมีช่องหน้าต่างเพื่อโชว์สินค้าด้านในได้อย่างชัดเจนและสวยงาม รวมถึงมีการนำภาพผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการจัดวางได้อย่างสวยงามเหมาะสม โดยสามารถจำหน่ายเป็นของฝากเนื่องในโอกาสต่างๆ ได้	
แม่ฮ่องสอน	น้ำมันงาขาว กลุ่มวิสาหกิจชุมชนต้นบุญ	กล่องสำหรับบรรจุน้ำมันงา จำนวน 4 ขวด ตัวกล่องมีความแข็งแรงสามารถรับน้ำหนักได้เป็นอย่างดี ในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ครั้งนี้สามารถช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าของผู้ประกอบการได้	
ลำปาง	น้ำพริกเผากุ้ง นางอัมพร สมบูรณ์ชัย	กล่องสำหรับบรรจุน้ำพริก จำนวน 2 กระปุก ซึ่งเป็นกล่องที่ผลิตจากกระดาษลูกฟูก มีที่จับแข็งแรง ใช้งานง่าย ตัวกล่องมีความแข็งแรงทนทาน รวมทั้ง มีข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ครบถ้วน เหมาะสำหรับการจำหน่ายในรูปแบบของฝาก สามารถเพิ่มยอดขายให้แก่ผู้ประกอบการได้	
ลำปาง	ไข่เค็มพอกดินเผา วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไข่เค็มพอกดินเหนียวภูเขาไฟ	กล่องสำหรับบรรจุไข่เค็มสูตรฟอกดินภูเขาไฟ จำนวน 6 ฟอง ผลิตจากกระดาษลูกฟูก มีความแข็งแรงทนทาน ออกแบบตราสินค้าและมีข้อมูลผลิตภัณฑ์ครบถ้วนสวยงาม ทำให้ผู้ประกอบการได้รับบรรจุภัณฑ์ที่สวยงามกว่าแบบเดิม รูปแบบกล่องยังได้ออกแบบมาให้มีที่จับสะดวกต่อการใช้งานและมีช่องหน้าต่างสำหรับโชว์ให้เห็นสินค้าด้านในได้ด้วย บรรจุภัณฑ์ที่ได้รับสามารถช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ประกอบการได้เป็นอย่างดี	

จังหวัด	ผลิตภัณฑ์/ผู้ประกอบการ	วิธีดำเนินการ/แนวทางพัฒนาบรรจุภัณฑ์ใหม่	รูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่พัฒนา
ขอนแก่น	ครีมบัวหิมะ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน สมุนไพรเพื่อสุขภาพสบู่สมุนไพร	กล่องและสติ๊กเกอร์สำหรับติดที่กระปุกครีมบำรุงผิวหน้า โดยภายในกล่องมีฐานสำหรับล็อคกระปุกครีมด้านในส่วนด้านนอกกล่องใช้โทนสีเขียวสื่อถึง ธรรมชาติ มีตราสินค้าและข้อมูลผลิตภัณฑ์อย่างครบถ้วนสวยงาม ในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ครั้งนี้ทำให้ผู้ประกอบการสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ได้ดีเนื่องจากแต่เดิมผู้ประกอบการมีเพียงสติ๊กเกอร์ติดข้างกระปุกครีมเพียงอย่างเดียว	
ขอนแก่น	ลูกประคบสมุนไพร กลุ่มลูกประคบสมุนไพรบ้านดงกลาง	ป้ายและสติ๊กเกอร์ขนาดเดิมตามที่ผู้ประกอบการต้องการ แต่เปลี่ยนรูปแบบให้ดูทันสมัยและสวยงามกว่าแบบเดิม โดยเนื้อสติ๊กเกอร์ที่ได้รับเป็นสติ๊กเกอร์พลาสติกทำให้ข้อมูลไม่เลอะเลือนและสีสันชัดเจน	
ลำปาง	สบู่ส้มป่อย วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพสมุนไพรลำเพย บ้านเวียงสรรค์	กล่องบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุสบู่ส้มป่อยตามที่ต้องการ รูปแบบกล่องสวยงามทันสมัย มีช่องหน้าต่างสำหรับโชว์ผลิตภัณฑ์สบู่ด้านใน และสวยงามโดยใช้ภาพของส้มป่อยประกอบเพื่อสื่อให้เห็นผลิตภัณฑ์มีส่วนประกอบหลักคือส้มป่อย ทำให้ผู้ประกอบการสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ได้เป็นอย่างดี	
พิษณุโลก	นครไทย กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปสมุนไพรน้ำกุ่ม อำเภอนครไทย	กล่องสำหรับใส่ลูกประคบที่ตรงตามความต้องการบรรจุภัณฑ์มีความแข็งแรงสามารถรับน้ำหนักของลูกประคบได้ดี และที่สำคัญบรรจุภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนายังสามารถช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าได้มากกว่าบรรจุภัณฑ์เดิมได้เป็นอย่างดี	
พิษณุโลก	โลชั่นผสมน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านขนมไทยบ้านบางพยอมใต้ (แม่ตะเพียน)	กล่องบรรจุภัณฑ์ที่พัฒนาจากแบบเดิม โดยปรับให้มีความทันสมัยขึ้น เรียบหรูเพิ่มมากขึ้น รวมไปถึงได้รับบรรจุภัณฑ์ที่มีความแข็งแรงใช้งานง่ายสวยงามเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการได้เป็นอย่างดี มีตราสินค้า ข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ครบถ้วนจัดวางตำแหน่งที่เหมาะสมสวยงาม	
พิจิตร	สบู่ก้อนกลีเซอรีน กลุ่มผู้สนใจแพทย์แผนไทย อำเภอวังทรายพูน	กล่องสำหรับบรรจุสบู่ที่ตรงตามความต้องการสวยงามกว่าบรรจุภัณฑ์เดิมมากขึ้น โดยมีการใส่ภาพสมุนไพรต่างๆ และข้อมูลของผลิตภัณฑ์อย่างครบถ้วนและจัดวางในตำแหน่งที่เหมาะสม ทำให้ผู้ประกอบสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากได้รับบรรจุภัณฑ์ที่แข็งแรง รูปแบบกล่องที่แปลกใหม่ทันสมัยสวยงาม	
กรุงเทพมหานคร	ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว วิสาหกิจชุมชนชมรมสมุนไพรและอาชีพเสริม	กล่องสำหรับบรรจุหลอดครีมที่ตรงตามความต้องการทั้งรูปแบบกล่องตามเดิมและแนวงานที่ดูเรียบหรูโทนสีเอิร์ทโทนสบายตาเหมาะสำหรับบรรจุภัณฑ์ครีมบำรุงผิว ผู้ประกอบการได้รับบรรจุภัณฑ์ที่สวยงามและมีความแข็งแรง มีข้อมูลของผลิตภัณฑ์ที่ครบถ้วนจัดวางให้สวยงาม ทำให้ผู้ประกอบการสามารถเพิ่มมูลค่าได้ดีเมื่อเทียบกับบรรจุภัณฑ์เดิมของผู้ประกอบการ	

จังหวัด	ผลิตภัณฑ์/ผู้ประกอบการ	วิธีดำเนินการ/แนวทางพัฒนาบรรจุภัณฑ์ใหม่	รูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่พัฒนา
กาญจนบุรี	แชมพูสมุนไพร คุณนภา นางนภา ทองสุทธา	สติ๊กเกอร์ที่สวยงามตามความต้องการโดยมีข้อมูลที่ครบถ้วน ชัดเจน และสื่อถึงสมุนไพรได้ดี ผู้ประกอบการได้รับสติ๊กเกอร์พลาสติกที่เหมาะสมกับการใช้งานเนื่องจากสติ๊กเกอร์พลาสติกกันน้ำและลวดลายข้อมูลไม่เลอะเลือน การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ในครั้งนี้สามารถช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ได้เป็นอย่างดี	
กาญจนบุรี	ผลิตภัณฑ์บำรุงผิวหน้า วิสาหกิจชุมชนเขมชาติ	กล่องบรรจุภัณฑ์ตรงตามความต้องการ โดยเลือกใช้สีที่โดดเด่น จัดวางตราสินค้า และข้อมูลของผลิตภัณฑ์ได้ครบถ้วน สวยงามมากขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าได้ดีมากขึ้น และยังช่วยในการเก็บรักษาครีมบำรุง ผิวหน้าได้ด้วย เนื่องจากแต่เดิมผู้ประกอบการมีเพียงสติ๊กเกอร์กระดาษเพียงอย่างเดียว	
ระยอง	สบู่ นางสาวนุชสกุล ก้านจักร (สบายไพร)	กล่องสำหรับบรรจุผลิตภัณฑ์แบบ Gift set ใช้โทนสีเขียว สีขาวเพื่อให้มีกลิ่นอายของธรรมชาติ และมีข้อมูลผลิตภัณฑ์ตราสินค้าครบถ้วนจัดวางได้สวยงาม ทำให้ผู้ประกอบการได้รับบรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม และมีความคงทนแข็งแรงเหมาะสมกับการใช้งานและช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ประกอบการได้ดี	
ระยอง	ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว วิสาหกิจชุมชน บ้านเทวินทร์สมุนไพร	กล่องสำหรับใส่โลชั่นกันแดดสมุนไพรมะหาดตามที่ต้องการ โดยใช้โทนสีทอง และจัดวางข้อมูลผลิตภัณฑ์ และตราสินค้าครบถ้วนสวยงาม จากการพัฒนาบรรจุภัณฑ์กล่องทำให้ช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าได้เป็นอย่างดี เนื่องจากแต่เดิมทางกลุ่มไม่มีกล่องบรรจุภัณฑ์เป็นเพียงขวดและติดสติ๊กเกอร์เท่านั้น รวมไปถึงได้รับกล่องที่มีความแข็งแรงผลิตจากกระดาษที่มีคุณภาพรับน้ำหนักของโลชั่นได้เป็นอย่างดี	
อยุธยา	ผลิตภัณฑ์พอกหน้า นางสดใส สนธีระ บริษัทสยามเนเชอรัล โปรดักส์ จำกัด	ถุงกระดาษโดยมีการออกแบบแนวงานใหม่ เพื่อให้ดูสวยงามและมีข้อมูลครบถ้วน ทำให้ผู้ประกอบ การได้รับถุงกระดาษที่มีความแข็งแรงผลิตจากกระดาษที่มีคุณภาพสามารถรับน้ำหนักของผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้เป็นอย่างดี	
ระนอง	เกลือขัดผิว กลุ่มสมุนไพรพื้นบ้าน	สติ๊กเกอร์และตราสินค้า โดยสติ๊กเกอร์ที่ได้รับการพัฒนานั้นเป็นสติ๊กเกอร์พลาสติกอย่างดีสามารถกันน้ำได้เมื่อโดนความชื้นข้อความต่างๆ ไม่เลอะเลือน ที่ตรงตามความต้องการ ทำให้ผู้ประกอบการสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ได้ดีเนื่องจากสติ๊กเกอร์มีการออกแบบที่สวยงามเหมาะสมมากขึ้น	
มหาสารคาม	เสื่อกก กลุ่มแปรรูปทอเสื่อกก บ้านแพง	ป้ายห้อยสำหรับห้อยติดกับเสื่อกกที่สวยงามมากขึ้น โดยใส่ข้อมูลที่ครบถ้วนและจัดวางให้สวยงาม ทำให้ผู้ประกอบการได้รับป้ายห้อยที่สื่อถึงสินค้าได้ดีและสามารถใช้เป็นนามบัตรเพื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มได้ด้วย	
มหาสารคาม	เสื่อกก กลุ่มสตรีทอเสื่อกก	ป้ายห้อยสำหรับห้อยติดกับเสื่อกกที่สวยงามตามความต้องการของผู้ประกอบการโดยมีข้อมูลของกลุ่มครบถ้วนและใส่ลวดลายที่สื่อถึงผลิตภัณฑ์เสื่อกกได้ดี ทำให้ทางกลุ่มสามารถประชาสัมพันธ์สินค้าของกลุ่มได้ดีมากยิ่งขึ้น เนื่องจากแต่เดิมทางกลุ่มไม่มีบรรจุภัณฑ์ใดๆ เลย	

จังหวัด	ผลิตภัณฑ์/ผู้ประกอบการ	วิธีดำเนินการ/แนวทางพัฒนาบรรจุภัณฑ์ใหม่	รูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่พัฒนา
อุดรธานี	เสื่อกก กลุ่มอาชีพเสื่อกก บ้านคำตานา	ป้ายห้อยสำหรับห้อยติดกับเสื่อกกที่สวยงาม โดยใส่ข้อมูลที่ครบถ้วนและสวยงาม ทำให้ผู้ประกอบการได้ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ต่างๆ ของกลุ่มได้ดี เนื่องจากป้ายห้อยนั้นมีการใส่ภาพผลิตภัณฑ์ของกลุ่มลงไปด้วย พร้อมทั้งจัดวางในตำแหน่งสวยงามมาก โดนเด่นมากขึ้น	
อุดรธานี	เสื่อกก กลุ่มทอเสื่อกก หมู่ 8 บ้านคอนสาย	ป้ายห้อยสำหรับห้อยติดเสื่อกกที่สวยงามตามความต้องการของผู้ประกอบการโดยมีข้อมูลของกลุ่มครบถ้วนทำให้ทางกลุ่มสามารถประชาสัมพันธ์สินค้าของกลุ่มได้ดีมากยิ่งขึ้น	
อุดรธานี	เสื่อกกยกลายไทย กลุ่มทอเสื่อกกยกลายไทย	ป้ายห้อยสำหรับใช้ห้อยเสื่อกกตามที่ต้องการคือใส่ภาพสินค้าของกลุ่ม และข้อมูลผลิตภัณฑ์ของกลุ่มครบถ้วน จัดวางในตำแหน่งที่สวยงาม ป้ายห้อยที่ผู้ประกอบการได้รับนั้นสามารถนำมาใช้แทนนามบัตรเพื่อประชาสัมพันธ์กลุ่มได้เป็นอย่างดีเพราะผลิตจากกระดาษที่มีคุณภาพข้อมูลชัดเจนไม่เลอะเลือน เนื่องจากแต่เดิมผู้ประกอบการไม่มีบรรจุภัณฑ์ใดๆ	
พะเยา	ผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา กลุ่มจักสานผักตบชวา บ้านงิ้วเหนือ	ป้ายห้อยสำหรับผลิตภัณฑ์ผักตบชวา โดยใส่ภาพของผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มความสวยงามและสื่อถึงผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการ ทำให้ผู้ประกอบการสามารถใช้แทนนามบัตรเพื่อประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มได้เป็นอย่างดีเนื่องจากมีข้อมูลครบถ้วนและงานผลิตที่มีคุณภาพ	
สระแก้ว	จักสาน กลุ่มวิสาหกิจชุมชน บ้านไร่ทานตะวัน	ถุงกระดาษคราฟท์ ที่มีข้อมูลของผู้ประกอบการครบถ้วนชัดเจนตามที่แจ้งไว้รวมไปถึงได้รับถุงกระดาษที่มีคุณภาพแข็งแรงใช้งานได้จริง	
ขอนแก่น	ผ้ามัดหมี่ นายสงครามงามยิ่ง	ถุงกระดาษที่ตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการซึ่งเป็นที่พึงพอใจมาก เนื่องจากถุงกระดาษที่ได้มีการออกแบบที่หรูหรา สวยงามมากขึ้นกว่าเดิมที่ใช้อยู่ และได้รับถุงที่มีความแข็งแรงผลิตจากกระดาษที่มีคุณภาพอย่างดี สามารถรับน้ำหนักได้ดี	
มหาสารคาม	ผ้ามัดหมี่ กลุ่มผ้าไหมบ้านหนองบัว	ถุงกระดาษที่ตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการและมีข้อมูลตราสินค้า ที่จัดวางได้โดดเด่น ทำให้ลูกค้าสามารถมองเห็นจดจำตราสินค้าของกลุ่มได้อย่างชัดเจน รวมไปถึงผู้ประกอบการได้รับถุงกระดาษที่ผลิตจากกระดาษที่มีคุณภาพรับน้ำหนักของผลิตภัณฑ์ได้เป็นอย่างดี	
มหาสารคาม	ผ้าคลุมไหล่ กลุ่มทอผ้าสตรีสหกรณ์ยางน้อย	ถุงกระดาษที่ออกแบบให้สื่อถึงผ้าไหมได้สวยงามมาก โดยการใช้ลายผ้าไหมเป็นลายของถุงกระดาษ ข้อมูลครบถ้วนตามที่ต้องการทุกอย่าง และได้รับถุงกระดาษที่มีงานพิมพ์ที่มีคุณภาพและกระดาษที่ใช้มีความแข็งแรงสามารถรับน้ำหนักของผลิตภัณฑ์ได้เป็นอย่างดี	
มหาสารคาม	ผ้าคลุมไหล่ กลุ่มทอผ้าแปรรูปบ้านเหล่า	บรรจุภัณฑ์ถุงผ้าที่ตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการถุงผ้าที่ได้รับการพัฒนาสวยงามและแข็งแรงสามารถใช้งานได้จริง	

จังหวัด	ผลิตภัณฑ์/ผู้ประกอบการ	วิธีดำเนินการ/แนวทางพัฒนาบรรจุภัณฑ์ใหม่	รูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่พัฒนา
ร้อยเอ็ด	ผ้ามัดหมี่ กลุ่มทอผ้าไหม บ้านตาหยวก หมู่ 1	กล่องสำหรับใส่ผ้ามัดหมี่ที่สวยงาม โดยได้ใส่ภาพของผลิตภัณฑ์และมีการเจาะช่องหน้าต่างสำหรับโชว์ลวดลายของผ้าด้านในอย่างชัดเจนสวยงาม ทำให้ผู้ประกอบการสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ได้เป็นอย่างดีและบรรจุภัณฑ์ที่ได้รับยังสามารถช่วยป้องกันการดูแลรักษาผ้ามัดหมี่ได้ดีด้วย เนื่องจากแต่เดิมผู้ประกอบการไม่มีบรรจุภัณฑ์สำหรับใส่ผ้ามัดหมี่เลย	
ร้อยเอ็ด	ผ้าคลุมไหล่ กลุ่มผ้าไหม บ้านตาหยวก หมู่ 2	ถุงกระดาษสำหรับใส่ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมที่ตรงตามความต้องการสวยงามมีข้อมูลครบถ้วน และได้รับถุงกระดาษที่มีความแข็งแรงการผลิตที่ได้คุณภาพ ทำให้เหมะสมกับผลิตภัณฑ์ผ้าไหม ทำให้ช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ได้เป็นอย่างดี	
ร้อยเอ็ด	ผ้าคลุมไหล่ วิสาหกิจชุมชนทอผ้าไหมหมื่นกุลา	บรรจุภัณฑ์กล่องสำหรับใส่ผ้าคลุมไหลมีการจัดวางตราสินค้าและข้อมูลครบถ้วน และได้มีการเจาะหน้าต่างเพื่อโชว์ผลิตภัณฑ์ด้านในได้อย่างชัดเจน บรรจุภัณฑ์ที่ได้รับผลิตจากกระดาษที่มีคุณภาพ ทำให้ช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ประกอบการได้เป็นอย่างดี	
ร้อยเอ็ด	ผ้ายกดอก วิสาหกิจชุมชนทอผ้าบ้านโพนเดื่อ	ถุงกระดาษที่ตรงตามความต้องการ และสวยงามสามารถใช้งานได้จริงโดยได้ใช้ภาพของผลิตภัณฑ์มาปรับตกแต่งให้มีความสวยงามทันสมัย เนื่องจาก แต่เดิมทางกลุ่มไม่มีบรรจุภัณฑ์สำหรับใส่ผลิตภัณฑ์เลย การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ครั้งนี้จึงทำให้ทางกลุ่มสามารถโฆษณาสินค้าของกลุ่มได้เพราะบนถุงกระดาษมีข้อมูลของกลุ่มครบถ้วนจัดวางได้สวยงามชัดเจน	
ร้อยเอ็ด	ผ้าคลุมไหล่ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านทอผ้า หมู่ 1	ถุงกระดาษที่มีความสวยงามมากขึ้นเนื่องจากมีการใส่ภาพผลิตภัณฑ์ลงบนงานด้วย และมีข้อมูลครบถ้วนสีสันที่โดดเด่น รวมถึงผู้ประกอบการยังได้รับบรรจุภัณฑ์ที่มีความแข็งแรงทนทานสามารถรับน้ำหนักของผ้าไหมจำนวนมากๆ ได้ดี	
ร้อยเอ็ด	ผ้าคลุมไหล่ กลุ่มทอผ้าไหม บ้านร้านหญ้า	กล่องสำหรับบรรจุผ้าคลุมไหล่มีข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ครบถ้วนทำให้สามารถช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ของทางกลุ่มได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นแล้วกล่องบรรจุภัณฑ์ยังช่วยในเรื่องการเก็บรักษาผ้าคลุมไหล่ไม่ให้โดนฝุ่นได้ด้วย	
ร้อยเอ็ด	ผ้าไหมทอมือลายขัด วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไหม บ้านท่าม่วง หมู่ 3	ถุงกระดาษที่สวยงามเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ และสามารถช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและประชาสัมพันธ์สินค้าของกลุ่มอีกช่องทางหนึ่งเนื่องจากมีข้อมูลของกลุ่มครบถ้วน รวมไปถึงผู้ประกอบการได้รับถุงกระดาษที่ผลิตจากกระดาษที่มีคุณภาพ	
ชัยภูมิ	ผ้าไหมทอมือลายขัด กลุ่มทอผ้า บ้านเสี้ยวน้อย หมู่ 1	ถุงกระดาษที่สวยงาม ใส่ข้อมูลที่ครบถ้วน และจัดวางตราสินค้าให้โดดเด่นเห็นชัดเจน ทำให้บรรจุภัณฑ์ ที่ได้รับนั้นสามารถช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ได้เป็นอย่างดี รวมไปถึงได้รับบรรจุภัณฑ์ที่แข็งแรง ทนทานสามารถรับน้ำหนักของผ้าไหมจำนวน มากๆ ได้ดี	

จังหวัด	ผลิตภัณฑ์/ผู้ประกอบการ	วิธีดำเนินการ/แนวทางพัฒนาบรรจุภัณฑ์ใหม่	รูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่พัฒนา
ชัยภูมิ	ผ้าไหมทอมือลายขัด วิสาหกิจชุมชน บ้านนาไก่เซา	สายคาดกระดาษที่มีข้อมูลผลิตภัณฑ์ครบถ้วนและจัดวางให้สวยงาม ทำให้ผู้ประกอบการสามารถช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์และประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการได้เป็นอย่างดี	
หนองบัวลำภู	ผลิตภัณฑ์ผ้าขิด กลุ่มทอผ้าขิดไหม บ้านโพธิ์ค้ำ	บรรจุภัณฑ์ถุงผ้าสำหรับใส่ผ้าทอ เป็นงานพิมพ์สกรีน 1 สี โดยเลือกใช้สีที่สว่างเพื่อให้เห็นข้อมูลผู้ประกอบ การออกแบบสวยงามเหมาะสมกับสินค้า และสามารถช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและประชาสัมพันธ์สินค้าของกลุ่มเนื่องจากมีข้อมูลของกลุ่มครบถ้วน	
อุดรธานี	ผ้าขาวม้า กลุ่มทำที่นอนและหมอนขิด บ้านโนนศรีทอง	บรรจุภัณฑ์กล่องสำหรับบรรจุผ้าขาวม้า ที่ออกแบบได้สวยงามรูปทรง 6 เหลี่ยมที่ทันสมัยเหมาะสมกับสินค้า โดยมีข้อมูลและตราสินค้าที่จัดวางได้เหมาะสมครบถ้วน รวมไปถึงได้รับบรรจุภัณฑ์ที่มีความแข็งแรงสามารถรับน้ำหนักของผลิตภัณฑ์ได้เป็นอย่างดี และสามารถช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ได้ดียิ่งขึ้น	
อุดรธานี	ผ้าขาวม้า วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าฝ้ายบ้านหนองสว่าง	ถุงกระดาษสำหรับใช้ใส่ผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการ สวยงามเหมาะสมกับสินค้า มีการจัดวางตราสินค้า และข้อมูลได้อย่างครบถ้วนและสวยงาม รวมไปถึงได้รับถุงกระดาษที่มีความแข็งแรงทนทานเหมาะสมสำหรับใช้งาน	
อุดรธานี	ผ้าขาวม้า วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าบ้านกล้วย	ถุงกระดาษสำหรับใช้ใส่ผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการ มีข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน ทำให้ช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและประชาสัมพันธ์สินค้าของ ผู้ประกอบการได้เป็นอย่างดี	

สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงานโครงการเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ OTOP ด้วยบรรจุภัณฑ์

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนบรรจุภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา (บรรจุภัณฑ์)	
	เป้าหมาย	ผล
ภาคเหนือ 6 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ พะเยา พิษณุโลก แม่ฮ่องสอน ลำปาง และพิจิตร **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 8 จังหวัด** ได้แก่ ขอนแก่น ชัยภูมิ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด เลย หนองคาย หนองบัวลำภู และอุดรธานี **ภาคกลาง 5 จังหวัด** ได้แก่ กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี อยุธยา สระแก้ว และประจวบคีรีขันธ์ **ภาคตะวันออก 2 จังหวัด** ได้แก่ จันทบุรี และฉะเชิงเทรา **ภาคใต้ 4 จังหวัด** ได้แก่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และระนอง	60	60

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาบรรจุภัณฑ์เป็นกิจกรรมที่ควรส่งเสริมให้แก่ผู้ประกอบการสินค้า OTOP ที่กรมวิทยาศาสตร์บริการได้เข้าไปช่วยพัฒนาคุณภาพสินค้าจนกระทั่งสินค้า OTOP ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนซึ่งจะเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ของสินค้า OTOP ให้เป็นที่ยอมรับและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางการตลาด

ภาคผนวก

ตารางที่ 1 : ร้อยละของการยื่นขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของประเทศไทย จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์และภาคต่างๆ ของประเทศไทย ของปี พ.ศ. 2559

ลำดับที่	ประเภทผลิตภัณฑ์	ภาคเหนือ (ราย)			ภาคกลาง (ราย)			ภาคตะวันออก (ราย)			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ราย)			ภาคใต้ (ราย)			รวม		
		จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	อาหาร	275	180	95	318	225	93	49	43	6	127	86	41	221	149	72	990	683	307
		100%	65.45%	34.55%	100%	70.75%	29.25%	100%	87.76%	12.24%	100%	67.72%	32.28%	100%	67.42%	32.58%	100%	68.99%	31.01%
2	เครื่องดื่ม	108	66	42	29	17	12	3	3	0	30	22	8	14	8	6	184	116	68
		100%	61.11%	38.89%	100%	58.62%	41.38%	100%	100%	0%	100%	73.33%	26.67%	100%	57.14%	42.86%	100%	63.04%	36.96%
3	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	122	70	52	363	219	144	77	49	28	154	96	58	344	294	50	1,060	728	332
		100%	57.38%	42.62%	100%	60.33%	39.67%	100%	63.64%	36.36%	100%	62.34%	37.66%	100%	85.47%	14.53%	100%	68.68%	31.32%
4	ผ้า เครื่องแต่งกาย	552	361	191	307	234	73	26	17	9	1,343	724	619	153	123	30	2,381	1,459	922
		100%	65.40%	34.60%	100%	76.22%	23.78%	100%	65.38%	34.62%	100%	53.91%	46.09%	100%	80.39%	24.39%	100%	61.28%	38.72%
5	ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	614	497	117	839	798	41	87	77	10	991	928	63	17	17	0	2,548	2,317	231
		100%	80.94%	19.06%	100%	95.11%	5.14%	100%	88.51%	11.49%	100%	93.64%	6.36%	100%	100%	0.00%	100%	90.93%	9.07%
	รวม	1,671	1,174	497	1,856	1,493	363	242	189	53	2,645	1,856	789	749	591	158	7,163	5,303	1,860
		100%	70.26%	29.74%	100%	80.44%	19.56%	100%	78.10%	21.90%	100%	70.17%	29.83%	100%	78.91%	21.09%	100%	74.03%	25.97%

ที่มาของข้อมูล : สำนักบริหารมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กรกฎาคม 2560
รวบรวมโดย สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กรมวิทยาศาสตร์บริการ

ตารางที่ 2 : ร้อยละของการยื่นขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของประเทศไทย จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์และภาคต่างๆ ของประเทศไทย ของปี พ.ศ. 2558

ลำดับที่	ประเภทผลิตภัณฑ์	ภาคเหนือ (ราย)			ภาคกลาง (ราย)			ภาคตะวันออก (ราย)			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ราย)			ภาคใต้ (ราย)			รวม		
		จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	อาหาร	299	165	134	245	173	72	45	40	5	179	79	100	296	183	113	1,064	640	424
		100%	55.18%	44.82%	100%	70.61%	29.39%	100%	88.89%	11.11%	100%	44.13%	55.87%	100%	61.82%	38.18%	100%	60.15%	39.85%
2	เครื่องดื่ม	85	41	44	24	18	6	5	5	0	30	22	8	21	14	7	165	100	65
		100%	48.24%	51.76%	100%	75.00%	25.00%	100%	100%	0%	100%	73.33%	26.67%	100%	66.67%	33.33%	100%	60.61%	39.39%
3	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	153	91	62	395	248	147	39	27	12	112	63	49	68	50	18	767	479	288
		100%	59.48%	40.52%	100%	62.78%	37.22%	100%	69.23%	30.77%	100%	56.25%	43.75%	100%	73.53%	26.47%	100%	62.45%	37.55%
4	ผ้าเครื่องแต่งกาย	479	339	140	340	283	57	26	19	7	1,306	794	512	138	108	30	2,289	1,543	746
		100%	70.77%	29.23%	100%	83.24%	16.76%	100%	73.08%	26.92%	100%	60.80%	39.20%	100%	78.26%	27.78%	100%	67.41%	32.59%
5	ของใช้ของตกแต่งของที่ระลึก	724	587	137	893	840	53	83	81	2	863	803	60	322	302	20	2,885	2,613	272
		100%	81.08%	18.92%	100%	94.06%	6.31%	100%	97.59%	2.41%	100%	93.05%	6.95%	100%	93.79%	6.21%	100%	90.57%	9.43%
	รวม	1,740	1,223	517	1,897	1,562	335	198	172	26	2,490	1,761	729	845	657	188	7,170	5,375	1,795
		100%	70.29%	29.71%	100%	82.34%	17.66%	100%	86.87%	13.13%	100%	70.72%	29.28%	100%	77.75%	22.25%	100%	74.97%	25.03%

ที่มาของข้อมูล : สำนักบริหารมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พฤษภาคม 2559
รวบรวมโดย สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กรมวิทยาศาสตร์บริการ

ตารางที่ 3 : ร้อยละของการยื่นขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของประเทศไทย จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์และภาคต่างๆ ของประเทศไทย ของปี พ.ศ. 2557

ลำดับที่	ประเภทผลิตภัณฑ์	ภาคเหนือ (ราย)			ภาคกลาง (ราย)			ภาคตะวันออก (ราย)			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ราย)			ภาคใต้ (ราย)			รวม		
		จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	อาหาร	161	104	57	280	202	78	50	43	7	143	75	68	193	114	79	827	538	289
		100%	64.60%	35.40%	100%	72.14%	27.86%	100%	86.00%	14.00%	100%	52.45%	47.55%	100%	59.07%	40.93%	100%	65.05%	34.95%
2	เครื่องดื่ม	40	16	24	22	14	8	5	3	2	20	17	3	16	9	7	103	59	44
		100%	40.00%	60.00%	100%	63.64%	36.36%	100%	100%	0%	100%	85.00%	15.00%	100%	56.25%	43.75%	100%	57.28%	42.72%
3	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	64	41	23	224	146	78	26	19	7	84	40	44	48	39	9	446	285	161
		100%	64.06%	35.94%	100%	65.18%	34.82%	100%	73.08%	26.92%	100%	47.62%	52.38%	100%	81.25%	18.75%	100%	63.90%	36.10%
4	ผ้าเครื่องแต่งกาย	344	230	114	277	229	48	34	28	6	1020	588	432	103	86	17	1,778	1161	617
		100%	66.86%	33.14%	100%	82.67%	17.33%	100%	82.35%	17.65%	100%	57.65%	42.35%	100%	83.50%	19.77%	100%	65.30%	34.70%
5	ของใช้ของตกแต่งของที่ระลึก	730	615	115	897	874	23	50	49	1	1165	1094	71	302	288	14	3,144	2,920	224
		100%	84.25%	15.75%	100%	97.44%	2.63%	100%	98.00%	2.00%	100%	93.91%	6.09%	100%	95.36%	4.64%	100%	92.88%	7.12%
	รวม	1,339	1,006	333	1,700	1,465	235	165	142	23	2,432	1,814	618	662	536	126	6,298	4,963	1,335
		100%	75.13%	24.87%	100%	86.18%	13.82%	100%	86.06%	13.94%	100%	74.59%	25.41%	100%	80.97%	19.03%	100%	78.80%	21.20%

ที่มาของข้อมูล : สำนักบริหารมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กุมภาพันธ์ 2558
รวบรวมโดย สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กรมวิทยาศาสตร์บริการ

ตารางที่ 4 : ร้อยละของการยื่นขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของประเทศไทย จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์และภาคต่างๆ ของประเทศไทย ของปี พ.ศ. 2556

ลำดับที่	ประเภทผลิตภัณฑ์	ภาคเหนือ (ราย)			ภาคกลาง (ราย)			ภาคตะวันออก (ราย)			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ราย)			ภาคใต้ (ราย)			รวม		
		จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	อาหาร	148	89	59	189	125	64	17	12	5	107	48	59	127	77	50	588	351	237
		100%	60.14%	39.86%	100%	66.14%	33.86%	100%	70.59%	29.41%	100%	44.86%	55.14%	100%	60.63%	39.37%	100%	59.69%	40.31%
2	เครื่องดื่ม	61	37	24	20	15	5	4	4	0	23	16	7	11	7	4	119	79	40
		100%	60.66%	39.34%	100%	75.00%	25.00%	100%	100%	0%	100%	69.57%	30.43%	100%	63.64%	36.36%	100%	66.39%	33.61%
3	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	46	24	22	155	105	50	17	14	3	68	39	29	22	16	6	308	198	110
		100%	52.17%	47.83%	100%	67.74%	32.26%	100%	82.35%	17.65%	100%	57.35%	42.65%	100%	72.73%	27.27%	100%	64.29%	35.71%
4	ผ้า เครื่องแต่งกาย	210	123	87	226	159	67	8	5	3	457	264	193	63	45	18	964	596	368
		100%	58.57%	41.43%	100%	70.35%	29.65%	100%	62.50%	37.50%	100%	57.77%	42.23%	100%	71.43%	40.00%	100%	61.83%	38.17%
5	ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	521	445	76	655	633	22	32	31	1	628	594	34	205	188	17	2,041	1,891	150
		100%	85.41%	14.59%	100%	96.64%	3.48%	100%	96.88%	3.13%	100%	94.59%	5.41%	100%	91.71%	8.29%	100%	92.65%	7.35%
	รวม	986	718	268	1,245	1,037	208	78	66	12	1,283	961	322	428	333	95	4,020	3,115	905
		100%	72.82%	27.18%	100%	83.29%	16.71%	100%	84.62%	15.38%	100%	74.90%	25.10%	100%	77.80%	22.20%	100%	77.49%	22.51%

ที่มาของข้อมูล : สำนักบริหารมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีนาคม 2557
รวบรวมโดย สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กรมวิทยาศาสตร์บริการ

ฐานข้อมูลส่งเสริมและยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP (http://otop.dss.go.th)

ความเป็นมา

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนให้ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันที่ประชาชนทั่วทุกภาคของประเทศได้มีการนำผลผลิตทางการเกษตร ทรัพยากร และวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรหรือวัชพืชที่มีอยู่ในท้องถิ่นกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยการแปรรูปเป็นสินค้าและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ประจำท้องถิ่น หรือที่รู้จักกันดีในชื่อของหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ซึ่งกระบวนการในการผลิตและจัดการต้องอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับข้อมูลความรู้ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ แต่ปัญหาคือการขาดแหล่งข้อมูลความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และข้อจำกัดด้านการเข้าถึงแหล่งความรู้ของประชาชนในระดับท้องถิ่นตลอดจนขาดความรู้ความเข้าใจด้านการวิเคราะห์ ทดสอบผลิตภัณฑ์เพื่อผลักดันให้ผลิตภัณฑ์ OTOP เข้าสู่กระบวนการรับรองได้มากขึ้น

สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในฐานะที่เป็นแหล่งสารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมให้มีการนำข้อมูลทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปใช้พัฒนาในด้านดังกล่าว จึงจัดทำ “ฐานข้อมูลส่งเสริมและยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP” ผู้สนใจสามารถเข้าถึงได้จาก URL http://otop.dss.go.th ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลดังนี้

1. ข่าวสารการลงพื้นที่ และกิจกรรมการสัมมนา/ฝึกอบรมที่เกี่ยวกับ OTOP
2. ประมวลสารสนเทศเฉพาะเรื่อง ซึ่งสามารถอ่านบทความฉบับเต็มได้ทันที แบ่งตามหมวดผลิตภัณฑ์ประกอบด้วย อาหารและเครื่องดื่ม ผ้า เครื่องแต่งกาย ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร
3. บทความเกี่ยวกับ OTOP ที่เรียบเรียงโดยบุคลากรของกรมวิทยาศาสตร์บริการ
4. มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ประกาศใช้
5. ปัญหาและแนวทางแก้ไขที่ได้รับจากการลงพื้นที่ สรุปประเด็นและแนวทางการแก้ไขปัญหาแต่ละผลิตภัณฑ์จากการลงพื้นที่
6. คำถาม-คำตอบเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของผลิตภัณฑ์
7. รวบรวมองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ OTOP เช่น เอกสารประกอบการอบรม บทความสาระน่ารู้ ความรู้เกี่ยวกับการย้อมสี และประมวลสารสนเทศพร้อมใช้

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

OTOP
ฐานข้อมูลส่งเสริมและยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP
Search...
หน้าหลัก
ข่าว
บทความ
ผลิตภัณฑ์
มาตรฐาน
องค์ความรู้
ปัญหาและแนวทางแก้ไข
คำถาม-คำตอบ
ติดต่อเรา
OTOP กรมวิทยาศ...
ข่าวการลงพื้นที่
พืชให้สี
วศ./ก.วิทย์ฯ ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกให้แก่ผู้ประกอบการ OTOP ณ จังหวัดสุรานฎร์ธานี และนครศรีธรรมร...
วศ./ก.วิทย์ฯ ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกให้แก่ผู้ประกอบการในโครงการคุปองวิทย์เพื่อโอทอป จังหวัดระนอง
วศ./ก.วิทย์ฯ ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกให้แก่ผู้ประกอบการ OTOP ณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช ...
วศ./ก.วิทย์ฯ ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกให้แก่ผู้ประกอบการในโครงการคุปองวิทย์เพื่อโอทอป จังหวัดระนอง กรมวิท...
วศ./ก.วิทย์ ลงพื้นที่แก้ปัญหาเชิงลึกให้แก่ผู้ประกอบการในโครงการคุปองวิทย์เพื่อโอทอป จ.สำพูน
วศ./ก.วิทย์ ลงพื้นที่แก้ปัญหาเชิงลึกให้แก่ผู้ประกอบการในโครงการคุปองวิทย์เพื่อโอทอป จ.สำพูน ...
วศ. / ก.วิทย์ฯ ยกระดับคุณภาพ สินค้าโอทอปประเภทอาหารและเครื่องดื่มในพื้นที่ภาคใต้สู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์...
กรมวิทยาศาสตร์บริการ(วศ.) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี(วท.) โดย ดร.สุทธิเวช ต. แสงจันทร์ อธิบดีกรม วิทยาศาสตร์บริกา...
Next Tab
เสียงจากผู้ประกอ...

มะพูด (Gourka)
ชื่อท้องถิ่น : ปะพูด มะพูด (อีสาน) ประโซด (เขมร) มะบู ตะพูด จำพูด ทะวายในใหญ่ ส้มปอง ส้มม่วง มะพูด (ปัตตานี)
ลักษณะ : ไม้ยืนต้นขนาดกลาง ใบ เป็นใบเดี่ยว เนื้อใบหนา เรียบ ผิวมัน มีสีเขียวเข่น รูปใบเป็นรูปหอก ดอก ออกเป็นช่อเล็กๆ ก้านสั้น กลีบดอกเป็นหรูกลมหนา มีสีขาวแกมเหลือง หรือ ขาวแกมเขียว ผลเป็นทรงกลม เรียบ ผิวมัน ผลดิบมีสีเขียว ผลแก่มีสีเหลือง เมื่อสุกจะมีสีส้ม มีรสเปรี้ยวอมหวาน ขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ด
ส่วนให้สี : เปลือก
การย้อมสีเส้นไหม เส้นฝ้าย โดยใช้มะพูด
ใช้แก่นต้นมะพูด ดำเนินการเช่นเดียวกับการย้อมด้วยไม้เบ โดยใช้สารส้มเป็นตัวช่วยติดสีจะได้สีเหลืองออมกว่าสีเหลืองจากการย้อมด้วยเบ
แก่นต้นมะพูด
แก่นมะพูดที่ผ่านเป็นชิ้นเล็กๆก่อนนำไปแช่น้ำ
แก่นมะพูดแช่น้ำทิ้งไว้ 1 คืน
น้ำย้อมมะพูดที่ใส่สารส้มเป็นตัวช่วยติดสี
การย้อมเส้นฝ้าย/ไหม ด้วยน้ำย้อมมะพูดที่ใส่สารส้มเป็นตัวช่วยติดสี จะไ...

ต้นสบู่แดง / สบู่เลือด (Bellyache Bush)
ชื่อเรียกท้องถิ่น : ละหุงแดง สบู่เลือด สลอดแดง ลิลอด หงษ์เทศ เยาป่า ยาเกาะ
ลักษณะ : ไม้พุ่ม ทุกส่วนมียางสีขาว ใบเป็นใบเดี่ยวออกสลับ ขอบใบหยัก ใบออนมีสีแดงอม ม่วง เมื่อใบแก่จะมีสีเขียวอมแดง ดอกออกเป็นช่อ ทิปลายยอด มีสีแดงเข่มและมีสีเหลืองอยู่ ตรงกลาง ผลรูปรีขาวมีสีเขียว เมื่อแก่จะมีสีเหลืองและแดงคล้ำ ภายในมีเมล็ดสีน้ำตาล จำนว 3 เมล็ด ขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ดหรือปักชำ
ส่วนให้สี : ใบ
การย้อมสีเส้นไหม เส้นฝ้าย โดยใช้สบู่แดง มีวิธีดังต่อไปนี้
1. นำใบสบู่เลือดมาทำให้หยาบ ชั่งประมาณ 3 กิโลกรัม ต้มในน้ำ 20 ลิตร จนน้ำเดือดเล็กน้อย แล้วต้มต่อไปประมาณ 30 นาที แล้วยกไ สบู่เลือดออก กรองน้ำที่ได้ผ่านผ้ากรอง
2. เติมจุนสี ($CuSO_4$) เพื่อใช้เป็นสารช่วยติดสี จะได้สีเขียวมะกอก
ใบสบู่เลือด
ใบสบู่เลือดหั่นหยาบ

พืชให้สี/ขั้นตอนการย้อม (8)
กรมวิทยาศาสตร์บริการจับมือ ม.อุบล ส่งเสริมกลุ่มผ้าทอ สู่มาตรฐาน มผช.
734 views
ผ้าฝ้ายย้อมคราม สกลนคร
563 views
ผ้าฝ้ายย้อมคราม สกลนคร
1217 views
เทคนิคการย้อมสีธรรมชาติให้สีจัดและไม่ตก
547 views
สีย้อมผ้าจากใบกระเพรา
1740 views
วิธีย้อมสีแบบง่าย
485 views

คณะทำงานจัดทำหนังสือรายงานผลการดำเนินงาน โครงการทดสอบสินค้า OTOP เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้า และความปลอดภัยของผู้บริโภค ประจำปี 2560

ที่ปรึกษา

นางอุมาพร	สุขม่วง	อธิบดี
นางแน่งน้อย	เวทยพงษ์	รองอธิบดี
นางสาวอุราวรรณ	อุ่นแก้ว	รองอธิบดี

คณะผู้จัดทำ

ดร.ลดา	พันธ์สุขุมธนา	ประธานคณะทำงาน
ดร.พจมาน	ท่าจีน	คณะทำงาน
นายเดช	บัวคลี่	คณะทำงาน
นางจันทรัตน์	วรสรรพวิทย์	คณะทำงาน
ดร.ภูวดี	ตู้จินดา	คณะทำงาน
นางอาภาพร	สินธุสาร	คณะทำงาน
นายมโนวิช	เรืองดิษฐ์	คณะทำงาน
นางสาวนวพร	เลิศธาราทัต	คณะทำงาน
นางสาววงศ์กนก	อยู่สงค์	คณะทำงาน
นายนภดล	แก้วบรรพต	คณะทำงาน
นางสาวสุวศรี	เตชะภาส	คณะทำงาน
นางขมพูนุท	หอมกลิ่นเทียน	คณะทำงาน
นายวิวรรธน์	วรรธนะโชติ	คณะทำงาน
นางวลัยพร	ร่มรื่น	คณะทำงาน
นางสาวโชติรส	ชูจันทร์	คณะทำงาน
นางสาวสรวงสุดา	สังข์สุข	คณะทำงาน
นายกรณฑ์พัทธ์	คุ้มพันธ์	คณะทำงาน

เรียบเรียง/แบบรูปเล่ม/พิสูจน์อักษร

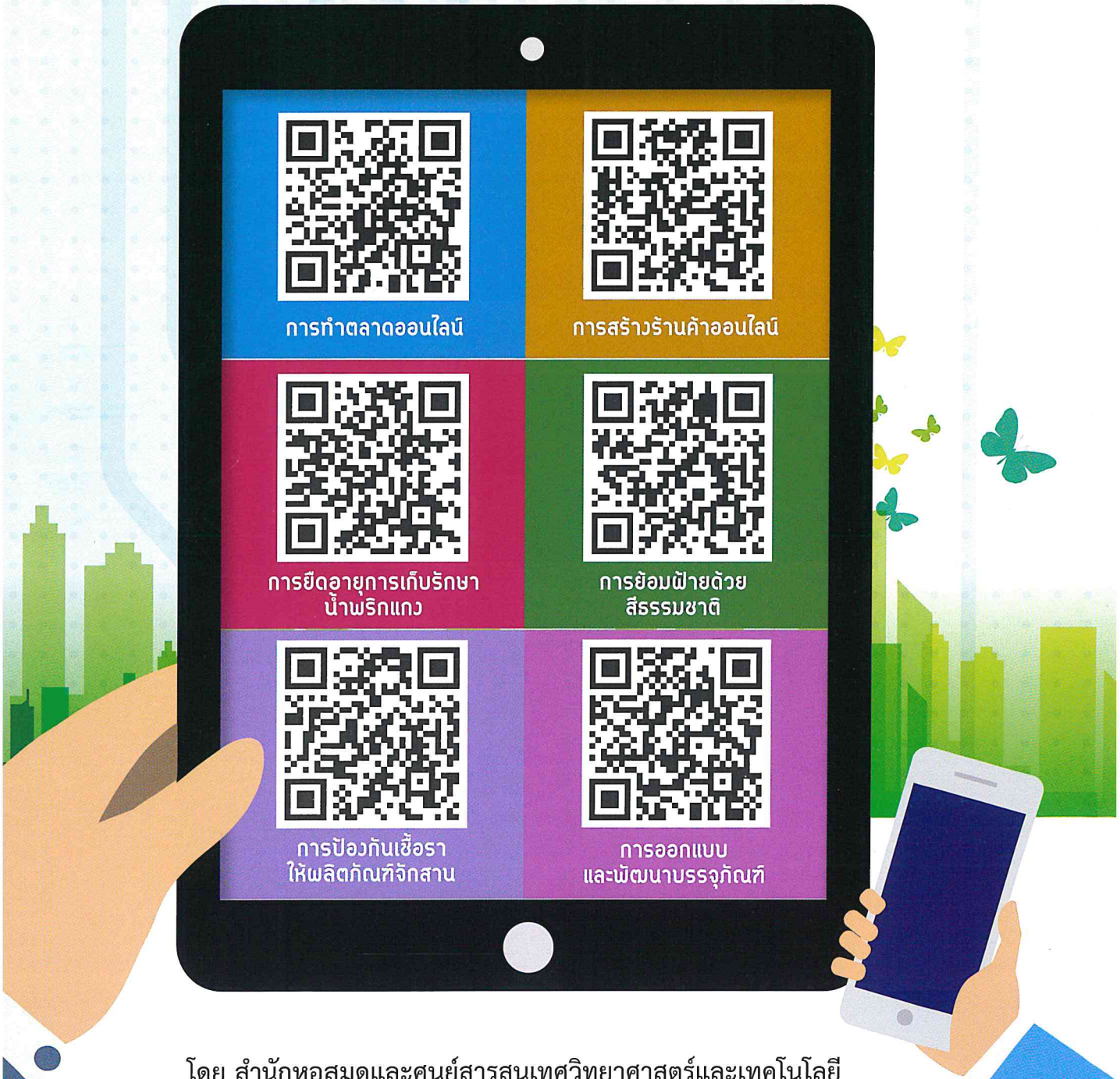
นางสาววิไลวรรณ สะตะมณี

กรมวิทยาศาสตร์บริการ

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

BSTI

ส่งเสริมคุณภาพผลิตภัณฑ์ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อการสร้างรายได้ที่ยั่งยืน

โดย สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

http://otop.dss.go.th

กรมวิทยาศาสตร์บริการ
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ถนนพระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2201 7000
โทรสาร 0 2201 7470
www.dss.go.th
www.facebook.com/dssthaiscienec

ISBN : 978-974-7581-25-6